

Speciale

Forside til specialet

Afleveringsfrist (sæt x)	Januar: [Årstal]	Juni: [2019] X	Andet: [Dato]
Vejleder: Bjarne le Fevre Jakobsen		Studie: Dansk	

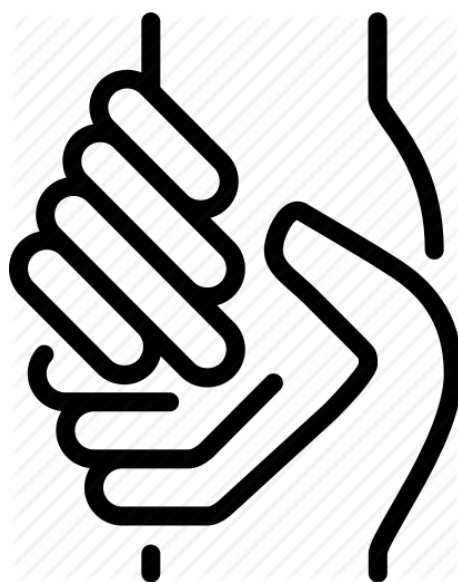
Titel, dansk: Med næstekærligheden som kompas – en multimodal, komparativ analyse af Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelses kommunikation på deres hjemmesider	
Titel, engelsk: Using charity as a compass – a multimodal, comparative analysis of Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet and Dyrenes Beskyttelses communication on their web sites	
Min./max. antal typeenheder: 144.000 – 192.000 (60 – 80 normalsider) (1 normalside = 2400 typeenheder)	Din besvarelses antal typeenheder¹: 191.691 (79,8 normalsider)
Du skal være opmærksom på, såfremt din besvarelse ikke lever op til det angivne (min./max) antal typeenheder (normalsider) vil din opgave blive afvist, og du har brugt et forsøg.	

Tro og love-erklæring		
<p>Det erklæres herved på tro og love, at undertegnede egenhændigt og selvstændigt har udformet denne eksamensopgave. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og eksamensopgaven, eller væsentlige dele af den, har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.</p> <p>Læs mere her: http://www.sdu.dk/Information_til/Studerende_ved_SDU/Eksamen.aspx</p>		
Afleveret af:		
Fornavn: Katrine	Efternavn: Hansen	Fødselsdato: 24-11-1994

¹ Tælles fra første tegn i indledningen til sidste tegn i konklusionen, inkl. fodnoter. Tabeller tælles med deres antal typeenheder. Følgende tælles *ikke* med: resumé, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag. Se i øvrigt eksamensbestemmelserne for disciplinen i studieordningen.

Med næstekærligheden som kompas

En multimodal, komparativ analyse af Folkekirkenes Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelses kommunikation på deres hjemmesider

Et speciale udarbejdet af:
Katrine Hansen

Med næstekærligheden som kompas

- En multimodal, komparativ analyse af Folkekirkenes Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelses kommunikation på deres hjemmesider

Using charity as a compass

- A multimodal, comparative analysis of Folkekirkenes Nødhjælp, Red Barnet and Dyrenes Beskyttelses communication on their web sites

Speciale i Dansk

Afleveringsdato: 3. juni 2019

Katrine Hansen

Eksamensnummer: 410767

Institut for Sprog og Kommunikation

Syddansk Universitet

Vejleder: Bjarne le Fevre Jakobsen

Anslag: 191.691 (79,8 normalsider)

Abstract

This MA-thesis examines three big Danish NGO's ways of communicating on their own websites. The three organizations are: Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet and Dyrenes Beskyttelse. The purpose of the thesis is to examine:

Which approaches does Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelse use in the communication on their web sites, and how is the cooperation between visual and linguistic elements in this presentation?

The analysis is made through Systemic Functional Linguistics (SFL) to examine the strategy in the communication in three chosen texts from the websites and on the front pages of the web sites, and with the theory of Gunther Kress and Theo Van Leeuwen in *Reading images: The Grammar of Visual Design* photographs from the web sites and on the front pages has been analyzed and finally the cooperation between text and picture in sending a cumulative message has been discussed. The analysis is therefore made with a multimodal approach, analyzing how one mode, the text, relates to another mode, the photograph. The thesis is based on a social semiotic approach.

The thesis consists of three sections, one for each organization. In each section the analysis is made the following way: First a view on the circumstances for the communication is presented by analyzing genre and context. After that the analysis is made by focusing on the three metafunctions: The ideational, the interpersonal and the textual. Next an analysis of the visual material is made with the ideas of Gunther Kress and Theo Van Leeuwen and finally a discussion and conclusion of the cooperation between picture and text in the presentation of the organization is made.

From the analysis it can be concluded that imperatives seems to be consistent on all three of the organisations start pages. The imperatives, in cooperation with the participants gaze in the camera creates a demand that indicates, that some kind of action is expected from the viewer. The use of imperatives and gaze are used on the websites of both Red Barnet and Dyrenes Beskyttelse. Folkekirkens Nødhjælp is using hope as their main theme on their front page, and even though they are using imperatives it seems less extreme because of the lack of eye contact from the participants to the camera. The longer texts are used for presenting information about the organizations work and in Red Barnets case the need for help, whereas the front pages are used for urging the addressee to do something – donating money in particular. All three of the organizations are using images and descriptions of children and kittens in their communication, and therefore emphasizing the smallest and most helpless seems to be a consistent strategy. Red Barnet is the organization that stands out the most in their communicative strategy, by being

the more extreme of the three. They are using starving, crying children as their visual material and focuses on the desperate situation in Yemen in their text, and emphasizes the readers role in helping the children in Yemen. Whereas Folkekirkens Nødhjælp and Dyrenes Beskyttelse focuses on showing how they make a difference in their daily work with very few or none requests to the addressee. Saliency created through colour- and size contrast, capital letters and exclamation marks are used as guidance to show what kind of actions that are expected from the viewer in all three of the organization's communication. Therefore nudging appear to be a strategy on all three of the organizations start pages, and digital nudging can likely be a seen on all sorts of websites in the future as a way of guiding the visitor to do certain acts that is favorable for the company or organization that owns the website.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
2. Teori og metode.....	6
3. Empiri.....	8
4. De tre organisationer	10
4.1 Folkekirkens Nødhjælp	10
4.2 Red Barnet	11
4.3 Dyrenes Beskyttelse.....	11
5. Analytisk fremgangsmåde.....	12
6. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps kommunikation	13
6.1 Genre.....	13
6.2 Register	16
6.2.1. Mode.....	17
6.2.2 Field.....	19
6.2.3. Tenor	19
6.3. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps sproglige kommunikation	21
6.3.1. Den ideationelle metafunktion	22
6.3.2. Den Interpersonelle metafunktion	25
6.3.3 Den tekstuelle metafunktion	29
6.4. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps visuelle kommunikation	31
6.4.1. Den ideationelle metafunktion	32
6.4.2 Den interpersonelle metafunktion	34
6.4.3. Den tekstuelle metafunktion	36
6.5. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold	37
7. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps forside	38
7.1 Analyse af sproglige elementer på Folkekirkens Nødhjælps forside	38
7.1.1. Den ideationelle metafunktion.....	39
7.1.2.Den interpersonelle metafunktion	40
7.1.3 Den tekstuelle metafunktion	41
7.2. Analyse af visuelle elementer på Folkekirkens Nødhjælps forside.....	42
7.2.1 Den ideationelle metafunktion	42
7.2.2.Den interpersonelle metafunktion	43

7.2.3. Den tekstuelle metafunktion	43
7.3.Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold	45
8. Analyse af Red Barnets kommunikation	45
8.1.Genre	46
8.2.Register	46
8.2.1.Field.....	46
8.2.3.Mode.....	47
8.2.4.Tenor.....	48
8.3. Analyse af Red Barnets sproglige kommunikation	49
8.3.1.Den ideationelle metafunktion.....	49
8.3.2.Den interpersonelle metafunktion	52
8.3.3.Den tekstuelle metafunktion	54
8.4. Analyse af Red Barnets visuelle kommunikation.....	56
8.4.1.Den ideationelle metafunktion.....	56
8.4.2.Den interpersonelle metafunktion	57
8.4.3.Den tekstuelle metafunktion	58
8.5.Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold	59
8.6.Red Barnets forside.....	60
8.6.1. Analyse af sproglige elementer på Red Barnets forside	60
8.6.2.Den ideationelle metafunktion.....	61
8.6.3.Den interpersonelle metafunktion	62
8.6.4.Den tekstuelle metafunktion	62
8.7.Analyse af visuelle elementer på Red Barnets forside	62
8.7.1.Den ideationelle metafunktion.....	62
8.7.2.Den interpersonelle metafunktion	63
9.7.3.Den tekstuelle metafunktion	64
8.8.Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold	64
9.Analyse af Dyrenes Beskyttelses kommunikation	64
9.1 Genre.....	64
9.2.Register	65
9.2.1.Field.....	65
9.2.2.Mode.....	65
9.2.3.Tenor.....	66

9.3. Analyse af Dyrenes Beskyttelses sproglige kommunikation.....	67
9.3.1. Den ideationelle metafunktion.....	67
9.3.2. Den interpersonelle metafunktion	68
9.3.3. Den tekstuelle metafunktion	69
9.4. Analyse af Dyrenes Beskyttelses visuelle kommunikation	71
9.4.1. Den ideationelle metafunktion.....	71
9.4.2. Den interpersonelle metafunktion	72
9.4.3. Den tekstuelle metafunktion	72
9.5. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold	73
9.6. Dyrenes Beskyttelses forside	74
9.6.1 Analyse af sproglige elementer på Dyrenes Beskyttelses forside	74
9.6.2. Den ideationelle metafunktion.....	74
9.6.3. Den interpersonelle metafunktion	75
9.6.4. Den tekstuelle metafunktion	75
9.7. Analyse af visuelle elementer på Dyrenes Beskyttelses forside.....	76
9.7.1. Den ideationelle metafunktion.....	76
9.7.2. Den interpersonelle metafunktion	77
9.7.3. Den tekstuelle metafunktion	77
9.8. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold	78
10. Refleksioner over metodevalg, sammenfatning og perspektivering.....	79
10.1 Specialets metodiske udgangspunkt.....	79
10.2. Nødhjælpskommunikation i fremtiden.....	79
10.3. Diskussion	80
10.4. Sammenfatning.....	81
10.5. Perspektivering	84
11. Litteraturliste	85
12. Bilag.....	86
Bilag 1.....	87
Folkekirkens Nødhjælp hybridtekst.....	87
Mor rydder miner.....	88
Bilag 2.....	96
Fotografi fra Folkekirkens Nødhjælps hjemmeside.....	96
Bilag 3.....	96

Forside fra Folkekirkens Nødhjælps hjemmeside.....	96
Bilag 4.....	97
Red Barnet hybridtekst.....	97
BØRNE HAR BRUG FOR VORES HJÆLP!	98
Bilag 5.....	100
Screenshots fra video på Red Barnets hjemmeside	100
Bilag 6.....	100
Forside fra Red Barnets hjemmeside.....	100
Bilag 7.....	101
Dyrenes Beskyttelse artikel.....	101
LIVET I ÉN STOR KATTEBAKKE	102
Bilag 8.....	104
Fotografi fra Dyrenes Beskyttelses hjemmeside.	104
Bilag 9.....	104
Forside fra Dyrenes Beskyttelses hjemmeside.	104
Bilag 10.....	105
Interview med Folkekirkens Nødhjælps mediechef, Charlotte Harder Nielsen.	105

1. Indledning

Mennesker over hele verden bliver dagligt mødt af en storm af informationer. Både gennem interaktion med andre mennesker og gennem medier som tv, radio og aviser. Særligt fremkomsten af internettet i almindelighed og sociale medier i særdeleshed har været med til at intensivere informationsflowet. Som en eftervirkning af denne udvikling, er der opstået en evig kamp blandt organisationer og firmaer om forbrugernes opmærksomhed. Dette er i høj grad også gældende for de mange hjælpeorganisationer, der findes i Danmark, og som hver dag skal konkurrere om potentielle bidragsyderes opmærksomhed. Indsamlingsorganisationernes brancheorganisation, ISOBRO, har 186 medlemsorganisationer (ISOBRO, *Medlemskab*, u.å.). Hver eneste af disse organisationer er afhængige af finansiel støtte fra virksomheder og private for at kunne eksistere og ikke mindst yde hjælp til dem, der har behov for det. Jeg fandt det interessant at undersøge, hvordan hjælpeorganisationerne udformer deres kommunikation for at forsøge at få danskerne til at donere penge til lige præcis deres organisation frem for en af de 185 andre, og hvorvidt indholdet og strategien i kommunikationen hos de forskellige organisationer minder om hinanden eller adskiller sig fra hinanden. Med afsæt i ovenstående overvejelser har jeg udformet følgende problemformulering:

Hvilke fremgangsmåder anvender Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelse i kommunikationen på deres hjemmesider, og hvordan er samspillet mellem visuelle og sproglige elementer i denne formidling?

Formålet med dette speciale er altså at undersøge, hvordan de tre hjælpeorganisationer Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelse kommunikerer vha. visuelle og sproglige ressourcer og derudover løbende sammenligne de tre organisationers fremgangsmåde. I forlængelse af dette vil jeg belyse, hvilke strategier de tre organisationer anvender for at overbevise deres modtagere om, at det er lige præcis deres organisation, der fortjener den økonomiske støtte. I specialet er der ikke fokus på, hvad organisationerne gør for at lede besøgende til deres hjemmeside. I stedet tages der udgangspunkt i, at der allerede er blevet generet trafik til deres respektive hjemmesider, og det er derfor den kommunikation på hjemmesiden, der skal få de besøgende på siden til at give et bidrag til organisationen, som danner analysegrundlaget i dette speciale. Analysen vil foregå vha. en multimodal tilgang gennem en analyse af sproglige og visuelle ressourcer på de tre ovenfor nævnte hjælpeorganisationers hjemmesider. En analyse af tekstlige formuleringer og visuelle elementer vil fungere som indgangsvinkel til en diskussion og vurdering af deres samspil, og hvordan dette samspil bidrager til et indtryk af kommunikationen som helhed for modtageren.

2. Teori og metode

I dette afsnit vil der blive redegjort for valg af teori og metode, som vil blive anvendt i analysen af kommunikationen på de tre hjælpeorganisationers hjemmesider. Analysen vil blive udført med udgangspunkt i Systemisk Funktionel Lingvistik (på engelsk: Systemic Functional Linguistics), som fremover vil blive forkortet til SFL. SFL er både en teori om sproget, og en metode som kan anvendes til at analysere tekster med. SFL som analyseredskab udspringer fra den britiske lingvist Michael Hallidays teorier om sproget, som blandt andet bygger på ideen om, at al sprogbrug er funktionel. Dvs. at sproget er en ressource, som anvendes til at skabe betydning med. Når mennesker kommunikerer, skal der konstant foretages valg og fravalg, og disse valg er med til at skabe en samlet betydning, som havde været anderledes, hvis andre kommunikative valg var blevet truffet. Den australske lingvist Suzanne Eggins har bygget videre på Michael Hallidays tilgang til analyse af kommunikative forhold, og det er hendes fortolkning heraf i *An Introduction to Systemic Functional Linguistics (2004)*, der tages teoretisk afsæt i i dette speciale. Til analysen af de tre metafunktioner inden for den sproglige del har jeg også valgt at inddrage analyseredskaber fra Søren Frimanns *Kommunikation – tekst i kontekst (2006)*, da den rummer et større begrebsapparat, som jeg har fundet ideel til formålet med min undersøgelse. Søren Frimanns bog er skrevet på dansk, og begreberne heri vil således også blive refereret på dansk, men ellers vil begreberne inden for SFL så vidt muligt blive anvendt med deres oprindelige engelske betegnelse, da en oversættelse af disse potentielt kan resultere i en skævvridning af forståelsen.

SFL er baseret på følgende fire teser:

- *That language use is functional*
- *That its function is to make meanings*
- *That these meanings are influenced by the social and cultural context in which they are exchanged*
- *That the process of using language is a semiotic process, a process of making meanings by choosing* (Eggins, 2004, s. 3).

SFL handler overordnet set om at se på de valg og fravalg, der er foretaget i en konkret kommunikationssituation for at skabe mening. Som det beskrives i den tredje tese, betragtes sprogbrug og social kontekst som værende to uadskillelige faktorer i skabelsen af betydning. Den sociale kontekst for kommunikationen vil derfor også blive belyst i dette speciale.

Analysegrundlaget i form af tekst og fotografier udgør forskellige *modes*. Den britiske professor i semiotik, Gunther Kress, definerer begrebet *mode* således:

Mode is a socially shaped and culturally given semiotic resource for making meaning (Kress, 2010, s. 79).

I kraft af at både tekst og fotografier og ikke mindst deres samspil i den samlede forståelse vil danne målet for analysen i denne opgave, vil der derved forekomme et multimodalt perspektiv, idet flere *modes* analyseres, og de forskellige *modes'* samspil omkring at danne en samlet betydning vil blive diskuteret. Når flere *modes* analyseres, er det nærliggende at overveje, hvilke muligheder og ikke mindst begrænsninger som brugen af hvert *mode* indebærer. Med andre ord rummer *modes* vidt forskellige *affordances*:

Semiotic modes have different potentials, so that they afford different kinds of possibilities of human expression and engagement with the world, and through this differential engagement with the world they facilitate differential possibilities of development (Kress, 2000, s. 157).

Kommunikation vha. fotografier rummer andre *affordances*, end kommunikation via skreven tekst gør. De to *modes* bidrager med forskellige muligheder i udveksling af betydning, ligesom samspillet mellem dem skaber en ekstra dimension i formidlingen. For eksempel kan den skrevne tekst være med til at give en person en stemme gennem et citat, mens et fotografi lynhurtigt kan skabe et visuelt indtryk, som det vil kræve mange ord at beskrive.

I kraft af at SFL skal kunne anvendes som analyseredskab til alle former for kommunikationssituationer, rummer den metodiske tilgang også mange forskellige begreber til brug i analysearbejdet. Af hensyn til specialets analyseformål vil jeg dog kun komme ind på et udpluk af disse begreber. Jeg vil med dette understrege, at de fravalgte begreber bunder i et aktivt fravalg grundet manglende relevans for undersøgelsesmålet og ikke en forglemmelse. De enkelte begreber vil blive introduceret løbende i analyserne i takt med, at de bliver anvendt. SFLs styrke ligger i, at en given kommunikationssituation kan analyseres i dybden, idet denne tilgang muliggør et blik på både kommunikationens grammatiske, semantiske og kontekstuelle forhold.

Den visuelle analyse vil blive udført med udgangspunkt i Gunther Kress og Theo Van Leeuwens *Reading Images – The Grammar of Visual Design (2006)*. Kress og Van Leeuwen har ladet sig inspirere af Michael Hallidays tilgang til sproget, og analyserne af både det sproglige og visuelle materiale vil derfor tage udgangspunkt i de tre metafunktioner: Den ideationelle, den interpersonelle og den tekstuelle. Grundet det fælles begrebsgrundlag forekommer den multimodale tilgang vha. Kress og Van Leeuwens teorier og SFL til analysen af de tre organisationers kommunikation ideel.

Der kan argumenteres for, at begreber som afsender og modtager i analysen af en samtale kan være for

klassificerende, fordi dette forhold konstant ændrer sig, således at afsender i stedet bliver til modtager i takt med, at turtagningen hos de kommunikerende parter skifter. I dette speciale vil de to begreber dog blive anvendt, da der i kommunikationssituationen kan defineres en afsender og en modtager, og dette forhold ændrer sig ikke gennem kommunikationsforløbet, som det vil blive belyst i et senere afsnit.

3. Empiri

Tekstbegrebet inden for SFL beskrives således:

Tekst betragtes i SFL som en overordnet betegnelse for al sproglig kommunikation og tekst er desuden en semiotisk proces, hvor betydningen skabes gennem kontinuerlige valg fra sprogsystemet (Frimann, 2004, s. 21).

Her henvises til det udvidede tekstbegreb, hvor alle kulturelle udtryksformer anses for at være en (analyserbar) tekst. I dette speciale vil betegnelsen tekst dog blive brugt om den sproglige del af empirien, som udgøres af skriftlig tekst. Det samlede indtryk af sproglige og visuelle forhold vil blive kaldt kompositionen.

Datagrundlaget er baseret på sproglige formuleringer og fotografier fra henholdsvis Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelses hjemmesider. Valget er faldet på netop disse tre organisationer, fordi de alle, i kraft af deres mangeårige eksistens, har en vis historisk forankring i danskernes bevidsthed. Dermed har de også haft en længere årrække til at udvikle deres kommunikative indsats og ikke mindst tilpasse sig samfundsmæssige forandringer, såsom internettet, hvis fremkomst har åbnet op for andre måder at kommunikere og formidle på. Derudover har jeg fundet det interessant at udvælge organisationer, der er bygget op omkring forskellige mærkesager for på den måde at undersøge, om det er ensbetydende med en specifik kommunikationsstrategi. Red Barnet fokuserer udelukkende på at hjælpe børn, mens Folkekirkens Nødhjælp har rødder i den evangelisk-lutheranske trosretning og markedsfører sig på at hjælpe alle mennesker i nød. Mens Dyrenes Beskyttelse har dyrenes ve og vel for øje. Selvom de tre organisationer har tre forskellige mål for deres støtte, er deres overordnede kommunikative formål det samme: at få de besøgende på deres hjemmeside til at donere penge til lige præcis deres formål.

De tre organisationers hjemmesider er dynamiske på den måde, at indholdet på forsiderne ændrede sig flere gange under udarbejdelsen af dette speciale, ligesom at der blev publiceret nye tekster med andre emner og indhold på hver enkelt hjemmeside. Det indsamlede data er med til at give et øjebliksbillede af kommunikationen i en afmålt tidsperiode, og det er dette materiale, som analysen af strategien i kommunikationen vil blive baseret på. Hvis analysen var blevet udført på et tidligere eller senere

tidspunkt, havde både empirien, analysen og dermed også konklusionen derfor med stor sandsynlighed set anderledes ud.

Som det empiriske grundlag for analysen er blevet udvalgt tre længere tekster, én fra hver organisations hjemmeside med henblik på at inddrage kommunikation, hvor der er plads til at uddybe omstændighederne i kraft af den større mængde ord og flere fotografier, der er til rådighed i denne kommunikationsform. Den udvalgte tekst fra Folkekirkens Nødhjælp er et såkaldt long-read, hvilket indikerer, at der er tale om en særligt omfangsrig tekst. Her møder læseren Betty Night, som er minerydder, og hendes tre sønner. Red Barnet og Dyrenes Beskyttelses tekster er begge kortere. I Red Barnets tekst argumenteres der for behovet for nødhjælp til Yemens børn, mens Dyrenes Beskyttelses tekst beskriver fundet og redningen af 18 katte, som var blevet forsømt af deres ejer. De udvalgte tekster indeholder alle et eller flere fotografier, hvoraf der er blevet udvalgt et fra hver tekst, som vil blive inddraget i analysen som et perspektiv på, hvordan visuelle og sproglige ressourcer kan anvendes til at skabe en fælles betydning.

Analyser af de tre organisationers forsider blev fundet relevant, fordi det er det første, der møder den besøgende på siden, og de er ofte en forudsætning for, at han eller hun når videre til de ovenfor beskrevne tekster. På forsiderne er der derudover ikke på samme måde plads til uddybende kommunikation vha. længere tekster, men budskabet skal i stedet formidles gennem et enkelt fotografi og en lille mængde tekst. Forudsætningerne for kommunikationen i henholdsvis de længere tekster og på forsiderne er derfor forskellige, og derfor blev det fundet relevant at inddrage begge typer med henblik på formålet om at finde frem til organisationernes måder at kommunikere på. Af hensyn til specialets omfang er det hovedsagligt de længere tekster, der vil blive lavet konkrete nedslag i i forbindelse med kontekstanalysen, mens jeg anser forsiderne for implicit at indgå i samme kontekst. Det er også de sproglige dele af kommunikationen, der vil blive set på i forbindelse med analyse af *genre* og *register*, mens den visuelle del, af hensyn til specialets omfang, anses for at indgå som en del af teksterne. I analysen vil der blive set på, hvordan hver enkelt organisation kommunikerer, ligesom der løbende vil blive sammenlignet med de andre organisationers fremgangsmåde for på den måde at give et perspektiv på, hvordan organisationerne minder om og adskiller sig fra hinanden i måden at kommunikere på. Forud for analysen vil der i det nedenstående afsnit blive redegjort for de danske velgørende organisationers rolle i samfundet overordnet set samt for de tre udvalgte hjælpeorganisationers oprindelse.

4. De tre organisationer

Folkekirkens Nødhjælp (herfra FKN), Red Barnet (herfra RB) og Dyrenes Beskyttelse (herfra DB) er alle såkaldte NGO'er (Non-Governmental Organization). En NGO defineres som:

Organisation der er økonomisk og organisatorisk uafhængig af en regering og selv indsamler penge til at gennemføre aktiviteter efter egne retningslinjer, fx inden for udvikling og nødhjælp i den tredje verden
(Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 2018).

Det er op til organisationerne selv at skaffe penge til deres velgørende arbejde, og det er derfor afgørende for deres eksistensgrundlag, at de kontinuerligt får tildelt donationer fra private og virksomheder. En forudsætning for at en NGOs kommunikationsindsats er succesfuld, er derfor at den resulterer i pengedonationer til organisationen.

Sociologen Michael Wulff beskriver de frivillige organisationer som værende et supplement til den hjælp, der tilbydes gennem de velfærdsskabte ydelser:

Det skulle ikke længere udelukkende være det offentlige, der skulle sikre borgernes velfærd. Borgerne havde også et socialt medansvar, som kunne styrkes gennem frivillige organisationer. (...) de påtager sig opgaver enten side om side med det offentlige eller på områder, som offentlige ikke kan eller vil tage sig af (Wulff, 2013, s. 23).

Mens nogen vælger at tage et socialt medansvar ved selv at arbejde frivilligt for en organisation, så yder andre danskere deres bidrag ved at donere større eller mindre beløb til udvalgte organisationer for på den måde at hjælpe andre med at yde hjælp til dem, der er svagere stillet end bidragyderne selv. Hvilken organisation, den enkelte dansker vælger at donere til, handler i høj grad om, hvilket formål denne ønsker at støtte. Netop derfor er kommunikationsindsatsen hos den enkelte NGO essentiel, fordi den er med til at informere danskerne om, hvad deres bidrag går til.

4.1 Folkekirkens Nødhjælp

Folkekirkens Nødhjælp blev grundlagt i 1922 af en gruppe danske præster for at efterkomme det behov for nødhjælp, der opstod uden for Danmarks grænser som en eftervirkning af 1. verdenskrig (Folkekirkens Nødhjælp: *Om os*. u.å.). Organisationen er bygget op omkring fire værdier, som indbefatter en målsætning om at være: medmenneskelig, handlekraftig, ansvarlig og respektfuld (ibid). Folkekirkens Nødhjælp er en selvstændig organisation, hvis arbejde finansieres gennem indsamlinger, bidrag fra private, virksomheder, fonde og med støtte fra Danida, EU, FN-organisationer og internationale fonde.

Som mål for deres kommunikative indsats opstiller de følgende punkter:

- Styrke relationen til enkeltpersoner, netværk og partnere i Danmark gennem strategisk dialog ved at tilbyde meningsfulde handlinger.
- Bevare Folkekirkens Nødhjælp som en kendt og respekteret organisation og uddybe forståelsen for vores arbejde blandt verdens fattigste.
- Dokumentere vores resultater med henblik på at optimere vores arbejde i Danmark med særlig opmærksomhed på områder, hvor værdien kan være vanskelig at måle, f.eks. fordi den er indirekte, mere langsigtet, eller skabes i synergi mellem flere aktiviteter.

(Folkekirkens Nødhjælp: *Vision og værdier – global strategi 2015-2022*, s. 14).

Derudover skriver organisationen:

Folkekirkens Nødhjælps motto: "Vi tror på et liv før døden" udtrykker diakoni (tjeneste red.) her og nu, forankret i den kristne tro på, at livets Gud i Jesus Kristus har overvundet ødelæggelsens og dødens kræfter (ibid, s. 4).

Her ses den forankring i den kristne tro, som organisationen bygger på. Om denne også spiller en rolle i kommunikationen på hjemmesiden vil blive belyst senere i specialet.

4.2 Red Barnet

Red barnet blev grundlagt under navnet *Save the Children Fund* i England i 1919 af den britiske kvinde Eglantyne Jebb (Thrane, 1998, s. 9.) Organisationen havde oprindeligt til formål at hjælpe børn i Østrig og særligt Wien, som var stærkt underernærede grundet eftervirkningerne af 1. verdenskrig. Den danske afdeling af RB blev oprettet som resultat af den anden store verdenskrig d. 14. marts 1945 af en række kvindeorganisationer såsom Danske Kvinders Nationalråd, Kvindeligt Arbejderforbund og Danske Kvinders Beredskab (Thrane, 1998, p. 35). I dag arbejder RB i mere end 120 lande for børns rettigheder og for at bekæmpe fattigdom, mobning, vold og seksuelle overgreb mod den yngste del af verdensbefolkningen (Red Barnet: *Om Red Barnet*, u.å.). Det er dog RBs danske afdeling og hjemmeside, som empirien i denne opgave er udvalgt fra.

4.3 Dyrenes Beskyttelse

Dyrenes Beskyttelse blev stiftet i 1875 som *Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark* af etatsråd Jacob Christopher Lembcke og hans hustru Julie Albertine Augusta Lembcke med mottoet *Dyrenes Røgt viser menneskets kløgt* (Dyrenes Beskyttelse: *Foreningens historie*, u.å.).

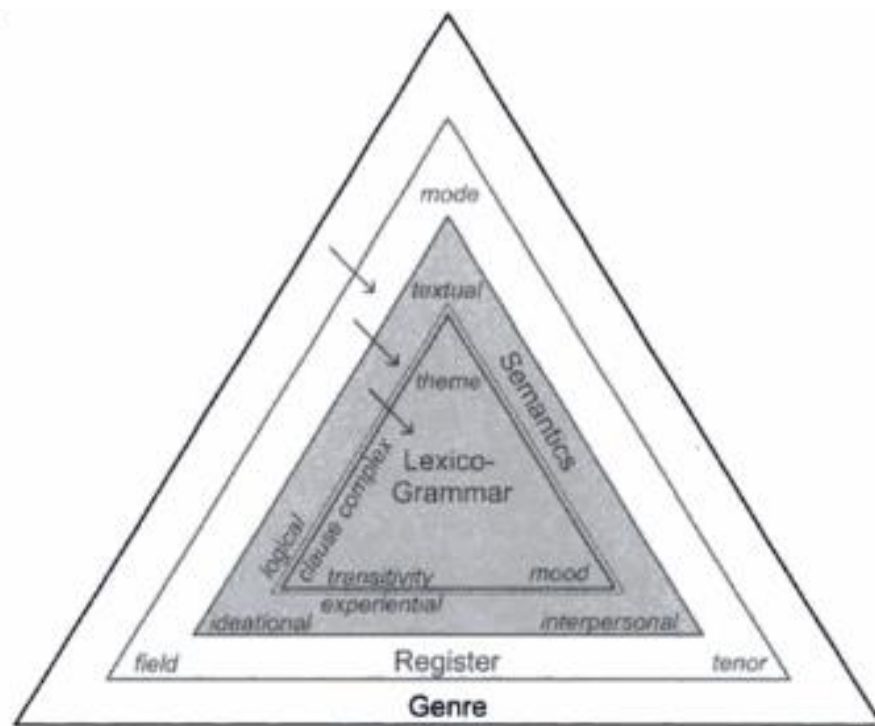
Dyrenes Beskyttelse er Danmarks ældste og største dyrevelfærdsorganisation, og arbejdet er hovedsagligt finansieret af private midler. Visionen for DB er formuleret således:

Vi hjælper dyr i nød, stopper overgreb mod dyr og kæmper for et respektfuldt og bæredygtigt forhold mellem dyr, mennesker og natur (Dyrenes Beskyttelse: Hvem er Dyrenes Beskyttelse?, u.å.).

Dyrenes Beskyttelse rykker både ud til konkrete sager, hvor dyr misrøgtes, samtidig med at der på den politiske front arbejdes for en mere dyrevenlig lovgivning i EU.

5. Analytisk fremgangsmåde

Som analyseværktøj til den kontekstlige og sproglige analyse vil blive anvendt SFL med udgangspunkt i nedenstående model.

Figur 1- Context, semantics and lexico-grammar

(Egins, 2004, s. 112).

Som det ses på pilene i modellen, er intentionen, at analysens fokus skal indledes med begreberne i de yderste trekanter for derefter at bevæge sig indad mod den inderste trekant. Det samme vil gøre sig gældende i dette speciale. På det praktiske plan betyder det, at der først vil blive set på forudsætningerne og forholdene, som teksterne er skabt under. Dette indbefatter en analyse af genren, som herefter leder videre til *register*, hvorunder der ses på punkterne *mode*, *tenor* og *field*.

Herefter følger analysen af *semantics*, hvor der ses på betydningen af teksten på det tekstlige niveau, herunder den *ideationelle, interpersonelle og tekstuelle metafunktion*. Inden for de tre metafunktioner vil der i denne opgave også blive arbejdet med det lexiko-grammatiske område, hvor der ses på tekstens sætnings- og ordplan. Som det vil fremgå senere i analysen, vil de enkelte strata overlape hinanden, og hvert enkelt niveau i analysen skal hver især bidrage til en samlet forståelse af hver tekst.

Den visuelle analyse vil foregå med udgangspunkt i Gunther Kress og Theo Van Leeuwens teorier i *Reading Images – The Grammar of Visual Design*. Deres analytiske fremgangsmåde bygger, som titlen på bogen afslører, på ideen om, at der findes en grammatik for visuelt design:

Just as grammars of language describe how words combine in clauses, sentences and texts, so our visual 'grammar' will describe the way in which depicted elements – people, places and things – combine in visual 'statements' of greater or lesser complexity and extension (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 1).

Ligesom med den ovenstående sproglige analyse vil der ved at se på billedets enkeltdele kunne laves en overordnet vurdering af dets betydning eller *statement*, som Kress og Van Leeuwen definerer det i ovenstående citat.

6. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps kommunikation

6.1 Genre

At en tekst befinder sig inden for en bestemt genre, er med til at skabe nogle forventninger til tekstens indhold og udformning. Suzanne Eggins henviser til J.R. Martins definition af genre:

A genre is a staged, goal-oriented purposeful activity in which speakers engage as members of our culture (Eggins, 2004, s. 55).

Når en tekst befinder sig inden for en genre, indikerer det, at denne tekst har noget til fælles med andre tekster inden for samme genre. Disse ligheder viser sig ifølge Suzanne Eggins inden for tre dimensioner:

1. *the co-occurrence of a particular contextual cluster, or its register configuration*
2. *the texts staged or schematic structure*
3. *the realizational patterns in the text*

(Eggins, 2004, s. 56).

I uddybningen af det første punkt henviser Eggins til *habitualization*, dvs. at mennesker gentager de samme vaner for at spare tid og energi. På samme måde opstår forskellige sproglige gener, fordi

mennesker handler på samme måde, f.eks. i kommunikationssituationer hvor der skal bestilles en kop kaffe på en café. Derved opstår der mønstre i sproget, som kan genkendes i andre lignende kommunikationssituationer, og disse bliver før eller senere institutionaliserede som genrer.

I den anden dimension, *schematic structure*, argumenterer Eggins, med inspiration fra den russiske lingvist Mikhail Bakhtin, for, at forskellige genrer rummer en forudsigelighed i deres opbygning. Den skematiske struktur refererer altså til de faser, som genren er organiseret efter.

Eggins argumenterer endvidere for, at tekster kan opdeles vha. *functional labelling*. Denne teknik går ud på at opdele en tekst i konstituenten ud fra enten *formal criteria* eller *functional criteria* (Eggins, 2004, s. 61). *Formal criteria* går ud på at opdele teksten efter samme type konstituent, mens *functional criteria* handler om at opdele teksten efter, hvordan konstituenterne adskiller sig fra hinanden. Den udvalgte tekst er i nedenstående afsnit opdelt efter *functional criteria* – dvs. ud fra hvilken funktionel rolle hvert afsnit spiller i den samlede betydning. FKNs tekst er nedenfor opdelt efter linjetal.

1-35: Introduktion til Betty Night

36-41: Fakta om krigsaffald

42-55: Betty Night på arbejde

56-61: Video og opfordring til mailtilmelding

62-74: Info om befrielseskampen

75-91: Betty Night som kvinde og mor

92-112: Børnehaven i flygtningelejren

113-137: Frygten for døden

138-155: Info om borgerkrigen

156-185: Sønnerne på privatskolen

186-195: Betty Night på arbejde

196-212: Fremtiden

213-216: FKNs arbejde med miner i Sydsudan

Den ovenstående opdeling af teksten i mindre afsnit, giver et overblik over, hvordan teksten handlingsmæssigt bevæger sig ind på forskellige områder, og på den måde belyses forskellige områder af Betty Nights (herfra BN) og hendes families liv, ligesom der bliver givet informationer om grunden til, at de nu må leve opdelt, og at BN må arbejde som minerydder. Størstedelen af teksten handler om BN, og det er derfor også hende, der introduceres i indledningen. Havde teksten været et kapitel i en historiebog, havde de historiske forhold, dvs. linje 62-74 og 138-155, været i fokus, og en privatperson som BN havde

med stor sandsynlighed ikke været en del af teksten. Teksten må anses for at være en hybridtekst, idet der ses elementer fra flere forskellige genrer, heriblandt reportagen. Reportagegenren indbefatter, at der er tale om en førstehåndsberetning, og at der er grundige beskrivelser af omgivelser og personer. Teddy Petersen skriver om reportagen:

En reportage skal indeholde iagttagelser, hvor skribenten har brugt sine sanser. Og brugt dem på en måde, der giver læseren en oplevelse af, og dermed information om det, journalisten rapporterer om
(Petersen, 2015, s 29).

Genretrækkende fra reportagen ses ved at afsenderen, Mathilde Berg Utzon, er til stede under det beskrevne handlingsforløb, samt at forskellige sanseindtryk beskrives, i dette tilfælde BNs udseende i linje 10-15, ligesom lyden af børnenes stemmer videregives til læseren:

"A, B, C, D..." råber børnestemmer i munden på hinanden i et rum fyldt med børnehavebørn (Bilag 1, l. 96-97).

FKN kan have valgt at benytte sig af denne genre for at få begivenhederne til at fremstå mere levende og virkelige for læseren.

Teksten indeholder også elementer fra portrætinterviewet, som beskrives således:

Portrætinterviewet maler et ordbillede af et menneske med en palet af den interviewedes meninger og holdninger, beskrivelser af hendes handlinger og hjemlige omgivelser, hendes gestus og sprogtoner
(Dybris, Grundtvig og Petersen, 2004, s. 45).

Genretrækkene fra portrætinterviewet ses ved, at fokus er på BN i størstedelen af teksten gennem beskrivelser af hendes udseende, hendes handlinger, hendes familie og det område, hvor hun bor. Desuden får hun gennem udtalelser givet udtryk for sine holdninger til det at være minerydder. Disse grundige beskrivelser af BN er med til at virkeliggøre hende for læseren. Fotografierne er med til at skabe endnu en dimension til teksten og skaber et genremæssigt tilhørsforhold til den journalistiske nyhedsartikel, som ofte akkompagneres af fotografier af det omtalte emne.

Den sidste dimension, som ifølge Suzanne Eggins udgør *genre*, er *realizational patterns in the text*. Om denne dimension skriver hun:

Texts of different genres will reveal different lexico-grammatical choices (Eggins, 2004, s. 66).

Det handler inden for denne dimension om at relatere elementerne i den skematiske struktur til sproget. Teksten befinder sig inden for den oplysende genre, hvilket afspejler sig i den beskrivende skrivestil. Den

er publiceret på FKNs hjemmeside, og dens primære formål må altså anses for at være at informere om organisationens arbejde, og den forskel dette arbejde gør for mennesker med behov for hjælp. Hybridteksten består, grundet sin informerende funktion, af et overtal af deklarativer. Det oplysende præg vises i sætningernes opbygning, som er udformet som deklarativer. De eneste undtagelser er interrogativer. Bl.a. er underoverskriften et spørgsmål fra søn til mor, som i teksten er videregivet som et citat. Derudover er der overskriften på faktaboksen:

Hvad er krigsaffald? (bilag 1, l. 36).

I dette tilfælde har spørgsmålet til formål at give læseren yderligere informationer om et emne. Havde teksten i stedet været udformet som et interview, ville den i højere grad have bestået af interrogativer og svar på disse, idet den ville have båret præg af at være en gengivelse af en face-to-face samtale.

Den udvalgte tekst fra FKN er et såkaldt long-read, hvilket indikerer, at den består af et større antal ord, end det er typisk for tekster, der er trykt på nettet. Det store antal af ord og fotografier kan både være en fordel og en ulempe i kommunikationen. Et long-read giver mulighed for en større uddybning af emnet, ligesom der kan opnås et større kendskab og dermed en tættere relation til de personer, der omtales i teksten. Dette format lægger op til en fordybelse, som ikke er typisk for tekster, der er publiceret på nettet, der som oftest bliver skimmet overfladisk af læseren. Der forekommer derfor også en risiko for, at nogle læsere vil opgive at færdiggøre teksten netop grundet den store mængde ord og de mange informationer, som de møder i denne type kommunikation.

6.2 Register

Jf. Suzanne Eggins' model, som blev introduceret i afsnit fem, bevæger analysen sig nu fra den yderste trekant til trekanten omhandlende *register*. Her er der særligt fokus på, hvordan *context* har en indvirkning på teksten. Dette ses blandt andet gennem den skematiske struktur, som blev analyseret ovenfor i afsnittet omhandlende *genre*. Blandt andet ses det her, at FKNs hybridtekst rummer træk fra reportagen gennem de mange beskrivelser og sanseindtryk, mens teksten er tilpasset publicering på nettet gennem opbygningen med en overskrift og underoverskrifter til at inddele teksten i mindre dele med henblik på at gøre den mere overskuelig. Michael Halliday argumenterede for, at man i analysen af kontekst må se på, hvilke aspekter af konteksten der gør en forskel for den sprogbrug, der anvendes i den konkrete situation, og han foreslog følgende tre kontekstuelle variabler: *Field*, *tenor* og *mode* (Eggins, 2004, s. 90). I de nedenstående afsnit vil hybridteksten fra FKNs hjemmeside blive analyseret med udgangspunkt i disse tre aspekter.

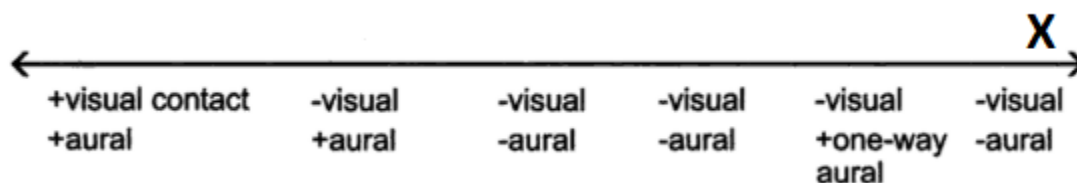
6.2.1. Mode

Suzanne Eggins definerer *mode* som værende:

The role language is playing in an interaction (Eggins, 2004, s. 90).

Inden for *mode* ses der blandt andet på, hvilken kanal der kommunikeres igennem. I empirien fra FKN er der tale om skriftlig kommunikation, som er publiceret på FKNs hjemmeside, hvilket giver nogle muligheder og begrænsninger, sammenlignet med når der kommunikeres mundtligt. Hvis deltagerne befinder sig face-to-face, er det muligt at inddrage gestik og mimik i den samlede forståelse af kommunikationen, mens der i skriftlig kommunikation ofte er mulighed for en større grad af refleksion forud for selve formidlingen. Det må antages, at der ligger en stor grad af refleksion bag materialet, der analyseres i dette speciale, idet afsenderne er større danske hjælpeorganisationer, for hvem vellykket kommunikation er altafgørende for deres troværdighed og ikke mindst videre eksistens.

Inden for *mode* skelnes der mellem to typer af distance i relationen mellem sprog og situation: *Spatial/interpersonal distance* omhandler muligheden for feedback, hvilket afhænger af distancen mellem deltagerne i tid og rum og dermed også af, hvilken kanal der kommunikeres igennem. *Experiential distance* handler om, hvilken rolle sproget spiller i situationen, hvor de to poler går fra, at sproget anvendes som handling, og til at sproget anvendes som refleksion.

I teksten forekommer en begrænset feedbackmulighed og en stor grad af distance i tid og rum mellem afsender og modtager. Det er ikke muligt for læseren af hybridteksten at give feedback til hverken den formelle afsender, FKN, eller den reelle afsender, Mathilde Berg Utzon. Det fremgår også tydeligt af udformningen af teksten, at der ikke lægges op til nogen form for skriftlig respons. Det er typisk for skriftlig kommunikation, der er publiceret på nettet, at den er monologisk baseret. Med fremkomsten af blogs ses der dog også eksempler på dialogisk kommunikation inden for det skrevne sprog, når bloggeren inkorporerer et spørgsmål i sit indlæg, som læserne har mulighed for at besvare i kommentarfeltet. Denne mulighed er der ikke åbnet op for i denne kommunikationssituation, og der er heller ikke visuel kontakt, som det ses i en face-to-face samtale eller auditiv kontakt, som der forekommer i en telefonsamtale eller envejs i en radioudsendelse.

Ses der på *experiential distance* kan det konkluderes, at sproget i hybridteksten på FKNs hjemmeside i højere grad anvendes som et middel til refleksion end til brug i en handling. Mathilde Berg Utzon, som har forfattet hybridteksten, har talt med kvinden BN og hendes børn og har med stor sandsynlighed researchet sig frem til de informationer, som også indgår i teksten. Først på et senere tidspunkt har hun skrevet hybridteksten, som på den måde anvendes som et middel til refleksion over BN og hendes families levevilkår.

Overordnet set rummer FKNs hybridtekst et genretypisk træk fra både reportagen og portrætinterviewet ved ikke at opfordre til interaktion med læseren, samtidig med at den ikke er spontan, men i stedet er et udtryk for refleksion fra afsenderens side. Dog ses der tre direkte henvendelser til læseren, blandt andet i form af et link, der er indsat midt i teksten, og som leder videre til en side, hvor der kan doneres penge til FKN. Der står:

Se også: støt fast og gør en verden til forskel (bilag 1, l. 84)

I denne kommunikationssituation er afsenders formål at give læseren informationer om forholdene i krigsramte lande som Sydsudan og gennem disse oplysninger overbevise modtageren om, at der er brug for penge til FKNs velgørende arbejde. Hyperlinket er formuleret som en opfordring og giver desuden mulighed for at donere penge til NGO'en. Disse interne links er desuden typiske for tekster på hjemmesider og har som oftest til formål at guide læseren videre til andre sider på samme domæne.

Derudover ses disse henvendelser til modtageren:

I videoen kan du få en fornemmelse af minerydningsarbejde (bilag 1, l. l. 57)

Og:

gå ikke glip af de næste longreads (bilag 1, l. 59)

som efterfølges af en opfordring til modtager om at tilmelde sin e-mail. Hybridteksten er skrevet som et narrativ i monologisk form, som en fortælling fra afsender til modtager, men den rummer også enkelte

dialogiske elementer i form af de ovenstående henvendelser til læseren, som sker, når FKN opfordrer modtager til at handle på en bestemt måde: donere penge, se en video eller tilmelde sin e-mail. Henvendelserne udgøres af to imperativer, og derudover opstilles der med videoen en mulighed for at handle, uden at der gennem formuleringen skabes en forventning om, at modtager vælger at gøre det.

6.2.2 Field

Field handler om, hvad sproget anvendes til at tale om, dvs. emnet for teksten. Suzanne Eggins definerer begrebet således:

(...) the situational variable that has to do with the focus of the activity in which we are engaged (Eggins, 2004, s. 103).

FKNs tekst omhandler kvinden BN og hendes arbejds- og familieforhold. Inden for *field* ses der på graden af specialisering, som spænder fra *technical (specialized)* til *common sense (everyday)*.

En specialiseret tekst fordrer, at modtageren besidder viden om emnet, som ikke er typisk for alle. Det er ikke tilfældet med FKNs hybridtekst. Den er skrevet i et enkelt sprog og tager læseren i hånden ved at præsentere informationer, der bidrager til, at denne får en øget viden inden for tekstens *field*, som er en kvinde og hendes families livsvilkår i et land med krig.

I en specialiseret tekst kunne ordet *krigsaffald* have været anvendt uden en forklaring af ordet. I FKNs hybridtekst er der i stedet indsat en faktaboks, hvor det forklares i punktform, hvilke typer krigsaffald der findes. På samme måde redegøres der for de historiske forhold for borgerkrigen i Sudan. På den måde forventes det ikke at læseren på forhånd besidder denne viden, men han eller hun kan til gengæld tilegne sig denne nye viden ved at læse teksten. Selvom teksten ikke kræver særlig viden, så er det en barsk fortælling, der både indbefatter BNs savn til sine børn, deres frygt for at hun skal dø og informationer om BNs veninde, som netop er død, mens hun udførte samme job som BN. Emnet gør derfor, at teksten i højere grad forekommer henvendt til en ældre modtager, som også må anses for at være den intendede modtager, da disse er i stand til at donere penge til FKN.

6.2.3. Tenor

Tenor defineres som:

The social role relationships played by interactants (Eggins, 2004, s. 99).

Tenor handler om forholdet mellem de kommunikerende parter. Det er essentielt at tage højde for dette forhold i en analyse, fordi forholdet mellem to kommunikatører er afgørende for, hvordan der kommunikeres imellem dem indbyrdes. En samtale mellem en chef og en medarbejder vil således forløbe anderledes end en samtale mellem to barndomsvenner. Suzanne Eggins fremsætter tre forskellige dimensioner, der kan anvendes til at analysere forholdet mellem de kommunikerende parter: *power*, *contact* og *affective involvement*.

Power handler om magtforholdet mellem de kommunikerende parter og spænder fra equal til unequal.

Magtforholdet i kommunikationssituationen på FKNs hjemmeside mellem afsender og modtager må anses for at være ulige. FKN stiller en tekst til rådighed, og herefter er det udelukkende op til modtager, om han eller hun vil læse denne, og desuden om han eller hun vil donere penge til organisationens arbejde, som der opfordres til i teksten. På samme måde vælger modtager selv, om denne vil klikke sig videre til andre undersider efter at have besøgt FKNs forside. Magten er altså i høj grad placeret hos modtageren.

Inden for dimensionen *contact* ses der på hyppigheden af kontakten mellem de kommunikerende parter.

Som udgangspunkt må det antages, at kontakten mellem afsender og modtager er sjælden. Størstedelen af læserne vil klikke sig ind på hjemmesiden og læse denne hybridtekst en enkelt gang. Når formålet med kommunikationen er at få læseren til at donere penge til organisationen, medfører den sjældne kontakt, at det er essentielt, at kommunikationen er velvalgt, da besøget på forsiden eller læsningen af en enkelt tekst på hjemmesiden kan være den eneste mulighed for at overbevise læseren om at donere penge til lige præcis dette formål. I teksten stilles der dog en mulighed for hyppigere kontakt til rådighed fra afsenders side gennem en opfordring til mail-tilmelding. Men igen er det op til modtager, om denne vælger at følge opfordringen til handling.

Affective involvement handler om den følelsesmæssige involvering, som parterne har i kommunikationssituationen.

Affective involvement er lav mellem afsender og modtager. På trods af at der i teksten søges en vis følelsesmæssig påvirkning af og dermed involvering fra læseren, som det vil blive belyst i et senere afsnit, så er der i udgangspunktet for kommunikationen ingen følelsesmæssig involvering mellem de to parter. Overordnet set er sprogbrugen formel, hvilket ofte kendetegnes ved ulige magtfordeling, sjældnen eller engangskontakt og lav følelsesmæssig involvering. Hybridteksten kan tildeles alle karakteristikker, og dette afspejler sig også i sprogbrugen, hvor der ikke anvendes slang eller forkortelser, som det kan opleves i en uformel samtale mellem to venner. På samme måde forholder teksten sig objektivt til det omtalte emne. F.eks. beskrives BNs udseende indledningsvist i linje 10-15, hvor Mathilde Berg Utzon forholder sig objektivt i beskrivelsen uden at tilføje sin personlige holdning, såsom at hun er smuk eller grim. Et punkt, hvor teksten skiller sig ud fra den formelle sprogbrug, er i anvendelsen af vokativer. Betty Night omtales første gang med hele sit navn, men herefter anvendes adskillige gange kun hendes fornavn i omtalen af hende, hvilket er typisk for den uformelle sprogbrug. I hybridteksten står også:

Du kan kun få lov til at gå her, hvis dine forældre betaler (bilag 1, l. 96-97).

På trods af at det personlige pronomen *du* er anvendt, og dette som oftest fungerer som en direkte henvendelse til modtageren, skal det her i højere grad ses som en information om, at folk generelt kun kan få adgang til denne børnehave gennem betaling. Denne konklusion er baseret på det faktum, at teksten er skrevet på dansk og dermed er henvendt til dansktalende modtagere, der i kraft af det skriftlige format skal være i stand til at læse. For den intenderede modtager er det ikke nærliggende at skulle gå i børnehave og særligt ikke i en flygtningelejr i Uganda. Brugen af *du* vil med udgangspunkt i ovenstående overvejelser ikke blive anset som værende en direkte henvendelse til læseren.

6.3. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps sproglige kommunikation

Analysen bevæger sig nu væk fra omstændighederne for tilblivelsen af teksten og bevæger sig ned på det sproglige plan, og analysen vil blive udført gennem nedslag inden for den ideationelle, den interpersonelle og den tekstuelle metafunktion, som fokuserer på følgende områder af teksten:

Den ideationelle metafunktion er ressourcer til at repræsentere noget fra verden i teksten, den interpersonelle metafunktion er ressourcer til at udspille relationer mellem afsender og modtager i

teksten, og den tekstuelle metafunktion er ressourcer til at strukturere teksten som afgrænset og sammenhængende (Andersen og Boeriis, 2012, s. 9).

FKNs hybridtekst og forside vil blive analyseret med udgangspunkt i de tre metafunktioner i afsnittene nedenfor.

6.3.1. Den ideationelle metafunktion

Inden for den ideationelle metafunktion ses der på, hvad teksten handler om, og hvilke sagsforhold teksten repræsenterer i forhold til situationskonteksten (Frimann, 2004, s. 51). En måde at danne sig et overblik over tekstens sagsforhold er ved at udpege tekstens nøgleudtryk. De skaber indholdsmæssige forbindelser vha. såkaldte *leksikalske kæder*, som skaber sammenhæng i teksten. Sammenhængen skabes ved at bruge ens udtryk, synonyme udtryk eller nære synonyme udtryk. Som centrale leksikalske kæder i FKNs hybridtekst kan blandt andet nævnes *Mor*. BN omtales som mor otte gange, blandt andet i tekstens overskrift:

Mor rydder miner (bilag 1, l. 1)²

Det er som mor, at læseren første gang præsenteres for BN, og den hyppige brug af denne tiltale af hende og relationen til hendes sønner må derfor anses for at være et essentielt budskab i teksten. Verbet *rydde (miner)* og substantiverne *minerydning* og *minerydder*, der alle rummer samme leksikalske betydning, indgår 12 gange i teksten (bilag 1, l. 1, 4, 6, 16, 29-30, 35, 53, 81, 85, 120, 127, 214). Ud fra disse to leksikalske kæder, er det muligt at konkludere, at i kraft af at BN omtales som mor, er fokus på hendes relation til sine sønner, og den hyppige brug af ord relateret til minerydning indikerer, at tekstens andet fokus er på hendes profession som minerydder. Overordnet set handler teksten om, hvordan hun udfører minerydningsarbejdet, og hvilken konsekvens dette job har for hendes familieliv. Det er også relevant at se på hvilke ord, der ikke optræder, og som dermed er blevet fravalgt i kommunikationssituationen. I hybridteksten optræder BNs mand kun to gange, og kun en enkelt gang nævnes hans navn. I udvælgelsen af hvilke af BNs nære relationer, der skulle spille en gennemgående rolle i formidlingen, er der altså foretaget et tilvalg af de tre sønner og et fravalg af hendes mand. Dette valg, og ikke mindst fravalg, kan være foretaget med henblik på at påvirke læseren mest muligt følelsesmæssigt, og dette gøres ved at inddrage børnenes synspunkter, for hvem det må være sværere at forklare BNs situation til, end det vil være til en voksen mand. Desuden er børn naturligt mere hjælpeløse, og de har dermed et større behov

² Herudover også i linje 4, 20, 25, 88, 169, 173, 183.

for deres forældres nærvær. Tekstens fokus er med til at fremhæve, at disse børn ikke har mulighed for at have deres mor tæt på sig og det savn, denne situation medfører.

Inden for den ideationelle metafunktion er der fokus på processer og partcipanter, dvs. handlinger og hændelser i teksten og de mennesker, der udfører dem. Processerne er det, Suzanne Eggins i Figur 1 definerer som *transitivity*. Der findes flere forskellige bud på opdelingen af processer. I dette speciale tages udgangspunkt i Thomas Hestbæk Andersen og Alexandra Holstings opdeling, som indeholder følgende typer:

- Materielle
- Mentale
- Relationelle
- Verbale

(Andersen og Holsting, 2015, s. 65).

De materielle processer handler om det, der gøres og sker eller med andre ord handlinger og hændelser. De mentale processer forekommer i sætninger, hvori der indgår verber som at tænke, at opfatte, at føle osv. De relationelle processer handler om at klassificere og identificere, og det er derfor oftest verbet *at være*, der optræder i disse typer relationer. Dog ses der også sætninger med verber som have og blive. De verbale processer indgår i sætninger, hvor der bliver sagt noget af nogen. Teksten rummer adskillige verbale processer, da der indgår citater af BN og hendes sønner, blandt andet i linje 182:

"Det er godt at bo her, fordi der ikke er nogen kampe," siger Ivan, Bettys mellemste søn (bilag 1, l. 181-182).

At der er anvendt direkte tale, er med til at give et mere direkte indblik i BNs og sønnernes tanker, frem for hvis afsender havde valgt at benytte sig af gengivet tale. Den direkte tale giver desuden et indtryk af, at samtalen finder sted her og nu. Derudover rummer teksten en kombination af relationelle og materielle processer, dvs. beskrivelser af hvordan BN er og ser ud, og hvilke handlinger hun udfører. På den måde er brugen af processer samlet set med til at fremstille BN så levendegjort som muligt for modtageren ved både at inddrage hendes udtalelser og dermed give et indblik i hendes tanker og følelser omkring særligt sine sønner og sit farefulde job, og de er med til at beskrive, hvordan hun ser ud, og det arbejde hun udfører.

Der anvendes fagudtryk i teksten, blandt andet ordet *spot task*, men der gives en forklaring af ordet, og der sørges dermed for, at alle læsere, uanset hvilken viden de besidder forud for, at de læser teksten,

forstår, hvad det er for en type arbejde, BN udfører. Som nævnt tidligere i afsnittet om *Field* kræver det altså ingen særlig specialisering for modtageren at forstå teksten. Den er i stedet gjort forståelig for så mange som muligt, sandsynligvis med henblik på at henvende sig til en så bred vifte af modtagere som muligt. I forhold til tekstens partcipanter, så er BN den participant, hvis tanker, følelser og handlinger beskrives. Derudover optræder BNs sønner også som partcipanter i særligt verbale processer med henblik på også at give et indblik i sønnernes tanker omkring deres mors arbejde og fravær, hvilket formidles gennem udtalelser fra dem.

Som et perspektiv på brugen af cirkumstantialer anvendes tekstens indledning:

Midt i en af verdens mest brutale borgerkrige sidder Betty Night og lægger lyserød neglelak på sine tæer. Hun er minerydder og mor til tre. Børnene er efterladt i en flygtningelejr i Uganda – og Betty selv bor i det krigshærgede Sydsudan. Her tjener hun penge som minerydder for at have råd til at sende sine børn i skole (bilag 1, l. 3-7).

Dette tekststykke er udvalgt, fordi det anses som værende repræsentativt for resten af teksten i forhold til brugen af cirkumstantialer. I uddraget ses cirkumstantialer af typen sted: *på sine tæer, i Uganda og i det krigshærgede Sydsudan* og cirkumstantialetypen grund: *for at have råd til at sende sine børn i skole*.

Gennemgående for cirkumstantialer er, at de ikke er nødvendige for at danne en grammatisk korrekt sætning, men i højere grad fungerer som en måde at inddrage yderligere informationer i teksten. At der så hyppigt forekommer cirkumstantialer, hvilket er gennemgående for teksten, indikerer, at afsender ønsker, at modtager får et så grundigt indblik i det, teksten omhandler, som muligt. Tekstens informative formål afspejles både i dens omfang, idet den er længere end typiske tekster på nettet, og gennem den hyppige brug af cirkumstantialer, som indikerer et ønske om at informere læseren så grundigt som muligt. Den ideationelle metafunktion opdeles i to underdele. Den eksperientielle metafunktion, som er blevet behandlet ovenfor, og som omhandler tekstens processer, partcipanter og cirkumstantialer. Den anden metafunktion kaldes den logiske og omhandler tekstens logisk-semantiske relationer (Frimann, 2004, s. 97). Konjunktioner, relativter og subjunktionaler er med til at skabe logisk-semantiske relationer i teksten. Disse relationer dannes i teksten vha. blandt andet elaboration:

I dag er Betty Night på en 'spot task'. Det er en operation, hvor krigsaffald, der er for farligt at flytte, bliver sprængt i luften, der hvor det ligger. Altså 'on the spot' (bilag 1, l. 43-45).

I første sætning fortælles der om en spot task, mens der i de efterfølgende uddybes, hvad dette er. På den måde elaborerer de efterfølgende sætninger den første ved at bygge videre og uddybe det begreb, der

præsenteres. Brugen af konjunktioner, i dette tilfælde *altså*, er et genretypisk træk for informerende og beskrivende tekster som f.eks. reportagen.

6.3.2. Den Interpersonelle metafunktion

Den interpersonelle metafunktion sætter blandt andet fokus på den responsmulighed, der forekommer inden for samtaler. Da FKNs tekst er skriftlig kommunikation af monologisk karakter, og der dermed ikke foregår en samtalepræget dialog mellem afsender og modtager, er det dog andre aspekter, der vil blive belyst. Søren Frimann skriver om denne metafunktion:

I skrevne tekster er der dels den relation, som etableres mellem deltagere, der indgår i teksten, dels er der den relation tekstens afsender skaber til tekstens modtager (Frimann, 2004, s. 109).

Allerede efter underrubrikken gøres det klart, hvem der har skrevet teksten: Mathilde Berg Utzon. Der informeres ikke om andet end hendes navn, men det oplyses et andet sted på FKNs hjemmeside, at hun er Afrika-korrespondent for FKN. Det faktum, at der oplyses et navn, giver modtager en konkret afsender at forholde sig til. Modtager for kommunikationen må antages at have klikket sig ind på hjemmesiden med intentionen om at lære mere om organisationen og dens arbejde, hvilket også er det, som denne hybridtekst informerer om, da arbejdet med minerydning er organiseret af FKN. Teksten indledes med overskriften *Mor rydder miner*. Gennem omtalen af kvinden, som senere introduceres som BN, som *Mor*, gives der en information til læseren: at hun har et eller flere børn. I linje to anvendes tiltaleformen *mor* gennem et citat, og læseren får her yderligere information om, at det er barnet, der tiltaler sin mor. Hybridtekstens to første linjer giver gennem sprogbrugen, i dette tilfælde omtale- og tiltaleformen, vigtige informationer om partipanterne i tekstens sociale position og familiære forhold til hinanden. Som det også blev nævnt i afsnittet omhandlende *tenor*, omtales BN først med sit fulde navn og derefter adskillige gange kun med sit fornavn (bilag 1, linje 5+9). Dette giver en mere familiær og uformel præsentation af tekstens hovedperson til læseren. I linje 47 og igen i linje 95 anvendes det personlige pronomen i nominativ *vi*:

Vi er i en privat børnehave i Rhino-flygtningelejren i det nordlige Uganda (bilag 1, l. 95).

Om der her refereres til BN og FKNs udsendte hold, eller om læseren er inddraget i dette *vi*, er umuligt at udlede ud fra teksten, men brugen af dette ord skaber et fællesskab mellem de omtalte parter. Vælger modtageren at læse sig ind i dette *vi*, vil det bidrage til en følelse af at være til stede sammen med BN, og dette kan resultere i en større indlevelse og dermed følelsesmæssig involvering i BNs situation fra læserens side.

Noget andet, der kan sige noget om forholdet mellem afsender og modtager er brugen af præsuppositioner. Søren Frimann forklarer begrebet således:

Nærmere bestemt handler præsuppositioner om forhåndsantagelser eller stiltiende forudsætninger
(Frimann, 2004, s. 117).

En præsupposition optræder i FKNs hybridtekst:

Man skulle tro, at den hårdeste del af arbejdet er at sidde på knæ i 40 graders varme og forsigtigt grave livsfarlige sprængstoffer fri for jord (bilag 1, l. 17).

Det ubestemte pronomen *man* indikerer en generel tilslutning til dette udsagn. Det må dog betegnes som en antagelse, da afsenderen umuligt kan vide, om det er sådan, læseren tænker. En konsekvens af at læser er uenig i dette udsagn, kan være mistet interesse for hybridteksten. Umiddelbart er der dog ikke grundlag for dette, da udsagnet ikke er udtryk for en radikal holdning, som ville kunne skabe meningsmæssig splid. Søren Frimann peger også på afsenderens vurdering som værende vigtig at være opmærksom på i analysen af tekstens interpersonelle forhold (Frimann, 2004, s. 119). I linje 20 beskrives BNs sønners spørgsmål som *knusende*. Synes læseren ikke på forhånd, at spørgsmålet er knusende, kan han eller hun blive påvirket til at synes dette vha. denne formulering. Dette virkemiddel har overordnet set til formål at forstærke indtrykket af BNs situation, og dermed bliver der gennem formuleringerne i teksten forsøgt at påvirke læseren til at få medfølelse for BN og hendes familie eller respekt for det arbejde, hun udfører. Ideelt set kan det resultere i, at læseren vælger at støtte FKNs arbejde gennem en pengedonation, fordi denne fatter sympati for BN og hendes familie.

Flere teoretikere såsom Roman Jakobson og Norman Fairclough skelner mellem afsender- og modtagerfunktioner (Frimann, 2004, s. 123). I dette speciale anvendes Michael Hallidays syn på afsender og modtager, som han opfattede som gensidigt afhængigt. Derfor er afsender og modtager ikke blevet analyseret separat, men der ses i stedet på deres indbyrdes forhold og påvirkning af hinanden. I kommunikationen mellem afsender og modtager findes der fire typer af kommunikation, som er afgørende for den indbyrdes relation (Frimann, 2004, s. 128). I tilfælde, hvor afsender giver modtager noget, er der tale om enten et tilbud om ting eller serviceydelser eller et udsagn, dvs. en videregivelse af information. I tilfælde hvor afsender forlanger noget af modtager, er der enten tale om en opfordring, hvor afsender forventer at modtager foretager en handling eller et spørgsmål, hvortil der forventes et svar. FKN har valgt at forme deres kommunikation som en oplysende hybridtekst, og derfor er forholdet mellem afsender og modtager, at afsender stiller en stor mængde informationer til rådighed for

modtageren. Størstedelen af sætningerne i teksten er deklarativer, hvilket kendetegner informerende sætninger. Der forekommer også et polarinterrogativ i linje to, hvor en af BNs sønner spørger, om en mine kommer til at dræbe hende, men dette fungerer i højere grad som en videregivelse af information om tekstens partcipanter og den nervøsitet over deres mors farefulde job, som præger BNs sønner. Derudover er der, som nævnt tidligere, placeret en faktaboks, som har overskriften *Hvad er krigsaffald?* I de spørgsmål, der indgår i teksten, er der altså ikke tale om et interrogativ, hvor afsender forventer et svar fra modtageren. Som nævnt tidligere forekommer der kun tre henvendelser i teksten, men disse er ikke formuleret som interrogativer, og derfor lægges der ikke op til nogen respons fra modtagers side, hvilket giver et indtryk af en tilpasning til, at kommunikationen foregår på en hjemmeside, hvor det ikke umiddelbart er muligt for modtageren at besvare eventuelle spørgsmål. I en samtale vil der ofte forekomme flere forskellige typer af de ovennævnte udvekslinger mellem afsender og modtager. Men da FKNs hybridtekst er en skreven tekst, hvor modtager ikke har mulighed for at respondere, består den næsten udelukkende af deklarativer sætninger.

Suzanne Eggins lægger inden for den interpersonelle metafunktion særligt vægt på *mood*, som hun definerer således:

So, the first thing we can say about the grammar of the clause as exchange is that the clause consists of two functional constituents: a MOOD element, which functions to carry the argument, and a RESIDUE, which can be left out or ellipsed (Eggins, 2004, s. 150).

I denne opgave vil fokus være på *mood* og dennes betydning for kommunikationen, mens residue kun vil blive berørt vha. enkelte eksempler. De to komponenter, der er essentielle for at danne *mood*, er subjektet og det finitte verbum. Subjektets betydning definerer Michael Halliday således:

It provides the person or thing in whom is vested the success or failure of the proposition, what is 'held responsible' (Halliday og Matthiesen, 2004, s. 117).

Det gennemgående subjekt i opgaven er BN, som både er formuleret vha. *Betty Night*, når hendes handlinger beskrives, og *jeg* når hun selv udtaler sig. Dette er med til at understrege BNs rolle som hovedperson i teksten. Det finitte verbum er et vigtigt led i forståelsen af en sætning og overordnet set også hele teksten, og de finitte verber har to gennemgående funktioner: at angive tid i forhold til taletidspunktet og at angive modalitet (Frimann, 2004, s. 139). FKNs tekst er skrevet i præsens, hvilket ses på de finitte verber. I de første fire linjer er det de finitte verber *rydder, kommer, sidder og lægger*, der angiver præsens. Dette afspejler et aktivt valg af forfatteren til teksten, da den også kunne være skrevet i

præteritum for at passe med læserens perspektiv på teksten, da handlingerne i teksten vil være fortid, når modtageren læser teksten. At teksten er skrevet i præsens, kan være med det formål at gøre teksten mere levende og virkelig for læseren - Når noget foregår nu og her, forekommer det mere livagtigt og aktuelt. Det finitte verbums anden funktion er at angive modalitet, hvilket vil sige at vise talerens vurdering af sandheden eller talerens forpligtelse i forhold til handlingen, der udtrykkes i sætningen. BN citeres i teksten således:

Jeg burde være sammen med mine børn, så jeg kan hjælpe dem (bilag 1, l. 89).

Her angives hendes forpligtelse til den handling, hun udfører. Hun føler, hun burde være sammen med sin familie, men er forpligtet til at beholde sit arbejde med at rydde miner for at kunne sende sine børn i skole. Denne brug af det finitte verbum *burde* er med til at belyse den svære situation, hun befinder sig i, og hvilke ofre hun må bringe for at give sine børn de bedst mulige fremtidsmuligheder. Når det i teksten belyses, at BN må sætte livet på spil for at kunne sende sine børn skole, skabes der en kontrast til det liv, som den intenderede modtager lever. Det er BN i teksten, der bør gøre noget, mens den intenderede danske modtager er frit stillet over for at handle på de muligheder, som der tilbydes i teksten.

En analyse af konversationsstrukturen kan udføres, når der skal ses på mundtlige dialoger, men den vil også blive inddraget i analysen af FKNs hybridtekst, da der gennem denne afsløres noget om forholdet mellem de kommunikerende parter i teksten. Der udspiller sig ikke en decideret dialog i teksten, men der forekommer både direkte tale, som nævnt ovenfor, og gengivet tale som i dette eksempel:

Til spørgsmålet om, om Ivan tænker på sin mor, bliver han helt stille (bilag 1, l. 183).

Her forklares det, at et spørgsmål bliver stillet, men det er i højere grad drengens reaktion, der er det centrale. Der er altså tale om et interview, hvor én person stiller spørgsmålene, og BN og hendes sønner besvarer dem, men det er stillet op således, at spørgsmål og svar indgår som en integreret del af beskrivelser af omgivelser og partipanternes udseende samt fakta om borgerkrigen i Sydsudan.

Søren Frimann peger desuden på vigtigheden i at definere tekstens modusperson:

Begrebet modusperson handler om, hvilke personer afsenderen vælger at basere sin kommunikation på (Frimann, 2004, s. 159).

I FKNs hybridtekst er moduspersonen BN, som kan betegnes som en ikke-deltager i interaktionen, da hun hverken er afsender eller modtager.

6.3.3 Den tekstuelle metafunktion

Den tekstuelle metafunktion har til formål at binde betydningerne af de andre analyser, og i særlig grad den ideationelle og interpersonelle metafunktion, sammen. Et af de gennemgående termer inden for den tekstuelle metafunktion er *kohæsion* – dvs. hvordan der skabes sammenhæng internt i en tekst.

Som beskrevet i afsnit 6.1 er opdelingen af teksten i mindre afsnit med til at skabe et overblik over den handlingmæssige kohæsion, hvori først BN og hendes levevilkår og job introduceres og beskrives, og senere omhandler hybridteksten også hendes sønner og deres skolegang og savn til deres mor, inden tekstens fokus afslutningsvis rettes mod den forskel, som FKNs indsats har gjort i Sydsudan.

Themasystemet er med til at give en indikation af, hvordan afsender har bygget sin kommunikation op. I analysen af Themaopbygning deles sætningen op i Thema og Rhema. Thema er første del af sætningen og dermed det, som afsender vælger at tage udgangspunkt i i sin kommunikation. Rhema udgør sidste del af sætningen, og det er her, at Thema bliver udviklet (Frimann, 2004, s. 204).

I nedenstående skema er tekstens underrubrik opdelt i Thema og Rhema med henblik på at belyse opbygningen af kommunikationen.

Thema	Rhema
Midt i en af verdens mest brutale borgerkrige	sidder Betty Night ¹ og lægger lyserød neglelak på sine tæer
Hun ¹	er minerydder og mor til tre ²
Børnene ²	er efterladt i en flygtningelejr i Uganda
Og Betty selv	bor i det krigshærgede Sydsudan ³
Her ³	tjener hun penge som minerydder for at have råd til at sende sine børn i skole

3

Samme fordeling af Thema og Rhema forekommer senere i teksten, som vist i nedenstående skema.

Thema	Rhema
-------	-------

³ Bilag 1, l. 3-7.

Men det	har Betty Night. ¹
Hun ¹	tjener 300 USD ² om måneden.
Dem ²	sender hun til familien i Uganda,
og pengene	bliver brugt til mad tøj og skolegang. ³
En uddannelse ³ , hun	håber, er en billet til et bedre liv for sine drenge (...)

4

I skemaerne skal tallene vise sammenhængen mellem Rhema og næste sætnings Thema. Denne type Thema-mønster er det, Thomas Hestbæk Andersen og Alexandra Holsting definerer som zigzagmønster. Dette mønster indbefatter, at det Rhema, der afslutter en sætning, anvendes som indledning i den efterfølgende sætning og dermed udgør Thema i denne sætning. Andersen og Holsting skriver om denne brug af Thema:

Zigzag-mønstret udvikler ny information, samtidig med, at gentagelsen skaber konsistens og overskuelighed. Denne type Thema-udvikling er stærkt udbredt i alle typer af narrativer – både fiktion og hverdagens fortællinger (Andersen og Holsting, 2015, s. 327).

Overordnet set er teksten forholdsvis lang, og modtageren bliver præsenteret for en stor mængde informationer gennem læsningen. Brugen af zigzagmønsteret skaber fremgang i formidlingen, men gør samtidig stoffet mere letlæseligt for læseren ved at indlede nye sætninger med information, der allerede er blevet introduceret i sætningen før.

Teksten har handlingsmæssigt ét overordnet fokus: BN. Det er hende, der er den gennemgående participant, og som deltager i størstedelen af tekstens processer. Tekstens gennemgående fokus er på BN, men inddrager løbende også fakta om borgerkrigen i Sydsudan, og et besøg på hendes sønners skole præsenteres. I teksten forsøges der at favne bredt i forhold til mængden af informationer, men den rummer en gennemgående rød tråd ved at følge BN løbende gennem hele teksten.

Kommunikationen foregår primært gennem fotografi og tekst, men i linje 56-58 introduceres endnu et *mode*: en 360 graders video af minerydningsarbejdet. For at modtageren kan få det bedst mulige indblik i forholdende under minerydningsarbejdet i Sydsudan kommunikerer der gennem flere *modes* via tekst,

⁴ Bilag 1, l. 101-103.

video og fotografier.

Hybridteksten afsluttes med en tekstboks, der informerer om, at FKN har ryddet 104.304 miner siden 2013 og desuden givet undervisning i, hvordan man lever mest sikkert i områder med miner. FKNs rolle i minerydningsarbejdet fylder ikke meget i formidlingen overordnet set, men denne afslutning på teksten kan være et strategisk valg fra organisationens side, idet det er det sidste indtryk, som læseren efterlades med og potentielt bedst husker i mængden af informationer.

6.4. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps visuelle kommunikation

I teksten er der løbende indsat syv forskellige fotografier, der giver et indblik i BNs boligforhold, hendes arbejde som minerydder og dagligdagen for hendes sønner på deres skole og børnehave.

Nedenstående fotografi er udvalgt ud fra det grundlag, at det forekommer to gange i teksten: både som baggrund for overskriften og senere inkorporeret i selve hybridteksten. Derudover forestiller det tekstens hovedperson, BN, og danner allerede her et visuelt supplement til den skrevne tekst. Nedenstående analyse af det visuelle aspekt, vil munde ud i en diskussion af samspillet mellem tekst og fotografi i en samlet forståelse.

⁵ Fotografiet er lokaliseret på: <https://www.noedhjælp.dk/historier/mor-rydder-miner> d. 5. februar 2019.

6.4.1. Den ideationelle metafunktion

Kress og Van Leeuwen definerer den ideationelle metafunktion således:

(...) we defined the ideational metafunction as the ability of semiotic systems to represent objects and their relations in a world outside the representational system or in the semiotic systems of a culture

(Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 47).

Den ideationelle metafunktion omhandler analysen af, hvordan aspekter af verden bliver præsenteret af mennesker gennem semiotiske systemer vha. specifikke valg og ikke mindst fravalg. I den visuelle analyse ses der derfor på, hvilke motiver der præsenteres, og ikke mindst hvordan de er præsenteret, og hvilken betydning dette er med til at skabe.

På det udvalgte fotografi er BN placeret i sit hjem, som er et telt, hvori hun opbevarer alle sine ejendele og sover på en madras på gulvet. Det forekommer logisk, at fotografiet har BN som primært motiv, da det er hende, som teksten omhandler. At hun befinder sig i sit hjem frem for et andet sted, indikerer, at personerne, der står bag fotografiet, ønsker at fortælle noget om denne del af hendes levevilkår. Som det viste sig i den skriftlige analyse, kan der også i forbindelse med det visuelle aspekt være søgt at skabe en kulturel og social kontrast til den intenderede modtager, som er dansk og som oftest langt mere velhavende end BN. Modtager vil derfor med stor sandsynlighed kunne se en stor kontrast mellem sine egne boligforhold og BNs, som vises på billedet. Denne kontrast er med til at belyse behovet for den hjælp, som FKN yder til dem, der er mindre heldigt stillede end den intenderede modtager, hvis økonomiske råderum giver mulighed for at donere penge til andre.

Kress og Van Leeuwen skelner mellem *narrative* og *conceptual patterns*:

Where conceptual patterns represent participants in terms of their class, structure, or meaning, in other words, in terms of their generalized and more or less stable and timeless essence, narrative patterns serve to present unfolding actions and events, processes of change, transitory spatial arrangements

(Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 59).

Det der afgør, om der er tale om *narrative* eller *conceptual patterns* er, om partipanterne er forbundet af såkaldte *vectors*. Narrative strukturer har altid en *vector*, mens konceptuelle ikke har. En *vector* er en linje, der løber gennem billedet og forbinder partipanter. På dette fotografi er der tale om et *conceptual pattern*, da der ikke udspiller sig et handlingsforløb, og der ikke indgår nogen *vectors*. Det er altså i højere grad BN og hendes hjem, dvs. tingenes tilstand, der er i fokus og ikke et handlingsforløb.

Inden for visuelle analyser peger Kress og Van Leeuwen på følgende typer af processer: Aktionelle, reaktionelle, tale- og mentale processer og konversionsprocesser.

Fotografiet hørende til hybridteksten er statisk, i kraft af at der ikke foregår en reel handling og dermed heller ikke en proces. BN ser tænksum ud, mens hun kigger på noget uden for kameraets vinkel. Der er altså ikke noget, der indikerer, hvad hun tænker på. Hvis modtageren forud for, at de ser fotografiet har læst den tilhørende hybridtekst, hvori savnet til hendes børn nævnes flere gange, kan der dog skabes en relation mellem de to *modes*, og det forekommer dermed oplagt, at det netop er hendes tre sønner, hendes tanker er rettet mod. Kress og Van Leeuwen definerer denne type fotografi som *analytical*, hvilket er, når fotografiet i højere grad skal illustrere en informativ tekst, mere end fotografiet selv skal fortælle noget om, hvad den eller de portrætterede gør (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 72). Fotografiet bidrager altså i samspil med den sproglige del til et samlet indtryk af BN, og på trods af at hendes tanker ikke eksplicit afsløres på billedet, kan det sproglige aspekt være med til at give en indikation af dem. BN kan defineres som *carrier* og besidder nogle *attributes* (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 50). *Attributes* er de dele, der er tilknyttet participanten, og der skelnes mellem *intensive* og *possesive attributes*. *Intensive attributes* er noget, der hører til participanten såsom højde og øjenfarve, og som ikke umiddelbart kan ændres. *Possesive attributes* er derimod noget, der er tilføjet, såsom beklædning og makeup, og som forholdsvis hurtigt kan fjernes eller ændres på. Det er særligt de *possesive attributes*, der på det rent billedlige plan er med til at fortælle noget om BN. Hun bærer et ur, et armbånd og en halskæde, hvilket fortæller noget om, at hun går op i sit udseende. Tøjet er sort, hvilket gør de mere farverige omgivelser træder mere frem. At tøjet hverken er hullet eller beskidt giver også en indikation af kvindens økonomiske status. Tøjet udtrykker ikke ekstrem velstand, som dyre designermærker ville have gjort det, men kvinden på billedet har stadig økonomisk råderum til at købe smykker og tøj, der ikke er hullet. På trods af at kvinden på fotografiet er det, som under danske forhold vil kunne defineres som fattig, hvilket bakkes op af informationen om, at hun bor i et telt, så vises det vha. de *possesive attributes*, at hun stadig går højt op i sit udseende. Det samme fremhæves i teksten:

Hun har velplejede fødder med lyserøde negle i sine militærstøvler, og hun insisterer på at have en ren push-up bh klar til hver dag, når hun er på arbejde (bilag 1, l. 14-15).

At BN går op i sit udseende må derfor anses som noget, der lægges særligt vægt på at formidle, eftersom det fremhæves i både den visuelle og skriftlige kommunikation. At fokus er på netop det, kan være for at gøre hendes personlighed mere relaterbar for danske kvinder, idet de fleste også værdsætter smykker og fint undertøj. Mens hendes job og boligforhold står i skarp kontrast til den gennemsnitlige danskers, så skabes der også relaterbare elementer gennem visualiseringen af savnet til hendes sønner og hendes forfængelighed.

6.4.2 Den interpersonelle metafunktion

Ligesom i den sproglige analyse, handler den interpersonelle metafunktion om forholdet mellem personerne, der sættes i forbindelse med det udvalgte *mode*, i dette tilfælde fotografiet. De portrætterede personer på fotografiet, og de involverede parter i fremstillingen og forståelsen af det, kaldes *participants*. Hos Kress og Van Leeuwen skelnes der mellem *interactive participants* og *represented participants* (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 115). Førstnævnte er dem, der er aktive i meningsudvekslingen: dem, som taler og lytter, skriver eller producerer billeder eller ser på dem. *Represented participants* er dem, som bliver præsenteret igennem tale, skrift eller billeder. *Interactive participants* er i denne sammenhæng afsender og modtager, mens *represented participant* er BN.

Gaze er et vigtigt begreb inden for den interpersonelle metafunktion, som er med til at fortælle noget om forholdet mellem de to typer af *participants*. *Gaze* omhandler den portrætteredes blikretning, hvilket er afgørende for relationen eller manglen på samme, som skabes mellem beskuer og personen eller personerne på den visuelle fremstilling. BN kigger væk, og der er derfor ikke samme kontakt med beskueren, som et direkte blik i kameraet ville have resulteret i. Fotografiet rummer en vis grad af intimitet, fordi beskueren befinder sig i en observerende rolle, hvor der kigges ind i en persons hjem, i hvilket beboeren sidder på sin seng, og hvor beboerens bh'er hænger til frit skue. Der gives et meget personligt indblik i boligforhold, der er langt fra den gennemsnitlige danskers, og der præsenteres gennem denne formidling en, som nævnt ovenfor, stærk kulturel og social kontrast mellem *represented participant*, som i dette analyseeksempel er BN og beskueren, som repræsenterer en *interactive participant*.

Kress og Van Leeuwen kalder typen af billeder og fotografier, hvor *participanten* ikke kigger direkte på beskueren for *offer*:

It 'offers' the represented participants to the viewer as items of information (...) (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 119).

Med brugen af denne type fotografi tilbydes der informationer til modtageren, uden at der forventes noget af ham eller hende, som et direkte blik ville have indikeret. BN optræder i højere grad som noget informativt i kraft af, at hendes blik er rettet mod noget uden for kameraet.

Et andet begreb inden for den interpersonelle metafunktion er *size of frame*, hvorunder der ses på, hvor langt personen eller personerne i billedet er fra modtageren (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 124). Den eller de afbildede personer kan være fremstillet på tre overordnede måder: *close-up*, *medium shot* eller *long shot* og desuden i grader af de tre såsom *very close shot*, *medium close shot* osv. Valget af dette er

ligesom *gaze* med til at sige noget om forholdet mellem *interactive* og *represented participants*. BN er fremstillet i et long shot, hvor hele kroppen og en del af omgivelserne er inddraget i billedrammen. Med denne distance til BN skabes der en mere upersonlig relation mellem hende og beskueren. I stedet for at fokusere på det intime close-shot har fotografen valgt at inddrage omgivelserne, i dette tilfælde BNs telt, og dette *size of frame* bidrager til, at fokus også rettes mod det, som BN er omgivet af.

Kress og Van Leeuwen skelner desuden mellem *subjective* og *objective* billeder. Ved billeder, der kan defineres som *subjective*, er billedets point of view valgt for beskueren på forhånd, mens *objective* ikke rummer et sådant, men i stedet er en, så vidt det nu er muligt, objektiv fremstilling af motivet.

Fotografiet af BN er et eksempel på *objective*: det er en fremstilling af virkeligheden, som den så ud på lige præcis det tidspunkt og på det sted. Dette valg forekommer logisk, da det for FKN er essentielt at fremstå troværdige i deres formidling af det hjælpearbejde, de yder.

Fotografiet er taget frontalt af teltet, men med BN oblique, hvilket er med til at placere beskueren i en observerende rolle. At BNs ansigt ses skråt fra siden giver en indikation af, at hun ikke er klar over, at billedet bliver taget, som et smil og et blik direkte i kameraet derimod ville have givet et indtryk af.

Fotografiet viser magtforholdet mellem *represented participants* og *interactive participants* gennem deres placering i forhold til hinanden:

If a represented participant is seen from a high angle, then the relation between the interactive participants and the represented participants is depicted as one in which the interactive participant has power over the represented participant (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 140).

Er de to typer partcipanter derimod på niveau med hinanden, er der altså ingen magtdifference involveret. Det er tilfældet på fotografiet af BN. Dette er bemærkelsesværdigt, fordi hun sidder ned, og fotografen derfor med stor sandsynlighed har måtte sætte sig ned på hug for at tage billedet i øjenhøjde med BN. På dette fotografi ses der hverken ned på eller op til kvinden, men i stedet fremstilles forholdet mellem hende og beskueren som værende ligeværdigt.

Et andet essentielt begreb inden for den interpersonelle metafunktion er modalitet:

The term 'modality' comes from linguistics and refers to the truth value or credibility of (linguistically realized) statements about the world (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 155).

Hvorvidt noget er virkelighedsnært eller ej, ligger ifølge Kress og Van Leeuwen, i, hvor høj grad der er sammenfald mellem, hvordan noget fremstilles, og hvordan det ser ud med det blotte øje. Modalitet handler derfor også om, hvilken viden modtageren på forhånd besidder, og hvad hans eller hendes

hidtidige opfattelse af realistisk er. Det er de såkaldte *modality markers*, som er med til at afgøre, hvor virkelighedsnært billedet er. Kress og Van Leeuwen har defineret otte forskellige *modality markers*, som bl.a. indbefatter graden af redigering i farveforskelle, baggrund/forgrund og lysstyrken. I dette speciale vil der ikke blive gået i dybden med hver enkelt *modality marker*, men i stedet kan det konkluderes, at fotografiet samlet set besidder høj modalitet, idet det er en fremstilling, der ligger tæt op ad, hvordan motivet på fotografiet havde set ud med det blotte øje. Dette valg kan være foretaget med udgangspunkt i, at det i samspil med hybridteksten er netop BNs og hendes børns virkelighed, der ønskes fremstillet på FKNs hjemmeside. Billedet står i kontrast til f.eks. reklamer, hvor der ofte er redigeret i lyset for at sætte fokus på et bestemt produkt, og hvor det virkelighedsnære ikke nødvendigvis er målet, men i højere grad at gøre et produkt attraktivt for modtageren.

6.4.3. Den tekstuelle metafunktion

Gunther Kress og Theo Van Leeuwen definerer den tekstuelle metafunktion inden for den visuelle analyse således:

The composition of the whole, the way in which the representational and interactive elements are made to relate to each other, the way they are integrated into a meaningful whole (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 176).

De tre elementer, der udgør den tekstuelle metafunktion, er *information value*, *salience* og *framing*. *Information value* handler om, at placeringen af elementerne i billedet har betydning for den samlede forståelse. Kress og Van Leeuwen henviser til tre typer af kompositioner: *Left-right*, *top-bottom* og *centre-margin*. På fotografiet af BN ses en placering af elementerne i særligt *centre-margin*. Kress og Van Leeuwen pointerer, at de vigtigste elementer i et billede ofte er placeret centralt, mens de mindre essentielle elementer befinder sig rundt om, dvs. i margin (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 194). På billedet er BN placeret centralt, mens hendes omgivelser udgør margin rundt om hende. Tages der udgangspunkt i hybridtekstens indhold, må BN anses som værende essentiel i kommunikationen, da det er hende, den hovedsagligt omhandler. Denne essentielle rolle i den sproglige del, afspejles dermed også i hendes centrale placering på fotografiet.

Salience handler om de elementer i billedet, som blikket drages af. Adskillige faktorer spiller ind på dette, og en af dem er farvekontrast. De farverige omgivelser er umiddelbart mere saliente end kvinden i sort, hvilket indikerer, at det er det, modtageren skal bemærke. Men grundet det, som Kress og Van Leeuwen definerer som *psychological salience*, dvs. at blikket naturligt drages mod mennesker, er BN salient trods sit sorte tøj (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 63). Farvekontrasten til den sorte farve gør, at også det

lyserøde stativ og det gule lagen på madrassen fremstår saliente.

Framing er det tredje begreb inden for den tekstuelle metafunktion og handler om, hvordan elementer i billedet præsenteres som værende enten dele af en enhed eller unikke vha. *framing*. Teltdugen skaber både i højre, venstre og bunden af billedet en *framing* rundt om BN, der gør, at hun forekommer afskåret fra resten af det, der ses uden for billedet. Denne indramning kan også være valgt med henblik på at vise, hvordan hun befinder sig i sit hjem i dets fulde størrelse, hvis vægge udgøres af denne teltdug.

6.5. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold

Gunther Kress skriver om modes:

Different modes offer different potentials for making meaning. These differing potentials have a fundamental effect on the choice(s) of mode in specific instances of communicating (Kress, 2010, s. 79).

FKN har valgt at kommunikere med netop tekst og fotografier, fordi disse modes kan få det budskab frem, som FKN ønsker at viderefordre, og fordi de to modes kan supplere hinanden i betydningsskabelsen.

Den visuelle og sproglige del har samme hovedfokus: Betty Night. Hvor der i hybridteksten berettes om BNs atypiske job, giver fotografiet et indblik i hendes boligforhold, som også er atypisk for den almene dansker, som kommunikationen som helhed er rettet mod. Samtidig gives der i både tekst og fotografi et indtryk af, at hun går op i sit udseende og savner sine børn, og på den måde inddrages også relaterbare elementer for den danske intenderede modtager. Tekst og fotografi giver i fællesskab modtageren en samlet forståelse af BN og hendes levevilkår, som både bliver beskrevet med ord og vist visuelt. Fotografiet er derfor også med til at give læseren et ansigt at forholde sig til gennem læsningen. BN ser tænksum ud, og teksten er med til at give modtageren en forestilling om, hvad hendes tanker er rettet mod, idet den blandt andet omhandler savnet til hendes sønner, som befinder sig langt væk. Hvis det visuelle element havde været det eneste *mode* i kommunikationen, ville BNs tankefulde udtryk have været mere åbent for forskellige tolkninger.

I kraft af manglen på direkte kontakt med kameraet og meget få sproglige henvendelser til modtageren, fungerer helhedsindtrykket af sproglige og visuelle elementer i højere grad som et tilbud om informationer, end der skabes en forventning om en handling fra modtageren. Dog skal det siges, at der benyttes fotografier med direkte øjenkontakt til modtageren løbende i teksten også, hvor BNs tre sønner og minerydderholdet kigger ind i kameraet.

Det sproglige og visuelle indhold er med til at give hver deres informationer, så modtager bedst muligt kan danne sig et detaljeret og fyldestgørende indtryk af hende, som begge *modes* hver især omhandler: BN og ikke mindst de muligheder, som hendes arbejde for FKN giver hende: at kunne sende penge til sin

familie og sende sine sønner i skole. FKN formår på diskret vis at formidle, at deres velgørende arbejde gør en forskel ved at tage udgangspunkt i livet for en kvinde, som befinder sig midt i begivenhederne, og ved at afslutte deres tekst med en redegørelse for, hvordan organisationen helt konkret har gjort en forskel.

7. Analyse af Folkekirkens Nødhjælps forside

Forsiden er ofte det første, der møder den besøgende på en hjemmeside, og det er dermed det første indtryk, han eller hun danner sig af firmaet eller organisationen bag hjemmesiden. For hjælpeorganisationer er dette indtryk essentielt, da det er afgørende for den besøgendes videre handlinger: om han eller hun vælger at donere penge til organisationen, klikker sig videre til andre sider på hjemmesiden eller klikker sig væk igen. Nedenfor vil forsidents sproglige og visuelle elementer, på samme måde som med hybridteksten, blive analyseret separat for til sidst at blive sammenfattet i en delkonklusion, hvor billedets og sprogets samlede betydning vil blive diskuteret.

7.1 Analyse af sproglige elementer på Folkekirkens Nødhjælps forside
Udklippet nedenfor viser, hvordan Folkekirkens Nødhjælps hjemmeside så ud pr. 16. januar 2019. Forsidens dynamiske form ses ved, at denne ændrede sig adskillige gange under arbejdet med dette speciale. Men nedenstående forside er udvalgt til at danne grundlaget for analysen af FKNs kommunikation på deres hjemmesides forside.

6

7.1.1. Den ideationelle metafunktion

Det overordnede budskab, der formidles på FKNs forside, er, at modtager ved at donere et fast beløb til FKN bliver HÅB-fadder. Håb er sammen med tro og kærlighed kendt som de teologiske dyder og er centrale begreber i kristendommen. At FKN har valgt at kalde de donorer med faste månedlige bidrag for HÅB-faddere, kunne potentielt være med udgangspunkt i kristendommen, som er grundlaget for organisationen. Overordnet set er det kristne budskab på ingen måde dominerende i det af organisationens kommunikation, der analyseres i dette speciale, men der ses, som i eksemplet her, alligevel enkelte elementer, der tyder på en inspiration fra de oprindelige grundlæggere af organisationen.

Af hyppigt forekommende ord kan nævnes *støt*, som figurerer hele seks gange på siden. Ved hjælp af denne gentagelse forsøger FKN med al tydelighed at give udtryk for, hvordan de vil have deres modtagere til at handle. At samme ord optræder så mange gange på meget få linjers tekst kan defineres som overleksikalisering. Dette fænomen er hyppigt forekommende i reklamer med henblik på, at læseren skal huske produktet. I ovenstående eksempel, er det, som nævnt, gjort for med al tydelighed at indikere, hvad der forventes af modtageren. FKN forklarer desuden også, hvad de, der donerer penge, får ud af deres gerning: De følger børnene sikkert videre, og en donation på 150 kroner kan desuden give husly, høns eller sundhedsydelsler. Når en person besøger denne forside, er der opstillet nogle klare forventninger til ham eller hende, men det er stadig op til modtageren, om disse forventninger skal

⁶ Lokaliseret d. 16. januar 2019 på: <https://www.noedhjaelp.dk/>

indfris. Der ses kun en enkelt proces i teksten: *så støtter du mennesker i nød med 150 kroner*. Processen er af typen *materiel>handling* (Andersen og Holsting, 2015, s. 75). Sætningen er udformet med modtager, defineret gennem tiltalen *du*, som aktør. Dette stemmer overens med resten af teksten på forsiden, hvor modtager er den, der forventes en handling fra, hvilket dog hovedsagligt formuleres gennem imperativer.

7.1.2. Den interpersonelle metafunktion

Den interpersonelle metafunktion har at gøre med forholdet mellem de parter, der indgår i kommunikationen – både afsender og modtager og de personer, der omtales i kommunikationen. Den måde, modtager tiltales på, kan sige noget om forholdet mellem afsender og modtager. Da teksten på forsiden i høj grad består af imperativer, og subjektet i denne sætningsbøjning som oftest er indlejret i sætningen, er det herigennem, at modtager tiltales. Der anvendes ikke f.eks. det høflige *frue* eller et uformelt kælenavn. Tiltalen af modtager får i stedet et kommanderende præg igennem brugen af imperativer, som der anvendes 10 af på forsiden: *Støt, vær med, Søg, bliv (HÅB-fadder), følg (børnene), Læs mere, Støt (via SMS), Send (Støt til 1911), Støt (via onlinebetaling) og Støt (nu)*. FKN opfordrer til at støtte organisationen og forklarer desuden, hvilke muligheder der er for at gøre dette: via sms eller onlinebetaling. På den måde guides læseren, så handlingerne, der opfordres til, fremstår så enkle som muligt. Et af imperativerne fortsættes med en direkte tiltaleform:

Send STØT til 1911 så støtter du mennesker i nød med 150 kr. (bilag 3)

Søren Frimann skriver om denne strategi:

(...) brugen af 'du' er et led i en nærhedsstrategi fra skribentens side; en strategi, der går ud på at skabe en 'pseudokontakt' til modtageren, svarende til kontakten i nære ansigt-til-ansigt-samtaler (Frimann, 2004, s. 111).

Moduspersonen er her modtageren. Ved imperative sætninger findes subjektet *du* implicit i sætningen. Igennem anvendelsen af disse rettes der henvendelse til modtageren, som kommunikationen er baseret på, hvilket står i kontrast til hybridteksten fra samme organisation, hvor moduspersonen er en ikke-deltager, nemlig BN. Når et imperativ står alene, kan det forekomme kommanderende, men når resultatet af handlingen, "så støtter du mennesker i nød med 150 kr.", også indgår i sætningen, så inddrages der også informationer om, hvad modtager får ud af at udføre den handling, som der opfordres til, og opfordringen opnår et mindre kommanderende præg.

I afsenders kontakt med modtager kan også omtaleformer være med til at sige noget om afsenders

relation til de omtalte deltagere i teksten. På forsiden anvendes *børnene* og *mennesker i nød*. Dette er brede begreber, som omfatter mange mennesker. Der søges altså ikke at skabe en personlig relation mellem modtager og deltagerne, som det kunne være gjort ved at oplyse drengenes navne eller på anden måde berette om deres levevilkår, som det ses i organisationens tekst om BN. Hybridteksten og forsiden komplementerer derfor hinanden i kraft af deres forskellige kommunikative fokus. Dog er de to typer af kommunikation underlagt deres medie, og der vil meget sjældent forekomme store mængder tekst på en forside, og det kan også være grunden til, at uddybende informationer om drengene er udeladt.

Teksten på forsiden indikerer, at modtager får titlen HÅB-fadder ved at yde et bidrag. Denne titel er også med til at oplyse om, hvad der i overført betydning bidrages med ud over kontanter: håb. Håbet om en bedre fremtid for mennesker som drengene på forsiden. I teksten bliver det foreslået at donere 150 kroner, og det angives helt konkret, hvad de 150 kroner går til: husly til fire mennesker, syv høns til en fattig familie og tre sundhedsydelse. Modtageren får oplyst, hvad en potentiel donation vil gå til og ved derfor også præcis hvordan de, både konkret og i overført betydning, bidrager til et bedre liv for dem, som FKN hjælper. Der er både mulighed for at donere et engangsbeløb og donere månedligt, hvilket gør, at organisationen henvender sig til en bredere skare af modtagere: både de der vil donere fast hver måned, og dem der måske kun har mulighed for at yde et enkelt bidrag.

Fokus er på det, som modtager kan gøre, og hvordan han eller hun kan gøre en forskel. Hvor hybridteksten hovedsagligt handler om BN og hendes levevilkår, så er fokus udelukkende på modtageren på forsiden. I hybridteksten bliver der i høj grad gået i dybden med at informere om BN, mens der på forsiden benyttes få ord til at formidle til modtager, hvilke handlinger der forventes af ham eller hende.

7.1.3 Den tekstuelle metafunktion

Forsidens underoverskrift udgøres af følgende tekst: *Følg børnene sikkert videre*. I anvendelsen af den bestemte flertalsform gives der indtryk af, at modtageren ved, hvem disse børn er. Fotografiet fungerer som en hjælp til modtageren til at forstå hvilke børn, der er tale om. Denne formulering giver også en indikation af, at børnene har det godt nu, og at modtager bidrager til denne tilstand ved at donere penge. I kraft af at sætningerne er bygget op af imperativer, er der ikke en udpeget modtager. Denne bliver først forankret, når en person læser teksten og dermed bliver den, teksten er henvendt til.

Sammenlignet med FKNs hybridtekst forekommer der ikke den samme overordnede sproglige sammenhæng i teksten, fordi den hovedsagligt består af imperativer. I kombination med at teksten rent visuelt er spredt ud over hele forsiden, resulterer det i et mere fragmenteret overordnet indtryk. Hvor der i hybridteksten er fokus på videreformidling af informationer, er der på forsiden sparet på disse, og formålet med sidstnævnte er i stedet at få modtageren til at udføre en af de handlinger, som der opfordres

til gennem de mange imperativer. Dette lever op til den typiske opbygning på en hjemmeside, hvor forsiden skal give en let introduktion til hjemmesidens muligheder og lede videre til andre landingssider med flere uddybende informationer, hvilket der også er mulighed for i øverste højre hjørne af FKNs forside.

Som det blev beskrevet i afsnittet om genre, kan hybridteksten, som er præget af de informerende genrer, genkendes på sit indhold. På samme måde kan denne forside, grundet den begrænsede mængde ord og henvisningerne til andre landingssider, sættes i relation til hjemmesideforsider, som rummer disse genretypiske træk.

7.2. Analyse af visuelle elementer på Folkekirken Nødhjælps forside

7.2.1 Den ideationelle metafunktion

Såkaldte *vectors*, som udgøres af forskellige linjer i billedet såsom kropsdele, kan være med til at forbinde to partcipanter. På dette billede er denne *vector* dannet af drengen i gul trøjers arm, som danner en linje mod den anden dreng og er med til at binde de to partcipanter sammen i en narrativ proces. På samme måde danner deres blik på hinanden en *vector*, idet der herigennem dannes en forbindelse mellem de to. Drengenes fælles leg gør samtidig, at fotografiet får et dynamisk præg, idet den er udtryk for, at der udspiller sig et handlingsforløb. På billedet ses en reaktionel proces:

When the vector is formed by an eyeline, by the direction of the glance of one or more of the represented participants, the process is reactional (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 67).

De to drenge er både reaktører og fænomener, idet de hver især reagerer og er det fænomen, som den anden reagerer på – dette definerer Kress og Van Leeuwen som *bidirectional transactional action* som en indikation af, at den transaktionelle handling går to veje. Begge drenge smiler og i kraft af deres løftede arme gives en indikation af, at de er gang med en form for fælles leg, og deres mimik og gestik er med til at bidrage til et samlet indtryk af optimisme. FKN markedsfører sig selv på at hjælpe folk i alle aldersgrupper, men har i denne kommunikationssituation valgt to børn til at fremgå på deres forside i samspil med en tekst, der indikerer, at det er børnene, man følger sikkert videre ved at donere penge til organisationen.

Drengenes *possessive attributes*, som på billedet udgøres af deres t-shirts, er med til at bidrage til det positive indtryk. Deres tøj er hverken slidt eller beskidt, hvilket også kunne være et oplagt visuelt middel at anvende for FKN, hvis intentionen var at skabe medlidenhed med de to drenge. I stedet skabes et indtryk af, at de to drenge har det godt, og gennem en donation kan dette fortsætte.

7.2.2. Den interpersonelle metafunktion

Igennem drengenes fælles leg skabes et indtryk af deres fælles relation. De to drenges *gaze* er essentielt, for deres gensidige blik på hinanden gør, at de i kombination med at være vendt mod hinanden og i profil tangerende til oblik forfra for modtageren, er forbundet på et plan, som beskueren af fotografiet ikke indgår i. Denne bliver altså ikke inddraget i fotografiet, men placeres derimod i en udenforstående observerende position. Fotografen har benyttet sig af et *medium close shot*, hvilket er ensbetydende med, at kun drengenes overkroppe er en del af billedrammen. Dette valg af *size of frame*, gør, at beskueren kan se, hvilket tøj drengene har på deres overkroppe og lidt af omgivelserne i det rum, de befinder sig i. Deres tøj er, som nævnt ovenfor, hverken hullet eller beskidt, og selvom væggen i baggrunden er præget af graffiti og rust, så fremstår billedet ikke som en opfordring til medlidenhed. Drengene på fotografiet lader ikke til at lide nogen nød, men udstråler i stedet optimisme og håb. I samspil med teksten indikerer fotografiet, at modtageren kan være med til at bevare håbet om den lyse fremtid for mennesker som de to drenge, hvis førstnævnte bliver Håb-fadder.

Billedet besidder høj modalitet, idet det fremstilles som værende tæt på virkeligheden. Der er ikke blevet redigeret i særlig høj grad i billedet, som derfor fremstår virkelighedstro. Fotografiet indskriver sig, ligesom fotografiet af BN, i en *naturalistic coding orientation*, hvor fotografiets fremstilling af et objekt ligger tæt op af, hvordan det ville have set ud med det blotte øje.

7.2.3. Den tekstuelle metafunktion

FKNs forside er det, Kress og Van Leeuwen definerer som en *horizontally oriented composition*. Det vil sige, at der ses en opdeling mellem toppen og bunden af billedet.

The upper section tends to make some kind of emotive appeal and to show us 'what might be'; the lower section tends to be more informative and practical, showing us 'what is' (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 186).

De to teoretikere kalder også denne opdeling en skelnen mellem *ideal* og *real*, med det eller de idealiserede elementer placeret øverst i billedet, og elementerne hørende under *real* placeret nederst. Det er også gældende for kompositionen på forsiden, hvor de to drenge og budskabet om håb er placeret øverst, mens de praktiske informationer angående donationer er placeret nederst. Kress og Van Leeuwen skriver desuden, at opfordringer til handlinger ofte ses nederst til højre i billedet:

Directions for action (...) also tend to be found on the lower half of the page, usually at the bottom right (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 186).

På FKNs forside ses der også handlingsanvisninger i øverste højre hjørne og midt på siden. Men den interaktive boks med teksten STØT NU er placeret netop her, og udgør med sin røde farve og større teksttype den handlingsanvisning, som organisationen har gjort mest salient. I anvendelsen af *saliency* understreger Kress og Van Leeuwen, at i kompositioner med et horisontalt fokus er det, der er placeret øverst i billedet, ofte også det mest saliente, hvilket også bekræftes af størrelsesforholdene mellem billedet af drengene, og det grå område nederst hvor førstnævnte fylder størstedelen af den samlede komposition og derfor også fremstår mest iøjnefaldende. Desuden anvendes der hovedsagligt grå og sorte farver i den nederste del af kompositionen, mens den øverste del rummer flere stærke farver, såsom rød og blå.

På billedet er teksten *Bliv Håb-fadder* gjort salient vha. størrelseskontrast, idet den er skrevet med en større tekststørrelse end resten af teksten, der indgår på forsiden. Dette tekststykke er desuden iøjnefaldende i kraft af dens placering mellem de to drenge, idet fotografiet udgør det største element på forsiden. Denne tekst befinder sig desuden i begge drenges blikretning og er derfor, i samspil med *gaze*, med til at skabe en forbindelse mellem de to drenge. De to interaktive bokse med teksten *LÆS MERE* og *STØT NU* er sammen med FKNs logo særligt saliente på grund af den kraftige røde farve, idet resten af teksten er skrevet med sort eller hvid. Teksten i de to røde bokse er skrevet med versaler, hvilket også er med til at bidrage til deres iøjnefaldende karakter. Boksen med *STØT NU* er større end boksen med *LÆS MERE*, så i mængden af informationer er det disse særligt saliente elementer og i særdeleshed boksen med *STØT NU*, som FKN ønsker, at modtageren skal lægge mærke til og klikke på. Kress og Van Leeuwen skriver om *saliency*:

Regardless of where they are placed, saliency can create a hierarchy of importance among the elements, some as more important, more worthy of attention than others (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 201).

Den røde farve og placeringen af teksten er altså en slags vejledning til modtageren om, hvilke elementer, der er de vigtigste i den samlede mængde af visuelle og tekstuelle indtryk på forsiden.

Framing er det tredje essentielle begreb inden for den tekstuelle metafunktion og dermed analysen af kompositionen af billedet. Dette begreb handler om, hvordan elementer i billedet bliver fremstillet som værende samhørende eller separate:

The absence of framing stresses group identity, its presence signifies individuality and differentiation

(Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 202).

På FKNs forside er elementerne delt op i tre dele. Den øverste hvide del, der indeholder FKNs logo, og muligheden for at bevæge sig videre til andre sider på FKNs hjemmeside. Derefter kommer fotografiet, med dertilhørende tekst, som er placeret inden for billedrammen, og nederst i de grå områder ses de praktiske informationer. Denne framing dannes både af de skarpe linjer og af farvevalget, som er forskellige i de tre områder. Framing anvendes på denne forside som en opdeling af indholdet i forhold til emne, og er derfor, ligesom brugen af saliente elementer, en hjælp til modtageren til lettere at kunne navigere rundt i mængden af oplysninger.

7.3. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold

De legende børn på fotografiet skaber en betydningsmæssig sammenhæng med ordet håb, hvilket samlet set giver et indtryk af optimisme og barnlig glæde. På fotografiet vises smil og i samspil med teksten *Følg børnene sikkert videre*, indikeres det, at der er et grundlag at bygge videre på og at modtager ved at donere penge til FKN bidrager til, at drengene kan fortsætte deres leg og deres vej mod en lys fremtid.

Tekstens mange imperativer opfordrer til handling, mens fotografiet af børnene i højere grad fungerer som et tilbud om information i kraft af, at drengene kigger på hinanden og dermed ikke på modtager, hvilket i højere grad ville have skabt en forventning om handling. Det faktum, at de ikke har kontakt med kameraet tager lidt af voldsomheden fra formidlingen af budskabet i teksten, som i modsætning til fotografiet har et ret formanende præg gennem brugen af netop imperativer og dermed en mere direkte henvendelse til modtageren. I modsætning til den tidligere analyse af samspillet mellem tekst og billede i FKNs hybridtekst, kan tekst og fotografi på hjælpeorganisationernes forside arbejde sammen i forhold til opsætning, idet teksten indgår som en del af fotografiet, hvorimod det i hybridteksten er adskilt, om end de indgår i forlængelse af hinanden på den samme side. Denne mulighed bruges til at skabe en forbindelse mellem fotografiets *represented participants* ved at teksten er placeret imellem dem og i begges blikretning.

På forsiden opfordres der i størstedelen af sætningerne til handlinger gennem imperativer, dvs. afsender forlanger noget af modtager. I den længere tekst, der er bygget op af deklarativer, forholder det sig omvendt, idet afsender stiller informationer til rådighed for modtageren, og dermed tilbyder frem for at forlange noget af denne. Fotografierne giver i begge tilfælde konkrete ansigter at forholde sig til i forlængelse af at de omtales i teksten, og gør derfor personerne mere virkelighedsnære for modtager.

8. Analyse af Red Barnets kommunikation

I de følgende afsnit vil RBs kommunikation blive analyseret ud fra samme fremgangsmåde som ovenfor i analysen af FKNs kommunikation.

8.1. Genre

RBs tekst er en hybridtekst, idet den rummer træk fra flere genrer. Bl.a. er den tilpasset publikation på nettet, idet den indledes med en overskrift, som opsummerer tekstens handling, i RBs tilfælde:

Børnene har brug for vores hjælp! Yemens piger og drenge er fanget i en glemt katastrofe (bilag 4, l. 1-2).

Overskriftens funktion er at oplyse om, hvad læseren skal til at læse om. Derefter kommer brødteksten, som er delt op vha. underoverskrifter. Disse anvendes ofte i tekster, der er publiceret på nettet, da de er med til at give læseren et overblik over den samlede tekst og gøre den mere overskuelig. De bidrager desuden til, at det er nemmere at skimme teksten. Tilhørsforholdet til en bestemt genre ses altså på opbygningen eller det, Suzanne Eggins definerer som *schematic structure* (Eggins, 2004, s. 56). Derudover rummer teksten genretypiske træk fra den overbevisende salgstale ved at henvende sig direkte til modtager, og i kraft af at der gennem udvalgte argumenter søges at overbevise denne om et budskab: at Yemens børn har brug for hjælp, og der argumenteres videre for, hvordan RB kan give denne hjælp med et økonomisk bidrag fra modtageren. Øverst på siden er der indsat en video med tekst hen over (se bilag 5). Denne vil blive analyseret i afsnittet for de visuelle elementer i kommunikationen.

RBs hybridtekst kan overordnet set deles op i tre afsnit efter det, der ønskes oplyst til modtageren:

Linje 1-12: Børnene i Yemens behov for hjælp

Linje 13-20: Tilstanden i Yemen (grundlaget for at der er opstået et behov for hjælp)

Linje 21-33: Opfordring til læseren om at give et bidrag

I forhold til de leksikogrammatisk valg, som er med til at definere det, som Suzanne Eggins kalder *realizational patterns in the text*, præges disse af tekstens overordnede formål, som veksler mellem at oplyse og opfordre til handling. Derfor ses der også flere henvendelser til modtageren, hovedsagligt gennem imperativer som *hjælp og støt* (bilag 4, l. 31-33), end der *gør* i FKNs tekst, som ud af en stor mængde ord kun henvender sig til læseren tre gange.

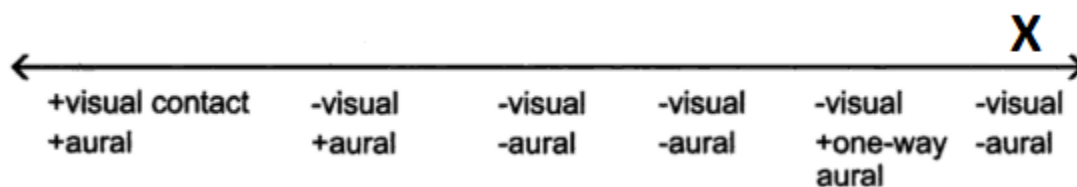
8.2. Register

8.2.1. Field

Teksten er skrevet i et simpelt sprog, som det ikke kræver særlig viden for at forstå. En tekst, der kræver specialiseret viden, vil begrænse mængden af potentielle bidragydere, hvilket ikke er ønskværdigt for RB, som helst skal henvende sig til en så bred modtagergruppe som muligt. Derfor er sproget på hjemmesiden letforståeligt. Det er skrevet på dansk og henvender sig derfor til dansktalende modtagere. RB har afdelinger og dermed hjemmesider i mange andre lande, hvor kommunikationen er rettet mod befolkningen i det respektive land. Krydset er dog ikke placeret helt mod højre, da teksten indeholder ord som skinbarlig og humanitær, som mange yngre børn ikke vil forstå. Men dette er heller ikke en befolkningsgruppe, som RB kan regne med donationer fra, og det er derfor med stor sandsynlighed heller ikke en modtagergruppe, som de ønsker at henvende sig til.

8.2.3.Mode

Der ses en større grad af distance i tid og rum, fordi der er tale om skriftlig kommunikation, der er publiceret på en hjemmeside, og der er heller ikke lavet en feedbackmulighed i form af f.eks. et kommentarfelt. Kommunikationen er derfor monologisk baseret fra afsender til modtager. Den feedback, der forventes af modtageren, er en handling. Enten at vedkommende klikker sig videre til andre landingssider på hjemmesiden eller donerer et beløb til organisationen.

Ses der på *experiential distance*, som handler om afstanden mellem sproget og den sociale proces, anvendes sproget indledningsvist som et middel til refleksion. Det ses blandt andet i redegørelsen for tilstanden i Yemen og behovet for hjælp. Krydset til højre skal derfor repræsentere det redegørende og reflekterende niveau i teksten, som udgør størstedelen, og derfor er dette kryds placeret længst mod højre. Krydset til venstre repræsenterer sidste del af teksten, hvor den anvendes til at opfordre modtager til at foretage en handling:

Du kan være med til at hjælpe! (bilag 4, l. 23).

Her bliver sproget brugt til at rette direkte henvendelse fra afsender til modtager. Dette udgør dog en mindre del af den samlede tekst, og det danner derfor også grundlaget for placeringen af krydset længere mod midten.

8.2.4.Tenor

Magtfordelingen mellem afsender og modtager er ulige i kraft af, at det er op til modtager, om kommunikationen overhovedet skal finde sted. Det kræver, at vedkommende aktivt vælger at klikke sig ind på RBs hjemmeside og læser teksten. Herefter er det også op til modtager, om denne vælger at reagere på opfordringerne i teksten og donere penge til organisationen.

Hypigheden af *contact* mellem de kommunikerende parter er op til modtager, men vil som oftest ske med større mellemrum. Lige præcis denne hybridtekst vil højst sandsynligt kun blive læst en enkelt gang af modtageren, inden denne klikker sig videre til helt andre landingssider eller hjemmesider, så det at få budskabet frem på mest effektiv vis, må anses for at være essentielt.

Affective involvement mellem de kommunikerende parter er ved kommunikationens påbegyndelse lav. Der bliver dog gennem både tekst og de levende billeder søgt at skabe en følelsesmæssig involvering af læseren, så denne ideelt set får lyst til at give en donation.

8.3. Analyse af Red Barnets sproglige kommunikation

8.3.1. Den ideationelle metafunktion

Afsenders til- og fravalg af ord er med til at præge tekstens betydning. Hyppigt forekommende ord indikerer, at afsender har et ønske om, at rette fokus mod dette. I RBs tekst nævnes *børn*, *barn* og *børns*, dvs. ord med samme leksikalske betydning, 14 gange (bilag 4, l. 1,3, 7, 9, 11, 12, 15, 17, 24, 26, 28, 30, 32 og 33). I denne optælling er ikke medregnet Red Barnet, da det må anses som værende navnet på en organisation og ikke et udtryk for et aktivt ordvalg. *Yemen* og *Yemens* bruges syv gange (bilag 4, l. 2, 3, 6, 7, 9, 17 og 32), mens *krig*, *krigen* og *krigens* forekommer fire gange (bilag 4, l. 3, 6, 7 og 29). Det indholdsmæssige fokus er primært på børnene, hvilket også er RBs mærkesag. Denne flittige brug af samme ord grænser til overleksikalisering, dvs. overdreven brug af bestemte ord. Dette kan dog også være et aktivt valg fra RBs side for at sikre, at fokus hele vejen igennem teksten er på netop børnene. Desuden er det også blevet forsøgt at kompensere for overleksikaliseringen ved at anvende andre betegnelser såsom *piger* og *drenge* (bilag 4, l. 2). De to andre hyppigt forekommende ord, *Yemen* og *krig*, er med til at indikere, at fokus i teksten desuden er på grundlaget for, at der er opstået et behov for hjælp og den geografiske placering for, hvor krigen finder sted.

De gennemgående procestyper er relationelle og materielle. I teksten berettes der om, hvordan situationen i Yemen er, hvilket gøres gennem både relationelle og materielle processer:

Situationen i landet er desperat (bilag 4, l. 13).

Her ses en relationel proces med *situationen* som bærer og *desperat* som attribut. I den efterfølgende sætning ses en materiel proces af typen *hændelse>begivenhed*:

Boligkvarterer er blevet bombet (ibid).

Udøveren af handlingen, dvs. dem, der bombede boligkvartererne er udeladt i denne sætningskonstruktion. RB har dermed valgt at fokusere på dem, som er ramt af krigen, og som har behov for hjælp, og ikke dem, der står bag den. Overordnet set sker der gennem teksten et kontinuerligt skift mellem materielle og relationelle processer, hvilket giver et objektivt informerende præg. Thomas Andersen og Alexandra Holsting skriver om relationelle processer:

De relationelle processer adskiller sig fra de øvrige typer af processer ved, at de ikke repræsenterer et betydningsfelt, hvor nogen gør noget (...), men alene beskriver, hvorledes en eller flere partcipanter relateres til hinanden eller til verden. De relationelle processer er derfor stedet for sprogets mest udynamiske og rent beskrivende sammenhænge (Andersen og Holsting, 2015, s. 137).

Brugen af de materielle og relationelle processer skaber dermed en kontinuerlig beskrivelse af, at nogen er noget, og at nogen gør noget, eller at noget sker.

RBs hybridtekst er i høj grad beskrivende i sin beretning om tilstanden i Yemen og behovet for hjælp. Havde der for eksempel været inddraget et af de krigsramte børns tanker i form af en mental proces eller en udtalelse gennem en verbal proces, havde dette givet teksten et mere personligt og emotionelt præg, som det er tilfældet i FKNs hybridtekst, hvor citater af både BN og hendes sønner inddrages i teksten. Flere steder i RBs tekst er der i stedet anvendt tal til at forklare, hvor mange der er ramt af krigen i Yemen:

“Hele 76 procent af befolkningen har brug for nødhjælp. Det svarer til 22,2 millioner mennesker” (Bilag 4, l. 14-15)⁷

Dette er med til at give teksten et faktuel og informativt præg, hvor budskabet om behovet for hjælp bakkes op af fakta.

De gennemgående partcipanter i processerne er fordelt mellem flere instanser: Først børnene i Yemen, hvilket blandt andet ses i linje 1, 2, 3 og 9. Derefter forekommer RB også som partcipant særligt sidst i teksten:

Sammen med dig uddeler vi fødevarer, rent drikkevand, medicin og vacciner. Vi behandler børn, der lider af underernæring, dehydrering, skader fra krigshandlinger og traumer fra de grufulde ting, de har oplevet. Vi støtter børns mulighed for at lege og modtage skoleundervisning i trygge, sikre omgivelser (bilag 4, l. 25-28).

Derudover er modtageren også en gennemgående partcipant, hvilket blandt andet ses i linje 1, 23, 24 og 29. Der ses derved en udvikling på tekstens handlingsmæssige plan, som afspejles i processernes partcipanter: I midten af teksten er det krigen og Yemens børn, der forekommer som partcipanter flest gange, da der skal redegøres for omstændighederne omkring behovet for hjælp, mens det i de første par linjer og mod slutningen er modtageren og RB, der er de gennemgående partcipanter, fordi der berettes om, hvad de, hver især og i fællesskab, kan gøre for at hjælpe Yemens børn. Ses der på de finitte verber, kan det konkluderes, at teksten, ligesom FKNs hybridtekst, er formuleret i præsens. Dette er med til at understrege det akutte behov for hjælp, som er en realitet nu og her.

Cirkumstantialerne kan rent grammatisk udelades fra sætningerne, men når de er anvendt, er de med til at angive de nærmere omstændigheder for processerne og deltagerne (Frimann, 2004, s. 85). Cirkumstantialetypen *sted* forekommer i linje 1, 3 og 17, og der er derfor taget et aktivt valg om at bidrage

⁷ Derudover forekommer der også henvisninger til tal i linje 9 og 29

med ekstra informationer om dette. At der ikke bare berettes om børn, der er ramt af krig generelt, men af krigen i Yemen, giver også læseren noget mere konkret at forholde sig til. Derudover indgår cirkumstantialet tid:

Din støtte kan være med til at redde liv i dag (bilag 4, l. 4).

Der lægges i teksten vægt på, at behovet for hjælp er akut, og med brugen af cirkumstantialet *i dag* indikeres det, at en donation kan være med til at gøre en forskel her og nu. Overordnet set lægges der vægt på det akutte i situationen, hvilket brugen af udråbstegn i linje 1 og 23 er med til at understrege.

Ovenfor er den eksperientielle metafunktion blevet analyseret, og det analytiske fokus vil nu blive rettet mod den logiske metafunktion. Her ses der på, hvordan teksten bindes sammen gennem logiske relationer, der kan være enten implicitte eller eksplicitte. I teksten er anvendt implicitte logiske relationer:

Hjælp Yemens børn til en bedre fremtid. Allerede i dag (bilag 4, l. 32).

Der står ikke for eksempel "gør det allerede i dag", som indledning til sætning to, og forbindelsen mellem de to sætninger ligger derfor implicit i det skrevne. Søren Frimann skriver om dette:

Generelt er der en tendens til, at de logiske forbindelser er eksplicitte i jura, videnskab og faglitterære tekster, mens uformelle tekster har flere implicitte logiske relationer (Frimann, 2004, s. 98).

Brugen af formuleringer placeret implicit i teksten er altså med til at give teksten et uformelt præg. Det kan være et strategisk valg fra RBs side at forsøge at gøre teksten mere uformel med henblik på at bløde op for de mange argumenter i teksten. Der ses flere eksempler på ekstension for at binde de mange informationer sammen. Krigen i Yemen bliver beskrevet således:

Den trækker ikke mange overskrifter og har ikke omverdenens store opmærksomhed. Men for Yemens børn er krigen skinbarlig og grusom sandhed (bilag 4, l. 6-8).

Der anvendes addition gennem et *og* i den første sætning og derefter alternation, da der indledes med et *men*. Denne brug af ekstension er med til at sige noget om tekstens argumentationsstruktur, idet alternation har til formål at gøre op med læserens hidtidige overbevisning: På trods af at krigen ikke har fået meget omtale i medierne, så er der mennesker, og særligt børn, der lider hårdt under den. Denne alternation bidrager med en kulturel kontrast: Begivenheder, der ikke fylder meget i danskernes bevidsthed, er barsk realitet for andre. Det fungerer altså som et middel til at overbevise om, at der er behov for hjælp i Yemen, hvilket bakkes op af det retoriske spørgsmål, der er placeret lige inden:

Hvor længe skal mareridtet vare ved? (bilag 4, l. 5).

Igennem brugen af et retorisk spørgsmål forventes der ikke et svar af modtager, men det fungerer i højere grad som en opfordring til refleksion hos den, der læser det.

Teksten rummer, som nævnt ovenfor, genretypiske træk fra salgstalen i kraft af argumentation for, at der skal doneres penge til RB, hvilket bakkes op af fakta gennem brugen af tal, der bidrager til, at modtageren mere konkret kan se behovet for hjælp. Derudover anvendes superlativer til at understrege behovet for hjælp:

Børnene betaler den højeste pris for krigen i Yemen (bilag 4, l. 3).

Dette understreges yderligere gennem en gentagelse i linje 12. Der ses altså en kombination af påvirkning af modtager på et emotionelt og et faktuel plan.

Afslutningsvist i teksten er følgende sætning:

Hjælp Yemens børn til en bedre fremtid (bilag 4, l. 32).

Denne formulering står i kontrast til FKNs budskab om at hjælpe børnene sikkert videre. RBs formulering indikerer, at der skal ske en forbedring i den nuværende tilstand, mens teksten på FKNs forside giver et indtryk af, at børnene har det godt og trygt nu, og at disse forhold kan bevares gennem en donation. Dette vidner om en forskelligartet strategi i måden at formidle behovet for hjælp på.

8.3.2. Den interpersonelle metafunktion

Den interpersonelle metafunktion handler både om den relation, der skabes mellem afsender og modtager og mellem de deltagere, der indgår i teksten. Børnene er deltagerne i teksten, og de er ikke personliggjorte. Der er i stedet foretaget et valg om, at fokus skal være på omfanget af krigen og behovet for hjælp på et overordnet plan. Dette står i kontrast til FKNs hybridtekst, hvor fokus er på en enkelt person og hendes familie. Grundet den meget generelle præsentation af deltagerne i teksten, vil fokus i dette afsnit i stedet være på den relation, der skabes mellem afsender og modtager. RBs hybridtekst har, som den eneste af de tre organisationers længere tekster, ikke angivet hvem der har skrevet teksten. For modtageren er det derfor også mindre tydeligt, hvem der kommunikerer, og afsenderen bliver i stedet RB som organisation, hvilket forekommer mere distanceret end en konkret person ville have bevirket.

Der ses flere eksempler på henvendelser fra afsender til modtager i RBs kommunikation, hvor modtageren tiltales direkte. Disse er ofte formuleret som en opfordring til, at læseren skal donere et beløb, blandt andet i tekstens to afsluttende linjer:

Hjælp Yemens børn til en bedre fremtid. Allerede i dag. SMS BARN til 1220 og støt vores arbejde. Det koster 75 kr (bilag 4, linje 32-33).

Her bliver det i langt højere grad tydeliggjort, at der forventes noget af modtageren, end det var tilfældet i FKNs hybridtekst, hvor der kun formuleres tre henvendelser, der handler om donation af penge og en mulighed for at tilmelde sin e-mail og se en 360 graders video. RB benytter sig i højere grad af opfordringer til at donere penge, som det ses i citatet ovenfor, og derudover også i linje 11 og 22. Derudover lægges der vægt på modtagers essentielle rolle i hjælpearbejdet:

Det arbejde har kun være muligt på grund af bidrag fra mennesker som dig. Hjælp os med at fortsætte kampen (bilag 4, l. 30-31).

Henvendelserne til modtager bruges altså i høj grad til at opfordre denne til at donere penge til RB og til at indikere, at børnenes i Yemens ve og vel afhænger af den, der måtte læse teksten.

Der bliver desuden forsøgt at skabe en form for fællesskabsfølelse mellem modtager og afsender:

Børnene har brug for vores hjælp! (bilag 4, l. 1).

Og:

Sammen med dig uddeler vi fødevarer, rent drikkevand, medicin og vacciner (bilag 4, l. 25).

På den måde gøres det at hjælpe børnene i Yemen til et fælles projekt mellem organisationen RB og de enkeltpersoner, der måtte læse teksten. Derudover forklares det, hvordan et økonomisk bidrag kan omsættes til konkret nødhjælp heriblandt mad, medicin og undervisning (bilag 4, l. 25-26 + 28).

Der er tale om envejskommunikation, og da teksten har til formål at informere modtageren om den nuværende tilstand i Yemen og behovet for nødhjælp til særligt børnene, er det de informerende deklarativer sætninger, der i høj grad præger teksten i samspil med imperativer, der har til formål at opfordre modtager til at handle på en bestemt måde. Et enkelt spørgsmål forekommer i linje fem, som nævnt tidligere, men da det må anses for at være retorisk, og omstændighederne for kommunikationen ikke muliggør for modtager at besvare det, er der altså ikke tale om, at afsender forlanger information af modtager.

De elliptiske sætninger, der ses i linje 13 og 14, er med til at besværliggøre læsningen af teksten, hvilket gør den mere kompleks at forstå for modtageren. Der er dog ikke valgt fagudtryk eller andre komplicerede ord, der kan begrænse modtagergruppen til f.eks. et bestemt erhverv. Hybridteksten er skrevet til den voksne modtager, der har det økonomiske råderum til at støtte RBs arbejde.

Ligesom det var tilfældet i FKNs tekst, er RB gennem formuleringerne i teksten med til at påvirke modtagers opfattelse af emnerne i teksten. Krigen beskrives i høj grad negativt, bl.a. vha. substantivet *mareridt* (l. 5 og 25) og adjektivet *grusom* (l. 8), og de ting, børnene udsættes for, beskrives desuden som *grufulde* (l. 27). Overordnet set beskrives forholdene i Yemen negativt med henblik på at belyse behovet for nødhjælp. Den hjælp, som RB kan yde med økonomisk støtte, beskrives i højere grad positivt med ord som *trygge, sikre omgivelser* (l. 28). Der skabes tydelige kontraster i teksten gennem de negative beskrivelser af krigen på den ene side, og på den anden side den positive forskel, RB kan gøre ved at give børnene det, de ikke har lige nu: tryghed, sikkerhed, medicin, mad og rent vand.

I teksten ses der en kombination af afsender og modtager som værende modusperson. Teksten er skrevet til en person, og som nævnt ovenfor er der flere henvendelser til modtageren. Samtidig skrives der *vores* og *vi* (l. 24-27). Det er altså deltagere i kommunikationen, som teksten er baseret på i modsætning til FKNs hybridtekst, hvor kommunikationen er baseret på en ikke-deltager, nemlig BN.

Her ses to forskellige måder at formidle, hvordan mennesker rundt om i verden har brug for hjælp, og hvilken indsats organisationerne hver især yder. RB inddrager i høj grad modtager i deres kommunikation, hvorimod FKN i deres tekst i højere grad fokuserer på at formidle forholdene i Sydsudan og arbejdet med minerydning, og i stedet vælger at tage kontakt til modtager i kommunikationen på deres forside.

Ses der på *mood*, som dannes af subjektet og det finitte verbum, kan det fastslås, at subjektet ofte udgøres af tekstens partcipanter: Yemens børn, afsender og modtager. Tekstens finitte verber afslører, at teksten er skrevet i præsens, hvilket er med til at fremhæve de kritiske forhold i Yemens aktualitet, og dermed at behovet for hjælp er akut, som det også fremhæves i teksten.

8.3.3. Den tekstuelle metafunktion

Teksten indledes i overskriften med en opfordring til at hjælpe Yemens børn for derefter at belyse, hvorfor der er et behov for hjælp, hvorefter der til slut redegøres for, hvordan modtager kan hjælpe, og hvad pengene går til. Teksten indledes og afsluttes derfor cirka samme sted, hvilket skaber en sammenhæng for læseren, der nemmere kan udlede meningen med teksten.

Der skabes flere steder referentiel kohæsion i teksten:

Når du støtter Red Barnet, støtter du vores arbejde (...) (bilag 4, l. 24).

Når RB først omtales i tredje person og derefter i 1. person flertal, er det for at gøre læseren opmærksom på hvem, der er tale om, og hvem teksten skrives af. Brugen af 1. person gør formidlingen mere personlig og kan være et bevidst valg med henblik på at få modtager til at føle sig tættere på afsender og dermed opbygge tillid til RBs arbejde. Opbygningen af denne tillid må siges at være altafgørende med henblik på

at få folk til at donere penge til organisationen.

Thema-udviklingen i linje 23-28 er indsat i nedenstående skema for at illustrere opbygningen af Thema og Rhema i teksten.

Thema	Rhema
Du	kan være med til at hjælpe
Når du	støtter Red Barnet, støtter du vores arbejde for at redde de børn, der er fanget i dette mareridt
Sammen med dig	uddeler vi fødevarer, rent drikkevand, medicin og vacciner
Vi	behandler børn, der lider af underernæring, dehydrering, skader fra krigshandlinger og traumer fra de grufulde ting
de	har oplevet
Vi	støtter børns mulighed for at lege og modtage skoleundervisning i trygge, sikre omgivelser

Det er gennemgående for dette tekstudsnit, at der i Thema ses en participant i form af afsender, som i teksten omtales som *vi*, modtager som tiltales *du* og *dig* og Yemens nødlidende børn, som omtales som *de*. I Rhema er repræsenteret det behov, der er for hjælp og den nødhjælp, der kan ydes i en fælles indsats fra afsender og modtager.

Gentagelser giver en indikation af, at der her er noget, der ønskes særligt fokus på, og en sådan forekommer i linje 3 og 12 og omhandler, at børnene betaler den højeste pris for krigen i Yemen. Denne gentagelse er med til at fremhæve et af fokuspunkterne, og dermed et af de budskaber, som RB ønsker at formidle videre til modtageren: at børnene er de hårdest ramte ofre i voksne menneskers krig.

Hybridteksten afsluttes med følgende:

SMS BARN til 1220 og støt vores arbejde. Det koster 75 kr. (bilag 4, l. 33).

Teksten indeholder argumenter for, hvorfor læseren skal bidrage til RBs arbejde og rundes af med en opfordring til at hjælpe og en konkret vejledning i, hvordan det gøres. Denne afslutning er mere direkte i sin kontakt til modtageren end FKNs afsluttende faktaboks, der har til formål at oplyse om den forskel FKN har gjort ved at rydde miner i Sydsudan.

8.4. Analyse af Red Barnets visuelle kommunikation

8.4.1. Den ideationelle metafunktion

Som visuelt supplement til teksten vises fire korte klip i loop af små børn, der enten ligger og kigger ind i kameraet eller græder. De har kun en ble på, så deres tynde arme og fremtrædende ribben er tydelige. De ligger umiddelbart alene uden nogen i nærheden til at tage sig af dem (se bilag 5).

Der er tale om et billede af den type, som Kress og Van Leeuwen definerer som *conceptual pattern*:

(...) conceptual patterns represent participants in terms of their class, structure and meaning, in other words in terms of their generalized and more or less stable and timeless essence (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 59).

At RB vælger at kommunikere visuelt med et *conceptual pattern* frem for et *narrative pattern*, kan være med det formål at portrættere den fastlåste situation, som børnene befinder sig i. Kun gennem hjælp fra modtager og RB vil deres liv kunne ændre sig til det bedre. På samme måde er børnene placeret, så det ligner, at de er alene, og nogle af dem græder, hvilket er med til at give et indtryk af deres hjælpeløshed og behov for hjælp. Derudover er deres eneste *possessive attribute* deres ble. Gennem disse klip vises det, hvordan børnene ikke har adgang til basale ting som mad, tøj og omsorg. Der appelleres derved kraftigt til modtagers empati med disse børn, som ikke har noget af det, som mange danskere hver eneste dag tager for givet.

8.4.2. Den interpersonelle metafunktion

8

Det ene af de tre børn kigger direkte ind i kameraet, og dermed er der kontakt mellem *represented participant*, som er barnet på billedet og *interactive participant*, som er beskueren. Kress og Van Leeuwen skriver om denne form for kontakt:

It acknowledges the viewers explicitly, addressing them with a visual 'you' (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 117).

Personen på billedets *gaze*, skaber i al sin enkelthed en direkte henvendelse til beskueren ved at kigge direkte på denne. De skriver endvidere:

The participants gaze (...) demands something from the viewer, demands that the viewer enter into some kind of imaginary relation with him or her (ibid, s. 118).

I kraft af at der er tale om levende billeder, må det antages, at dette tiltrækker øjet først. Barnets blik er derfor med til at etablere kontakten til modtageren, mens teksten videregiver informationer om, hvad der forventes af ham eller hende. Det, at der er anvendt levende billeder, gør, at personerne fremstår mere livagtige, end et statisk fotografi vil kunne gøre.

Size of frame skifter mellem flere medium *close-shots*, hvor kun overkroppen og ansigtet af børnene vises og til *medium long shot* på et af dem dvs. af hele kroppen, hvor også barnets tynde ben vises.

I forhold til *social distance* er der taget et aktivt valg om, at *represented participants* skal være forholdsvis tæt på modtager med det formål at skabe en nær relation, og derved placeres børnene så tæt på modtager som muligt, som bliver konfronteret direkte med deres hjælpeløshed og magtesløshed.

⁸ Billedet er et screenshot af en video lokaliseret på <https://redbarnet.dk/yemen/#donation> d. 5. februar 2019.

Desuden er en visning af omgivelserne fra valgt. Det kan være gjort med henblik på, at RBs mål for deres støtte er børnene, og derfor er fokus holdt på disse.

8.4.3. Den tekstuelle metafunktion

Red Barnet Yemen

BØRNENE HAR BRUG FOR VORES HJÆLP!

YEMENS PIGER OG DRENGE ER FANGET I EN GLEMT KATASTROFE

Tusindevis af børn har akut brug for mad, vand og behandling. Giv et bidrag nu!

160 kr. 300 kr. 524 kr. | Vælg beløb

STØT NU OG RED LIV

Så langt rækker din støtte for 300 kr.

Hjælp til nyfødte børn

Algående hjælpemidler til 2 nyfødte børn og deres mødre i Yemen.

Som det ses ovenfor, har RB valgt at indsætte tekst oven på videoen hørende til hybridteksten. Teksten på ovenstående komposition vil derfor kun blive analyseret som et visuelt element, da den tekstlige del anses for at være hybridteksten.

På samme måde som med FKNs forside er fotografiet placeret øverst i kompositionen, og de praktiske informationer ses nederst. Der ses derfor det samme vertikale fokus, hvor det at hjælpe Yemens børn er placeret på *ideal* niveauet, mens de praktiske informationer omkring donationer indgår i området for *real*. Det at yde hjælp må derfor anses som den idealiserede handling i denne sammenhæng.

Børnene er hovedsagligt placeret med kroppen i venstre side af billedet og hovedet i højre. En enkelt undtagelse forekommer, hvor et barn, der ser næsten nyfødt ud, ligger den modsatte vej, men på dette klip vises kun toppen af hovedet og ikke selve ansigtet eller kroppen. Ses der på *information value* i forhold til placering i venstre og højre side af billedet, er tre af børnenes kroppe placeret i det, som Kress og Van Leeuwen definerer som *Given*, dvs. noget, som modtager allerede er klar over, mens deres ansigter er placeret i højre side, eller *new*, som defineres således:

For something to be New means that it is presented as something which is not yet (...), hence as something to which the viewer must pay special attention (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 181).

I RBs komposition lægges der altså op til, at det er børnenes ansigt, og det, der her udtrykkes, som rummer nye informationer, og som beskueren skal lægge særligt mærke til.

Red Barnet Yemen

BØRNE HAR BRUG FOR VORES HJÆLP!
YEMENS PIGER OG DRENGE ER FANGET I EN GLEMT KATASTROFE

Tusindevis af børn har akut brug for mad, vand og behandling. Giv et bidrag nu!

160 kr. 300 kr. 524 kr. | Vælg beløb

STØT NU OG RED LIV

Så langt rækker din støtte for 300 kr.

Hjælp til nyfødte børn
Algerende hjælpemidler til 2 nyfødte børn og deres mødre i Yemen.

Særligt det grædende barn, som ses på billedet ovenfor, giver et udtryk af håbløshed og hjælpeløshed, som formidles gennem netop ansigtsudtrykkene, og som appellerer i særligt høj grad til modtagerens empati.

I forhold til *saliency*, så er den røde farve anvendt til at gøre den første del af overskriften og det nederste røde område særligt salient. Brugen af denne farve er også med til at skabe en sammenhæng med RBs logo, hvori den røde farve også indgår. Desuden er der anvendt levende billeder, der kører i et loop, og de konstante bevægelser er også med til at tiltrække opmærksomheden. Derudover er der indsat tekst i den visuelle komposition, som flere steder er skrevet med versaler. Alle disse visuelle virkemidler giver et indtryk af, at der er søgt at skabe opmærksomhed omkring både teksten, videoen af de udsultede børn og informationerne nederst i billedet. Der forekommer derfor ikke den samme vejledning af modtageren i, hvad det er, han eller hun skal lægge mærke til, som det er tilfældet på FKNs hjemmeside, idet adskillige elementer tiltrækker blikket på den visuelle komposition, og de dermed alle fremstår som vigtige. Billedet er opdelt i tre firkanter med henholdsvis klippene med børnene, de beløb, modtager kan vælge at donere og oplysninger om hvad støtten går til. Der anvendes derfor *framing* til at opdele kompositionens oplysninger på samme måde som på FKNs forside. Den røde farve indgår i alle tre områder, hvilket er med til at skabe en sammenhæng i den samlede forståelse af de tre.

8.5. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold

I videoen søges der at påvirke emotivt gennem øjenkontakt fra børnene, og deres udsultede kroppe og det, at de tilsyneladende er alene, er med til at fremhæve deres kritiske situation og hjælpeløse tilstand. Teksten skifter mellem at søge at påvirke modtager følelsesmæssigt og forholde sig faktisk til emnet ved

at søge at overbevise modtager om behovet for hjælp gennem henvisning til, hvordan børnene er hårdest ramt af krigen og gennem brugen af konkrete tal. Det visuelle materiale giver modtageren en mulighed for at visualisere de børn, der omtales i teksten, og de levende billeder medvirker til, at de fremstår mere virkelige end en beskrivelse i en tekst kan gøre. Et *mode* som levende billeder giver nogle andre affordances end statiske billeder. F.eks. kan der udspille sig et decideret handlingsforløb på levende billeder, ligesom der kan videregives tale direkte fra den talende person frem for gennem tekst. Disse affordances benytter RB sig dog ikke af i deres formidling, og de udvalgte klip forekommer mere som et kneb til at fange modtagers opmærksomhed end som en måde at formidle et handlingsforløb på. De udnytter dog en *affordance* som dette *mode* indebærer ved at kunne fremstille de nødlidende personer mere virkelighedstro gennem børnenes dynamiske bevægelse og gråd.

Der tages kontakt til modtageren gennem børnenes *gaze* i videoen og de direkte henvendelser i teksten, f.eks. i overskriften:

Du kan være med til at gøre en forskel. Din støtte kan redde liv i dag (bilag 4, l. 3-4)

og gennem imperativer:

SMS Barn (...) og støt vores arbejde (bilag 4, l. 10).

Denne kombination af kontakt til modtageren både visuelt og skriftligt lægger et stort ansvar over på modtager, hvilket understreges af, at det i teksten insinueres, at Yemens børn er afhængig af læserens hjælp gennem sætningen: *Yemens børn har brug for vores hjælp!* RB har valgt også at sætte tekst ind over deres visuelle del, og gennem brugen af både versaler, rød farve og levende billeder er der mange indtryk, som modtager skal forholde sig til.

8.6.Red Barnets forside

8.6.1. Analyse af sproglige elementer på Red Barnets forside

Nedenstående komposition udgør RBs forside pr. 26 marts 2019. Indledningsvist vil de sproglige forhold blive analyseret, derefter de visuelle og de to analyser vil munde ud i en samlet vurdering af deres fælles samspil i en samlet betydning.

9

8.6.2. Den ideationelle metafunktion

Forsidens sproglige opsætning lader til at være inspireret af sensationsjournalistik med en overskrift, der har til formål at fange læserens opmærksomhed, og udråbstegnet, der er med til at understrege sensationen i budskabet, og som samtidig er med til at betone det akutte i situationen. Denne fængende formulering udgør en form for clickbait, der skal få modtageren til at klikke på den interaktive tekstboks, som leder videre til en anden underside.

Teksten er skrevet i præsens, hvilket er med til at indikere, at behovet for hjælp er aktuelt netop nu, og ved at inddrage ordet *stadig* gives der udtryk for et vedvarende behov, som modtager kan afhjælpe ved at støtte RB. Der indgår fem imperativer: *Støt*, *vær med*, *indtast*, *læs* og *støt* i en lille mængde tekst. Gentagelsen af *Støt* er med til at understrege, at det er den handling ud af alle dem, der opfordres til gennem imperativerne, som RB i særlig høj grad ønsker, at modtager skal udføre.

Teksten er formuleret så kortfattet som muligt, hvilket viser en tilpasning til mediet, idet forsider sjældent rummer store mængder tekst.

De praktiske informationer er placeret nederst på forsiden, hvor det også forklares, at en donation på 398 kroner kan give et katastrofakit til nødlidende. RB angiver, på samme måde som FKN gjorde det på deres forsider, hvad et bestemt pengebeløb kan omdannes til i organisationens nødhjælpsarbejde.

⁹ Forsiden er lokaliseret på: <https://redbarnet.dk/> d. 26. marts 2019.

8.6.3. Den interpersonelle metafunktion

Brugen af imperativer angiver tydeligt, hvad der forventes af modtageren. Der gives en lille mængde informationer vha. en overskrift, der har til formål at pirre modtagers opmærksomhed, og via den røde boks med teksten *Læs mere* er der mulighed for at klikke sig videre til en anden side, hvor der gives adgang til mere uddybende informationer om emnet. I overskriften står: *hundredtusindvis har stadig brug for hjælp*. Modtager får ikke informationer om, om det er børn, mennesker generelt eller også dyr, som har brug for hjælp. I samspil med fotografiet gives der dog en indikation af, at det er mennesker, der er tale om, men i særlig høj grad børn, som drengen, der er placeret i metalkassen. Teksten, der efterfølger overskriften, bekræfter, at det er børn, der er tale om: *Dit bidrag kan hjælpe børn, der har mistet alt*. Her er anvendt en deklarativ sætning, som skaber en afveksling fra de mange opfordrende imperativer. På trods af at deklarativer har til formål at videregive informationer, så ligger der i informationen også implicit en opfordring til modtager, idet der informeres om, at dennes bidrag kan gøre en forskel.

8.6.4. Den tekstuelle metafunktion

Den overordnede sammenhæng på forsiden ses ved, at det er ord, der kredser om samme emne, som præger siden: ord som *hjælp*, *bidrag* og *støt* giver en indikation af, at det er en nødhjælpsorganisation, der kommunikerer. På forsiden indgår derfor også *ord-forbindelser*, som af M.A.K. Halliday defineres som:

Nogle genkendelige leksiko-semantiske (ordbetydning) relationer (Frimann, 2004, s. 198).

Bidrag og *støt* er også to ord, der naturligt hænger sammen og som rummer den samme leksiko-semantiske betydning. Forsidens opsætning gør, at ordene er spredt over hele kompositionen, og det er gennem deres fælles betydning, at den overordnede sammenhæng opnås.

8.7. Analyse af visuelle elementer på Red Barnets forside

8.7.1. Den ideationelle metafunktion

Fotografiet viser, hvordan tre mennesker, der kunne ligne en lille familie med mor, far og barn, er blevet ramt af cyklonen i Mozambique. Drengen og deres få ejendele er placeret i en stor metalkasse, mens forældrene står i vand til hoften. Drengen danner en aktionel proces ved med sin arm at skabe en *vector*, der peger mod en *interactive participant*: modtageren.

Der udspiller sig dermed et *narrative pattern* i kraft af at drengen rækker ud mod modtageren, og tydeligt viser, at der er brug for hjælp. Drengen er, ligesom børnene i videoklippene til RBs hybridtekst, placeret i en hjælpeløs rolle: Kun ved at være placeret i metalkassen har drengen mulighed for at klare sig gennem vandmasserne. Alle tre *represented participants* ser alvorlige ud, og deres mimik er dermed med til at understrege den desperate situation, de befinder sig i.

8.7.2. Den interpersonelle metafunktion

Gaze benyttes som et middel til at rette henvendelse til modtageren ved, at alle tre personer på fotografiet kigger ind i kameraet, og der skabes dermed et kraftigt demand, der indikerer, at der forventes noget af modtageren. Denne kontakt til modtager cementeres yderligere, ved at drengen rækker hånden ud mod kameraet og dermed modtageren.

I forhold til *size of frame* er der benyttet et *long shot*, således at både personerne på billedet og deres omgivelser vises. På den måde vises også de store mængder vand, der omgiver de tre personer på billedet. At der ikke ses andet end vandmasser rundt om dem, er med til at fremhæve den desperate situation, som cyklonen har efterladt dem i, og som har skabt deres behov for hjælp.

I forhold til *social distance* så befinder partipanterne på billedet sig i *far social distance*. Der skabes derved en vis afstand til personerne på billedet, potentielt for at vise, hvor langt væk modtager befinder sig fra deres situation. Fotografiet er taget oppefra, således at beskueren ser på billedet, fra det Kress og Van Leeuwen definerer som *high angle*. Som nævnt i afsnit 6.4.2, så er dette med til at placere beskueren i en magtfuld position, hævet over den situation, som partipanterne befinder sig i. At drengen rækker opad mod modtageren, som er hævet over dem, er med til at understrege deres behov for hjælp og redning, som drengen bogstaveligt talt rækker ud mod. Modtager er placeret i en magtfuld rolle, hvor vedkommende selv kan vælge, om han eller hun vil give et bidrag og hjælpe de afbildede mennesker. Fotografiets *high angle* er med til at understrege denne magtfulde rolle og tildele *viewer power*:

If the represented participant is seen from a low angle, then the relation between the interactive and represented participants is depicted as one in which the represented participant has power over the interactive participant (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 140).

Fotografiet besidder høj modalitet, idet afsender ikke har anvendt bemærkelsesværdige redigeringer. Fremstillingen forekommer virkelighedstro, idet det er et indblik i virkeligheden, som skal videreformidles: den desperate situation i Mozambique efter at en cyklon har ramt landet.

Fotografiet er af subjektiv karakter, idet kameraets høje position indikerer *viewer power*, ligesom at *gaze* er med til at skabe en involvering af modtager, og der er derfor ikke tale om objektiv formidling af kommunikation, det er i højere grad et forsøg på en emotiv påvirkning af beskueren med det formål at få denne til at støtte RBs arbejde.

9.7.3. Den tekstuelle metafunktion

Overskriften er placeret øverst i billedet, personerne i midten og de mere faktuelle oplysninger er placeret nederst. Der ses altså en *ideal-real* opbygning med info om pengedonation placeret på *real*-niveauet og den fængende overskrift placeret i *ideal*.

Personerne på fotografiet er særligt saliente, fordi de danner en kontrast til alt vandet rundt om dem. Det er derfor menneskene og deres desperate situation, som der lægges op til, at modtager skal lægge mærke til. Barnet er yderligere salient i kraft af, at han rækker ud mod kameraet. På den måde ledes fokus hen på barnet på fotografiet, hvilket også er dem, der er fokus på i teksten: *Dit bidrag kan hjælpe børn, der har mistet alt.*

Framing benyttes til at dele kompositionen op i tre firkanter, der hver rummer en bestemt type informationer. Denne opdeling er med til at skabe overskuelighed for modtageren, og den røde farve er med til at skabe sammenhæng mellem de tre firkanter og indikerer, at elementerne indgår i en samlet komposition. Den røde farve skaber desuden en sammenhæng med RBs logo i øverste, venstre hjørne.

8.8. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold

I samspillet mellem sproglige og visuelle elementer er der lagt vægt på at forsøge at vække modtagers empati for de mennesker, og især børn, der er ramt af cyklonen i Mozambique. Personerne på fotografiet er placeret i en desperat situation, hvor cyklonens ødelæggelse vises med al tydelighed vha. et *long shot*. Samtidig afslører teksten, at der er tale om børn, som har mistet alt. Ligesom i kommunikationen i hybridteksten, lægges der altså vægt på børnenes hjælpeløshed og magtesløshed over for de ting, som de udsættes for.

Alle tre personers *gaze* er rettet mod kameraet, hvilket er med til at skabe et kraftigt *demand*, og i samspil med de mange imperativer i den sproglige del indikeres det tydeligt, at der forventes noget af modtager. Sammenhængen i kompositionen skabes visuelt gennem den gennemgående røde farve, som også indgår i RBs logo, og sprogligt ved at ordene holder sig inden for samme emne, og rummer samme leksiko-semantiske betydning.

9. Analyse af Dyrenes Beskyttelses kommunikation

9.1 Genre

I DBs tekst *Livet i én stor kattebakke* berettes der om, hvordan organisationen har reddet 18 katte fra dårlige levevilkår. Teksten er monologisk baseret, da der ikke figurerer nogen henvendelser til modtageren. Den er ligesom de andre tekster publiceret på nettet og er derfor også sat op med henblik

på at læseren hurtigt skal kunne danne sig et overblik gennem en overskrift og underoverskrifter, der er med til at opdele teksten i mindre afsnit. Teksten er en artikel, og de genremæssige træk fra den journalistiske nyhedsartikel ses rent semantisk i overskriftens afsløring af kattenes dårlige leveforhold. Indholdsmæssigt ses et typisk genretræk fra artiklen gennem inddragelse af citater fra vidner til hændelserne, i dette tilfælde DBs frivillige.

Nedenfor er teksten opdelt med udgangspunkt i *functional criteria* – dvs. ud fra hvilken funktionel rolle hvert afsnit spiller i den samlede betydning. Ser man bort fra overskrift og underoverskrift, er handlingsforløbet bygget kronologisk op og kan indholdsmæssigt opdeles vha. linjetal således:

8-16: fundet af kattene

17-36: behandling af kattene

37-41: kattenes helbredsmæssige fremgang

Ses der på antallet af linjer, der er anvendt til hvert afsnit, er det behandlingen af kattene, der fylder mest i den samlede mængde tekst. Det er derfor DBs arbejde for at kattene skal få det bedre, der bliver lagt størst vægt på i formidlingen.

9.2. Register

9.2.1. Field

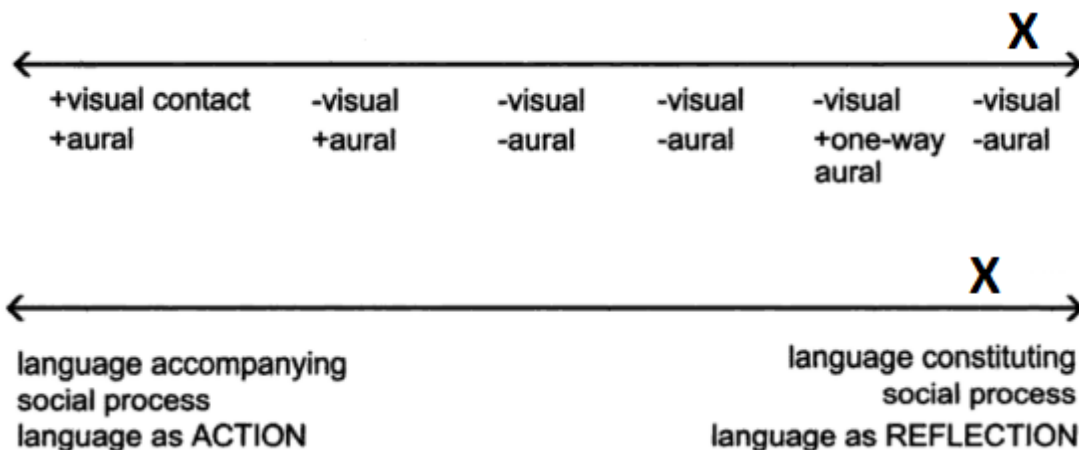

Artiklen er skrevet i et enkelt sprog, som er letforståeligt. Der anvendes ingen fagtermer, der kræver særlig viden. Den er dog formuleret i et lettere formelt sprog, hvilket blandt andet ses i ordvalget *usoigneret* frem for f.eks. *møgbeskidt*. Teksten er både i kraft af sit korte omfang og enkle sprog let at gå til for læseren.

9.2.2. Mode

Der er tale om skriftlig kommunikation, der er publiceret på en hjemmeside, og der forekommer ikke en mulighed for feedback gennem f.eks. et kommentarfelt. Da der hverken er visuel eller auditiv kontakt mellem afsender og modtager, placeres kommunikationen længst mod højre.

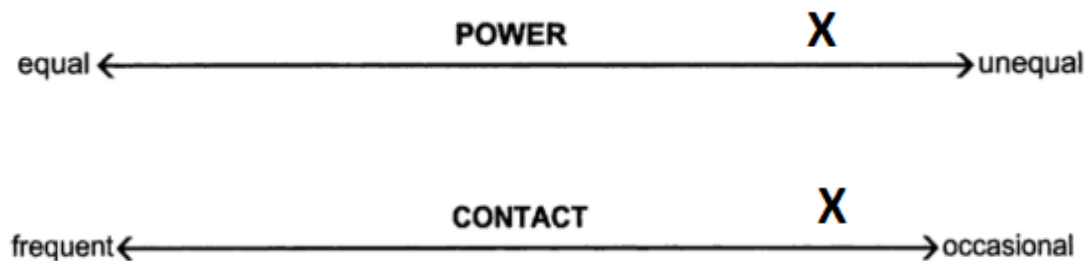
Da der ikke rettes henvendelse til modtageren, opfordres der heller ikke i teksten til nogen form for feedback.

Sproget i teksten anvendes som en redegørelse for det liv, kattene kom fra, og hvordan de nu er i bedring. Der er derfor tale om refleksion og ikke tekst, der bliver brugt i en handling.

9.2.3.Tenor

Magtfordelingen mellem afsender og modtager er ligesom i teksterne fra FKN og RB ulige. Afsender stiller sin kommunikation til rådighed, men det er op til modtager, hvorvidt kommunikationen bliver læst eller ej.

Kontakten mellem afsender og modtager vil højst sandsynligt ikke være så hyppig, og kontakten vil som udgangspunkt ske efter modtagers ønske, idet vedkommende selv vælger, om han eller hun vil vende tilbage til hjemmesiden. Skulle kontakten mellem organisation og modtager gå den anden vej, vil det typisk være gennem et telefonopkald med det formål at indsamle penge eller gennem en nyhedsmail, og kommunikationssituationen vil derfor også være en anden.

Affective involvement mellem de kommunikerende parter er ved kommunikationens påbegyndelse lav. Det er en organisation, der kommunikerer til enkeltpersoner. Der søges dog gennem både tekst og fotografi at skabe en følelsesmæssig involvering af læseren, så denne ideelt set får medlidenhed med kattene og får lyst til at hjælpe dem og andre nødlidende dyr ved at give en donation til DB.

9.3. Analyse af Dyrenes Beskyttelses sproglige kommunikation

9.3.1. Den ideationelle metafunktion

Forskellige former af ordet kat, såsom katte, killing og kattermor indgår i teksten hele 13 gange, blandt andet i linje 19:

Det undrede dog personalet, at en kattermor med fem killinger slet ikke bevægede sig inde i kassen (bilag 7, l. 21-22).¹⁰

Som det ses i fodnoten, anvendes de forskellige ord for kat kontinuerligt igennem hele teksten fra start til slut, så det er dem, artiklen i særlig høj grad beskæftiger sig med, og som siger noget om tekstens emne. Den kontinuerlige brug af ord fra samme leksikalske kæde hele teksten igennem, skaber dermed handlingmæssig kohæesion. At en af kattene omtales som kattermor, afslører også noget om kattenes indbyrdes relation.

Derudover forekommer det vigtigt for afsender at fremhæve den miserable tilværelse, som kattene er blevet reddet fra. Deres pels beskrives som *usoigneret* (bilag 7, l. 14), mens kattene beskrives som *fuldstændig paniske* (ibid, l. 20), og om katten Mitzi bruges adjektiver som *udsultet* og *afmagret* (ibid, l. 31). Derved forstærkes kontrasten mellem før og nu og dermed mellem kattenes tidligere liv, og det liv de får nu, takket være DB. I artiklen tages der udgangspunkt i nogen, som har fået hjælp af organisationen, og ikke, som det ses i RBs hybridtekst, nogen som stadig venter på at få hjælp, og hvor ansvaret for at hjælpen når frem, i høj grad lægges over på modtageren. Fokus er i stedet på at formidle den forskel, som organisationen har gjort for kattene.

Der indgår et par verbale processer i teksten med citater af de to frivillige kredsformænd:

"Huset var fyldt med afføring på vægge og gulv, så der var ingen steder at sætte sig. Det var én stor kattebakke og kattenes pels var usoigneret og fyldt med knuder", fortæller Lone Clan og Bente Hansen (bilag 7, l. 13-15).

¹⁰ Derudover nævnes forskellige bøjninger af "kat" og "killing" i linje 3, 5, 11, 14, 18, 19, 26, 28, 29, 34 og 35.

Senere i teksten er også indsat et citat fra en dyrepasser på Roskilde Internat (l. 24-27). Da dyrene ikke selv kan tale, er dette vejen til at formidle begivenhederne fra en førstehåndskilde. Det giver artiklen et journalistisk præg, og førstehåndsberetningen kan også medvirke til, at modtager føler sig tættere på begivenhederne. Ud over de verbale processer, skifter teksten mellem at formidle hændelserne gennem materielle og relationelle processer, dvs. mellem beskrivelser af, hvordan tingenes tilstand er, og hvordan DB har handlet for at få kattene i bedring.

9.3.2. Den interpersonelle metafunktion

Teksten er skrevet af kommunikationsmedarbejder hos DB Anna Dalgaard. At læseren oplyses om dette er med til at skabe en mere personlig relation mellem afsender og modtager, end hvis det blot havde været NGO'en, der havde optrådt som eneste afsender, som det ses i RBs tekst.

Den ene af kattene i artiklen bliver givet navnet Mitzi. Der skabes gennem navngivningen en mere personlig relation til denne kat end til de resterende, og i kraft af at det er den tyndeste og mindste kat, der sammen med sin mor, der var lam i hele bagkroppen, er artiklens hovedpersoner, er det de mest tragiske tilfælde, der er udvalgt som primære fokuspunkter i formidlingen. Der appelleres derfor til modtagers medfølelse, idet fokus er på de mest hjælpeløse, som, i katten Mitzis tilfælde, stod til at redde takket være DB. Det fremhæves med al tydelighed, at det er takket være DBs arbejde, at disse katte har fået det godt igen. Der er ingen direkte henvendelse til modtageren, ligesom der ikke på noget tidspunkt bliver opfordret til en pengedonation, og formålet forekommer i højere grad at være at oplyse om, hvordan dyr fra dårlige kår kan få et bedre liv gennem DBs arbejde. Det informative formål bakkes op af, at artiklen udelukkende består af deklarativer sætninger.

I teksten beskrives det, hvordan kattermoren har været i stand til at tage sig godt af sine killinger, på trods af at hun har været lam i hele bagparten. På den måde beskrives noget relaterbart for mange læsere: forholdet og kærligheden mellem mor og barn. Selvom kattene har levet under elendige kår, har kattermoren alligevel formået at tage sig af sine killinger, ligesom de fleste forældre vil gøre alt for at passe godt på deres børn. Der ses på den måde det samme fokus på kærligheden mellem mor og barn, som også er et gennemgående tema i FKNs hybridtekst.

Om kattermoren bruges pronomenet *hun* frem for *den*, hvilket bidrager til indikationen af en tættere relation til dyrene.

Som nævnt i analysen af RBs hybridtekst kan afsenders beskrivelse af sagen vha. enten positive, neutrale eller negative udtryk være med til at påvirke læserens holdning. Da katten Mitzi netop er blevet reddet, beskrives hun således:

En af dem var dog langt tyndere og mere udsultet end de andre. Hun fik navnet Mitzi og var så afmagret, at personalet på internatet tvivlede på, om hun ville overleve (Bilag 7, l. 30-32).

Katten Mitzi beskrives her med negative ord som *afmagret* og *udsultet*, hvilket belyser hendes miserable tilstand. Afslutningsvis i artiklen beskrives Mitzis nuværende tilstand således:

(...) Mitzi har sågar taget 200 gram på i vægt. Hun og de 17 søskende viser så tydelige tegn på trivsel og livsglæde, at de fleste allerede er klar til at få et nyt og kærligt hjem (bilag 7, l. 39-41).

I de to citater fremhæves det, hvordan Mitzi først var ved at dø af sult, men nu trives og udviser decideret livsglæde. Hvor det første citat er fyldt med negative ord, så fremhæver det andet citat den store forbedring i kattens tilstand med positive ord som *trivsel* og *livsglæde*. Følgende citat viser også en vis farvning af holdningen til begivenhederne fra afsenders side:

Den stakkels kattermor led af så mange smerter, at hendes liv ikke stod til at redde. Heldigvis har hun haft kræfter nok til at passe rigtig godt på sine killinger (bilag 7, l. 28-29).

Ord som *stakkels* og *heldigvis* er med til at indikere henholdsvis medlidenhed med kattermoren og glæde over, at killingerne klarede den. Det må antages, at den intenderede modtager er en dyreven, der har samme holdning til begivenhederne beskrevet ovenfor, og det kan derfor ikke anses som et forsøg på at påvirke dennes holdning, men i højere grad en personlig involvering i begivenhederne fra afsenders side. Ses der på *mood*, som udgøres af subjekt og det finitte verbum, kan det konkluderes, at subjektet som oftest udgøres af kattene eller personalet hos DB, da det er kattens tilstand og deres redning, der berettes om. En analyse af tekstens finitte verber viser, at størstedelen af teksten er skrevet i præteritum, indtil tekstens fire afsluttende linjer, hvor kattens nuværende tilstand formidles i præsens. At størstedelen af teksten er skrevet i præteritum, står i kontrast til FKNs hybridtekst, hvor BNs arbejde og savn til familien bliver formidlet gennem præsens, og det samme er tilfældet i RBs hybridtekst, hvor fokus er på det akutte behov for hjælp til Yemens børn nu og her. I denne tekst er fokus i stedet på det afgørende stykke arbejde, som tidligere er blevet ydet af organisationen.

9.3.3. Den tekstuelle metafunktion

Et uddrag af teksten, linje 18-21, er indsat for at illustrere Tema-udviklingen i teksten.

Da alle 18 katte ¹	var indfanget, blev de overdraget til Roskilde internat,
-------------------------------	--

og personalet	gik straks i gang med at undersøge hver og en.
Men kattene ²	var fuldstændig paniske ved at blive håndteret.
De ³	bed og turde ikke komme ud af transportkasserne.

I sætning et, tre og fire er det kattene, der er placeret i Thema. Dermed er det dem, der forekommer vigtigst i formidlingen, da de nævnes først. Ligesom at RB i deres hybridtekst havde valgt at fokus skulle være på børnene, både ved at nævne dem mange gange og ved at Thema flere gange dannes af ord som børn eller børnene, er der hos DB fokus på dyrene og deres oplevelser og tilstand. Det er dem, der skal samles penge ind til og derfor også dem, som læseren skal fatte sympati for, og dette gøres lettest ved at fokus rettes mod dem.

Narrativet i teksten er, som nævnt ovenfor, bygget kronologisk op, og afsluttes med informationen om, at kattene er klar til at komme ud til nye hjem. Her kunne DB have valgt at benytte sig af et interrogativ omhandlende om læseren kender nogen, der kan give kattene et kærligt hjem for på den måde også at få inddraget en direkte henvendelse. I stedet vælger DB diskret at tilkendegive, at kattene snart er klar til at få et nyt hjem og lader det dermed være op til modtager at afgøre, hvad denne vil gøre med den information.

Der anvendes et enkelt udråbstegn i teksten, da personalet på Roskilde Internat finder ud af, hvor galt det er fat med kattermoren:

"Hun var jo lam i hele bagparten!" (bilag 7, l. 24).

Udråbstegnet er med til at betone det chok, som personalet fik, da de indså, hvad der var galt med katten. Tegnsætningen fungerer derfor som en slags vejledning til, hvor modtageren skal være mest chokeret over kattens tilstand.

Artiklen afsluttes med oplysningen om, at kattene har fået det godt og er klar til at få et nyt hjem. Denne afrunding kunne være formuleret som en opfordring på samme måde som det sås i den afsluttende linje i RBs hybridtekst, men i stedet formidles det som en oplysning på samme måde som i FKNs hybridtekst. Der forventes gennem denne formulering ikke en handling fra modtageren, men oplysningen om, at kattene mangler nye hjem, må anses for at være den information, som DB ønsker at læseren tager med videre fra læsningen af artiklen.

9.4. Analyse af Dyrenes Beskyttelses visuelle kommunikation

Det nedenstående fotografi er det andet ud af de to fotografier, der er valgt som visuelt supplement til artiklen. Det er dette fotografi, der vil danne grundlaget for analysen af det visuelle aspekt i kommunikationen.

11

9.4.1. Den ideationelle metafunktion

Fotografiet forestiller to killinger, hvoraf den ene spiser, mens den anden kigger ind i kameraet. Katten, som spiser af madskålen, udgør en aktionel proces med spiser som proces, katten som aktør og maden som mål. På trods af at Kress og Van Leeuwen argumenterer for, at processerne ofte tiltrækker opmærksomheden (Kress og Van Leeuwen, 2006, s. 63), så er det på dette fotografi katten med genblikket, som er det mest saliente og dermed også primære element. Kattens saliens vil blive uddybet i afsnit 9.4.3. Begge katte har et meget pjusket udseende, og katten, der kigger på kameraet, sidder med poterne helt samlet, hvilket kunne give en indikation af, at den enten fryser eller er utryg. Kattene søger nye hjem, og det forekommer derfor også oplagt at fremstille kattene som forsømte og usikre, hvilket skal give modtageren lyst til at drage omsorg for kattene og hjælpe dem enten med et økonomisk bidrag eller ved at overtage en af kattene.

At det er killinger, der er blevet valgt som motiv, ligesom der i både RB og FKNs visuelle elementer

¹¹ Lokaliseret på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/artikler/livet-i-en-stor-kattebakke> d. 25. januar 2019.

figurerer børn, er også med til at give et indtryk af, at der er foretaget et aktivt valg om at kommunikere om de yngste og mest hjælpeløse, da det er dem, modtager lettest får sympati for.

9.4.2. Den interpersonelle metafunktion

Den ene killing ser direkte ind i kameraet og skaber gennem sit *gaze* en kontakt med modtageren, og dermed etableres der en relation mellem *represented* og *interactive participants*. Der lægges derfor op til, at katten forventer noget af modtageren gennem sin direkte kontakt med denne. I forhold til *size of frame* er der valgt et *medium long shot* perspektiv for at begge katte fremgår på billedet i fuld figur, og deres pjuskede udseende vises. Kroppen på killingen med kontakt til kameraet vender obliquet mod modtageren, mens hovedet ses forfra. Grundet denne kontakt, bliver modtageren involveret i kattens situation i højere grad, end et bortvendt hoved og manglende øjenkontakt ville have medført. Derudover ser katten op til beskueren, hvilket bidrager til en magtfuld position for beskueren, som nævnt ovenfor i afsnit 6.4.2. Den position, som beskueren sættes i vha. *high angle*, er med til at understrege beskuerens magt, i kraft af at det op til vedkommende selv, om han eller hun vil hjælpe katten – og andre dyr – til et bedre liv ved at give et bidrag til DB. Der appelleres desuden til medlidenheden ved at katten fremstilles som lille og hjælpeløs, hvilket både fremhæves af, at katten er den svage i magtfordelingen mellem *interactive* og *represented participants* grundet kameraets fugleperspektiv, og derudover også kattens pjuskede udseende, som er med til at indikere, hvor forsømt katten har været af sin tidligere ejer. Der står ikke skrevet, hvem katten, der kigger ind i kameraet, er. Dette kunne have bidraget til en tættere relation til katten, hvis der for eksempel var oplyst et navn.

Billedet besidder høj modalitet, idet der ikke fremgår nogle tydelige redigeringer, og det fremstår så tæt på virkeligheden, som det er muligt gennem en kameralinse. Valget omkring den manglende redigering forekommer logisk, da det er kattens virkelighed, der ønskes fremstillet, og redigering af f.eks. lysmætning havde bevirket lavere modalitet, hvilket i dette tilfælde kunne resultere i en lavere troværdighed omkring formidlingen af kattens tilstand. Der forekommer ingen abstrakte eller overdrevne elementer, hvilket må anses for at være gennemgående for de visuelle elementer på hjælpeorganisationernes hjemmesider.

9.4.3. Den tekstuelle metafunktion

Den tekstuelle metafunktion handler om at se på kompositionen af billedet, og hvordan denne bidrager til den samlede forståelse. På fotografiet ses to katte på et gråt tæppe, en madskål og et stykke legetøj. Som nævnt indledningsvist er der inden for SFL særligt fokus på de valg og fravalg, der foretages, når der kommunikeres. Dette er også relevant i denne, dog visuelle, kommunikation: Der har med stor sandsynlighed været øjeblikke, hvor kattene legede med det legetøj, som er afbildet, men det er ikke det,

som DB har valgt skal indgå som et af de visuelle elementer i deres kommunikation. En eller flere legesyge katte havde resulteret i et mere håbefuldt indtryk, ligesom det ses på fotografiet med de to legende drenge på FKNs forside i afsnit 7.2.1. I stedet vælger DB at kommunikere vha. et fotografi af to katte, hvor den ene kat spiser af en madskål, mens den anden kigger ind i kameraet. Sidstnævnte kat er placeret fra venstre og ind mod midten af fotografiet, mens den spisende kat har kroppen placeret i øverste højre hjørne, mens hovedet befinder sig nederst mod midten. Det vigtigste på fotografiet er placeret i midten, og derfor er det primære kattens kontakt med kameraet, mens det sekundære element er katten, der spiser. I teksten står der:

I dag springer de frem til madskålen, når der kommer mad (bilag 7, l. 38-39).

At der er valgt et fotografi af en spisende kat, vidner om, at der er taget et aktivt valg om at skabe en sammenhæng med lige præcis dette tekststykke. På den måde er den visuelle del med til at illustrere det, som teksten informerer om: at kattene nu får rigeligt at spise. Men at katten til venstre på fotografiet optræder som det mest saliente element i kraft af genblikket og farvekontrasten mellem pelsen og øjenfarven, giver samlet set et alvorligt indtryk af den barske tilværelse, som kattene kommer fra, som understreges af kattens usikre blik. Denne kat forekommer også mere salient i kraft af placeringen længere fremme i billedet, som bidrager til, at den samlet set fylder mere. Katten med genblikket er med til understrege det barske liv, kattene kom fra, mens den spisende kat er med til at vise, at de nu har fået det godt, hvilket komplementerer artiklen, som også rummer begge dele ved både at beskrive det miljø, kattene kom fra, og hvordan de nu har fået det bedre.

9.5.Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold

Dyrenes Beskyttelse benytter deres artikel til gennem deklarativer sætninger at formidle, hvordan de har reddet kattene fra en miserabel tilværelse. Der rettes ingen henvendelse til modtageren, hvilket i stedet sker på det tilhørende fotografi, hvor der skabes et *demand* gennem kattens kontakt med kameraet. Både gennem sprog og fotografi forsøger DB at appellere til modtagers empati med kattene gennem henholdsvis at beskrive den dårlige forfatning, de var i ved ankomst til DB og visuelt vha. en fremstilling af dyrenes pjuskede udseende. Fotografiet er dog også med til at vise, at kattene nu har fået det godt igen ved at inddrage den spisende kat. Den visuelle del komplimenterer på den måde den skriftlige ved at bidrage med et visuelt syn på det, der beskrives i teksten.

9.6. Dyrenes Beskyttelses forside

I de følgende afsnit vil forsiden på [dyrenesbeskyttelse.dk](https://www.dyrenesbeskyttelse.dk), som den så ud d. 30. januar 2019, blive analyseret. Den så ud som vist nedenfor.

12

9.6.1 Analyse af sproglige elementer på Dyrenes Beskyttelses forside

9.6.2. Den ideationelle metafunktion

Overordnet set er DBs forside den af de tre organisationers forsider med færrest antal ord. Den sproglige del består af en overskrift, en underoverskrift, en interaktiv firkant, hvor det er muligt at klikke sig videre til en underside med uddybende informationer, og derudover forekommer der en præsentation af DBs hjemmesides undersider øverst.

Overskriften og underoverskriften består af næsten samme formulering, med undtagelse af at underoverskriften har til formål at uddybe, at der er tale om hvert år, og hvor overskriften kun informerer om, at der er tale om tusindvis, så tilkendegiver en videre læsning af underoverskriften den mere præcise angivelse *op mod 9000*. Der bygges dermed ovenpå mængden af informationer, og dette fortsættes, hvis læseren vælger at klikke på den interaktive boks med teksten *Læs mere*. Ligesom på de andre forsider figurerer der mange imperativer på DBs forside: *Adoptér*, *tag (ansvar)*, *red*, *støt*, *søg* og *læs*. Imperativerne er alle opfordringer til handlinger, som er med til at indikere, hvad der forventes af læseren.

¹² Lokaliseret på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/> d. 30. januar 2019.

9.6.3. Den interpersonelle metafunktion

Participanterne i teksten er grisene, som omtales som *eksportgrise* to gange. De får altså ikke tildelt et navn, som det er tilfældet med Mitzi i artiklen fra samme NGO, og som ellers kunne have bidraget til en personliggørelse af dyrene og skabt en mere personlig relation mellem disse og modtageren.

Der forekommer kun henvendelser til læseren gennem imperativer, og størstedelen af dem indgår som en generisk funktion øverst på siden. På selve forsides komposition ses kun *Læs mere om afsløringen*. Det er i højere grad afsløringen af de dårlige forhold for danske eksportgrise, der er i fokus, end det er kontakten med modtageren og at få denne til at donere et beløb, som det er gældende på FKNs og i særlig høj grad RBs forside.

En af de gennemgående strategier hos de tre organisationer er, at de alle benytter sig af det, den tyske filosof Immanuel Kant kaldte det kategoriske imperativ, som defineres således:

Et fornuftsbud, som fremholder en handling som objektiv-nødvendig i sig selv (Rostbøll, 2015, s. 73).

Det kategoriske imperativ står i kontrast til det hypotetiske imperativ, som opstiller et bånd mellem målet og midlet eller med andre ord: hvis du vil opnå x, må du gøre y. Når organisationerne vælger at benytte sig af det kategoriske imperativ, er det et udtryk for, at det at hjælpe er løn nok i sig selv. Og dermed ligger det implicit i formuleringen, at det er danskernes pligt at hjælpe dem, der ikke er født i et land med velfærd og et socialt sikkerhedsnet, og at det at hjælpe dem, der har behov for det, er belønning nok i sig selv.

9.6.4. Den tekstuelle metafunktion

Forsiden bærer præg af inspiration fra den sensationsjournalistik, der anvendes hos tabloidaviser som BT og Ekstra Bladet. Forsiden er sat op med en fængende rubrik, en uddybende underrubrik og et internt link, der fører fra forsiden og til en underside med en uddybende pressemeddelelse om sagen.

Når formidlingen i så høj grad læner sig op ad en anden genre, bliver forsides placering i en kontekst særligt essentiel. Om kontekst skriver professor i lingvistik, Jim Martin:

(...) systemicists (...) have taken a great interest in the relation between language and context. They have always argued, (...), that you cannot understand the meaning of what someone says or writes unless you know something about the context in which its embedded (Martin, 2010, s. 12).

Vigtigheden af *context* belyses i særlig grad i denne sammenhæng, idet DBs forside indeholder typiske træk fra en anden genre, tabloidavisen, og kun gennem konteksten, at kompositionen udgør en forside hos en NGO, vil modtageren forstå, at der er tale om kommunikation med en hjælpeorganisation som afsender. I teksten benyttes en homoforisk reference gennem formuleringen i bestemt form *landet*.

Sproget på forsiden er dansk, og det forudsættes derfor, at læseren ved, at landet, der er tale om, er Danmark. Forsiden minder i sin opsætning og formidling om RBs forsider, der også indeholder en fængende overskrift og en mulighed for at klikke sig videre til en anden underside med flere informationer. På den måde holdes forsiden i en enkel stil med en lille mængde tekst, og samtidig opfordres der til, at læseren bevæger sig videre til andre landingssider på DBs hjemmeside.

9.7. Analyse af visuelle elementer på Dyrenes Beskyttelses forsider

13

9.7.1. Den ideationelle metafunktion

Fotografiet forestiller en gruppe grise, der står tæt sammen. Havde det i stedet forestillet døde eksportgrise kunne de voldsomme billeder risikere at støde nogen. Desuden giver det, at grisene stadig er i live, en forhåbning om, at de stadig står til at redde, hvilket kan bidrage til, at læseren føler, at dennes potentielle pengedonation stadig kan gøre en forskel. Fotografiet er et eksempel på et *conceptual pattern*, hvilket vil sige, at der ikke udspiller sig et narrativ, og der er derfor heller ingen processer i billedet. Det er grisenes tilstedeværelse i billedet og ikke et eventuel hændelsesforløb, der er i fokus.

Participanterne, grisene, er placeret tæt sammen, således at det nogen steder er svært at skelne dem fra hinanden. På trods af at billedet ikke indikerer det direkte, giver samspillet med teksten og lysindfaldet med mørke i venstre side og lyset i højre, en indikation af at de befinder sig i en eksportvogn. Der gives implicit på fotografiet et indtryk af, at disse grise kan være på vej mod samme skæbne, som overskriften afslører.

¹³ Lokaliseret på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/> d. 30. januar 2019.

9.7.2. Den interpersonelle metafunktion

Gaze er med til at skabe en relation mellem beskuer og grisene på billedet. Grisen nederst i billedet og grisen til venstre giver et indtryk af at have kontakt med kameraet, og der etableres ligesom på RBs forside en kontakt med modtageren og dermed et *demand*, der indikerer, at der forventes noget af modtageren. Trykkes der på linket *Læs mere om afsløringen*, føres læseren videre til en pressemeddelelse med de nærmere omstændigheder for nyheden. Under pressemeddelelsen er det i højre side muligt at skrive under på en underskriftindsamling, der har til formål at stoppe de brutale dyretransporter. Det er altså denne række af handlinger, der forventes af beskueren med det *gaze*, der møder ham eller hende, når denne ser på fotografiet af grisene. Der er benyttet et *medium long shot*, hvilket gør, at adskillige grise vises, to af dem med hele kroppen og andre kun med enkelte kropsdele. At der er valgt et *medium long shot*, og dermed portrætteret flere grise, frem for at fokus kun er på en af dem, kan være for at illustrere de *tusindvis af grise*, som der omtales i teksten. Det er det høje antal af grise, der dør, og ikke det enkelte tilfælde, som bliver fremstillet i det visuelle element, og her ses et tydeligt eksempel på, hvordan de sproglige og visuelle elementer er udarbejdet til at arbejde sammen og skabe et samlet indtryk af de dårlige forhold for de danske eksportgrise.

I forhold til *social distance*, så er *interactive participants* placeret tæt på *represented participants*. Det kan være med det formål at forstærke indikationen af at være placeret i transportvognen sammen med dem, og dermed gøre at deres skæbne kommer tættere på. Fotografiet hører til den naturalistiske kodningsorientering, hvilket indbefatter en virkelighedstro fremstilling, og det besidder derfor høj modalitet. Det eneste element, der potentielt kan være redigeret i, er *brightness*, idet der ses en særlig stor kontrast mellem det lyse område i højre side og det mørke område i venstre. At der er redigeret i lige præcis denne skala kan være gjort for at fremhæve kontrasten mellem grisenes frihed, som er repræsenteret af lyset uden for lastbilen og deres fangenskab under grisetransporten, som vises vha. mørket i lastbilen.

9.7.3. Den tekstuelle metafunktion

Teksten er i den samlede komposition placeret mod venstre, mens størstedelen af grisene befinder sig i højre side. Teksten er den saglige information, eller det, som Kress og Van Leeuwen definerer som *given*, mens grisene hører under *new*, og er det nye, modtageren skal forholde sig til og skabe en følelsesmæssig tilknytning til. Set i forhold til læseretningen forekommer denne opstilling logisk. Først introduceres med teksten de fakta, som modtageren skal forholde sig til, og derefter skabes den følelsesmæssige påvirkning med fotografiet af grise, som kan risikere at miste livet under transporten.

Lyset gør, at grisene til højre er mere saliente, fordi de fremstår mere tydeligt. Mønster- og

størrelseskontrast gør samtidig, at grisen øverst i billedet er salient, fordi den vender den modsatte vej af de andre afbildede grise, og hele kroppen på denne gris vises. Derudover er den hævet over det niveau, hvor de andre grise befinder sig.

Som nævnt i afsnit 7.2.3. er *saliency* med til at skabe et hierarki blandt kompositionens informationer, så de mest saliente elementer bliver lagt først mærke til.

De to grønne bokse med teksten *Læs mere om afsløringen* og *Støt* er særligt saliente i kraft af farvekontrasten i den grønne farve, som skiller sig ud i forhold til farvetemaet på resten af kompositionen. DB guider altså ved hjælp af *saliency* modtageren til, hvad dennes næste handling skal være: at støtte deres organisation eller læse mere om, hvorfor så mange eksportgrise dør. De andre genveje på hjemmesiden forekommer i kraft af deres mindre saliente udtryk som sekundære handlingsmuligheder i forhold til Dyrenes Beskyttelses intentioner. Denne brug af *saliency* minder i høj grad om både RB og FKNs brug af samme på deres forsider. Her er netop de interaktive firkanter, hvor der er mulighed for at støtte eller læse mere om det, der præsenteres i overskriften, gjort særligt salient vha. en dominerende farve – i FKN og RBs tilfælde rød og i DBs grøn. Der er ikke anvendt nogen form for framing i billedet, og derfor fremstilles grisene som hørende sammen i én stor gruppe.

9.8. Samspil mellem sprogligt og visuelt indhold

Samlet set fremstår DBs forside mere enkel end de to andre NGO'ers forsider. Hele forsiden udgøres af et enkelt fotografi, hvor den begrænsede mængde tekst er placeret oven på. Uden teksten vil det umiddelbare indtryk være en masse grise, der står tæt sammen. I samspil med teksten får modtageren et indtryk af, at grisene befinder sig i en eksportvogn, og at disse grise potentielt kan dø under denne transport. Teksten er på den måde med til at give yderligere informationer, som kan være svære at formidle gennem et fotografi.

Fotografiet af grisene giver nogle konkrete dyr at forholde sig til. De bidrager med en fremstilling af nogle grise, som måske kan reddes. Uden teksten ville den emotionelle påvirkning af beskueren ikke være lige så stor. Teksten forholder sig faktisk til emnet, hvorimod fotografiet har til formål at skabe medlidenhed med dyrene, og hvor den egentlige kontakt til modtager etableres gennem et *demand* fra grisen i forgrunden, som ser ind i kameraet. Brugen af *saliency* er med til at skabe et informationshierarki, hvori modtager bliver guidet i, hvad denne skal lægge mærke til og gøre, særligt vha. tekstbokse med grøn farve, som skiller sig ud af fra det overordnede farvevalg i kompositionen.

10. Refleksioner over metodevalg, sammenfatning og perspektivering

10.1 Specialets metodiske udgangspunkt

Til analysen af de tre nødhjælpsorganisationers kommunikation er anvendt SFL, som skriver sig ind i det socialesemiotiske paradigme. Gennem en socialesemiotisk tilgang har det være muligt at anskue empirien ud fra dens kontekst. Havde analysen i stedet været udført med en strukturalistisk tilgang, ville det være med teksten, som den står skrevet, som eneste analysemaal. Strukturalismen har, som navnet antyder, til formål at skabe struktur, hvilket kan gøres ved at anbringe sætninger i sætningskemaer og på den måde se på det enkelte ledes funktion og formål. Med andre ord er der inden for strukturalismen fokus på empiriens indre struktur frem for de ydre forhold. En socialesemiotisk tilgang har derimod muliggjort at anskue flere aspekter af de ydre omstændigheder for teksten gennem analyse af *genre* og *register*. Igennem analysen blev det tydeliggjort, at det er essentielt at udvælge begreber, der er relevant for den enkelte tekst. For eksempel var det ikke muligt at analysere thema-rhema mønstre på de tre organisationers forsider, da disse hovedsagligt består af imperativer. SFL kan derfor anses som en værktøjskasse, hvor der for hver analyse skal udvælges de begreber, der er relevant for at kunne anskue den enkelte tekst.

Igennem analysen af sproglige og visuelle ressourcer og ikke mindst deres samspil, er der blevet anvendt en multimodal tilgang, hvilket også befinder sig inden for det socialesemiotiske paradigme. Vha. den multimodale tilgang har det været muligt at anskue flere semiotiske betydningssystemer, som i denne opgave udgøres af skrift, fotografier og video. Gennem analysen af disse er det blevet belyst, hvordan hvert *mode* anvendes til at skabe betydning – både hver for sig og i et fælles samspil.

10.2. Nødhjælpskommunikation i fremtiden

I forbindelse med udarbejdelsen af dette speciale er der opstået en naturlig refleksion over, hvor nødhjælpskommunikationen er på vej hen i fremtiden. RB og FKN rummer futuristiske elementer i deres kommunikation, som potentielt kan komme til at spille en stor rolle i deres og andre NGO'ers kommunikation fremover. I FKNs hybridtekst er det muligt at se en 360 graders video af minerydningsarbejdet. Det forekommer oplagt, at videoformatet vil overtage billedformatet mere og mere, fordi det bidrager til at levendegøre de portrætterede mennesker og dyr og medvirker til, at de, og ikke mindst deres lidelser, fremstår mere virkelige. De levende billeder, som RB benytter sig af, er også med til at tiltrække opmærksomheden i højere grad end et statisk billede kan.

Allerede i 2012 valgte den norske organisation SAIH at gøre op med den etablerede måde at kommunikere om behovet for nødhjælp på og lavede blandt andet en sang, Africa for Norway, hvor kendte afrikanere

samlede radiatorer ind til frysende nordmænd. Jørn Wichne Pedersen, som står bag kampagnen, siger om ideen bag denne strategi:

Ved år efter år at genbruge de samme stereotype billeder har man skabt apati i befolkningen. De tænker "Stakkels dem" og så skifter de kanal på fjernsynet (Tillitz, 2014).

Sangen vakte opmærksomhed i hele Norge, og denne strategi er et tydeligt eksempel på, at når en organisation vælger at skille sig ud fra mængden og den gængse kommunikationsstrategi, kan det resultere i ekstra opmærksomhed og potentielt flere økonomiske bidrag til organisationen.

Under arbejdet med specialet blev der taget kontakt til de tre organisationers kommunikationsafdelinger, og mens Red Barnet og Dyrenes Beskyttelse ikke ønskede at besvare spørgsmål pga. travlhed, så sagde mediechef hos Folkekirkens Nødhjælp, Charlotte Harder Nielsen, ja til at blive interviewet om de tanker, der bliver gjort omkring kommunikationsindsatsen i organisationen (se bilag 10). Til spørgsmålet om, hvordan hun ser organisationens kommunikation fremover, svarede hun:

Vi arbejder meget aktivt på sociale medier og er meget stærke på de platforme. Vi kan dog se, at disse platforme ikke længere er lige så effektive til kommunikation som tidligere og holder øje med, om vi skal øge fokus på andre platforme eller kommunikationsformer – f.eks. fysiske events (bilag 10, l. 25-27).

Chefen bag kommunikationen i organisationen mener altså, at kommunikationen i fremtiden vil kræve en fysisk tilstedeværelse for at skabe et indtryk hos modtagerne. Dette vidner om en stigende grad af immunitet over for det, der møder brugerne af internettet og sociale medier på disse platforme, ligesom det er et udtryk for det behov, der er for hele tiden at forny sin kommunikationsindsats både i forhold til valg af medie og af indhold for at kunne fange modtagernes opmærksomhed i en verden med konstante indtryk.

Analysen af de tre Ngo'ers kommunikation har desuden vist en høj grad af sammensmeltning af genrer, idet de tre organisationers tekster rummer træk fra forskellige genrer såsom portrætinterviewet, reportagen, salgstalen og den journalistiske artikel. Der ses altså en tendens til, at grænserne mellem de enkelte genrer flyder mere ud. Dette giver en indikation af, at der ikke er en på forhånd defineret måde at kommunikere om hjælpearbejde på, men at den enkelte organisation tilrettelægger kommunikationen efter, hvad der ønskes formidlet, og ikke mindst hvordan det ønskes formidlet.

10.3. Diskussion

Ovenstående undersøgelser af henholdsvis FKN, RB og DBs kommunikation har givet et indblik i hvilke strategier, der ligger bag, hvordan de tre hjælpeorganisationer søger at få modtagerne til at donere penge

til lige præcis deres velgørende arbejde. Den viser, hvordan helt simple valg kan være med til at påvirke den samlede forståelse og betydning, for eksempel hvordan et blik i kameraet skaber et *demand*, mens et blik væk fra kameraet indikerer et tilbud om informationer. Undersøgelsen opfordrer til en kritisk stillingtagen til, hvordan hjælpeorganisationerne søger at påvirke danskernes medfølelse og empati med henblik på at få penge til gengæld. Skulle der arbejdes videre med undersøgelserne i dette speciale kunne det være interessant at se nærmere på, hvilke strategier der har den største indvirkning hos et repræsentativt udpluk af den danske befolkning. Og om forskelle i alder, køn og profession er afgørende for, hvilke af hjælpeorganisationernes kommunikative strategier, den enkelte lader sig påvirke af og potentielt vælger at donere penge til. Skulle analysen udvides yderligere, kunne det være interessant at se på, om organisationer med et andet mål for deres hjælpearbejde, som f.eks. Kræftens Bekæmpelse, der har fokus på forskning i kræft og hjælp til kræftramte og deres pårørende, har valgt at opbygge deres kommunikation. Alle tre NGO'er kommunikerer på andre platforme som f.eks. sociale medier, og denne måde at kommunikere på åbner op for helt nye typer af empiri, som det også kunne være interessant at analysere. Gennemgående for de tre organisationers kommunikation er, at der ikke åbnes op for en dialog med modtager. En analyse af kommunikationen på sociale medier som Facebook og Instagram, hvor det vha. kommentarfeltet er muligt at skabe en dialog mellem organisationen og privatpersoner, ville give et andet udgangspunkt for kommunikationen, hvor også modtagers respons kunne inddrages i analysen.

10.4. Sammenfatning

Formålet med dette speciale var gennem en analyse af forsider og udvalgte tekster og fotografier fra henholdsvis Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Dyrenes Beskyttelses hjemmesider at finde frem til de tre organisationers kommunikative strategier, og den samlede betydning som samspillet mellem sprogligt og visuelt materiale giver i formidlingen.

Ud fra analysen er det muligt at konkludere, at de tre organisationer benytter sig af forskellige strategier i deres kommunikation. Folkekirkens Nødhjælp har vha. en hybridtekst valgt at formidle et eksempel på, hvordan deres velgørende arbejde fungerer i praksis fortalt gennem kvinden Betty Nights arbejde som minderydder, som er sat i stand af netop Folkekirkens Nødhjælp. I samspil med billedet af Betty Night fungerer denne kommunikation i højere grad som et tilbud om informationer til modtageren, end som et udtryk for, at der forventes en handling. Anderledes forholder det sig på Folkekirkens Nødhjælps forside, som er præget af imperativer, der skaber en forventning om handling fra læserens side. De mange handlingsanvisninger blødes dog op gennem det overordnede budskab om håb, som bakkes op af fotografiet af de legende drenge. På forsiden er det forklaret, hvad et eventuelt pengebeløb vil gå til, så

det er tydeliggjort for læseren, hvilken forskel han eller hun konkret kan gøre for nødlidende mennesker. Samlet set er det Red Barnet, der skiller sig mest ud i formidlingen fra de tre organisationer. Der er ikke fokus på et bestemt dyr eller menneske i deres hybridtekst, ligesom de informationer, der stilles til rådighed, i højere grad fungerer som grundlag for, hvorfor der skal doneres penge til organisationen frem for at oplyse om organisationens arbejde, som det ses hos FKN og DB. Dette afspejles i måden, de tre tekster afsluttes på. Hvor FKN og DB afslutter deres kommunikation med en information, så vælger RB at opfordre modtageren til at give en pengedonation i deres afsluttende sætning. Dette må anses for essentielt i formidlingen, da det er den afsluttende sætning, som læseren ofte vil huske bedst. Argumenterne i RBs hybridtekst veksler mellem at søge at skabe en følelsesmæssig påvirkning af modtageren og rent faktisk at oplyse om behovet for hjælp gennem brug af tal. Denne organisation fremhæver flere gange modtagers afgørende rolle i hjælpearbejdet. Særligt på forsiden kommunikerer RB også mere voldsomt end de andre vha. farven rød, udråbstegn og flittig brug af versaler og på det visuelle plan gennem skelettynde, grædende børn, som vises vha. levende billeder, hvilket bidrager til en levendegørelse af dem for modtageren. Red Barnets forsider er ligesom Folkekirkens Nødhjælps ditto præget af imperativer, som skal lede modtageren hen mod at handle på en bestemt måde. Det overordnede indtryk er dog mere eksplicit på denne forsider gennem brugen af fotografier af mennesker, der ser opgivende, triste og forladte ud, og dette indtryk forstærkes igen af brugen af rød farve, udråbstegn og versaler.

Dyrenes Beskyttelse anvender deres artikel til at berette om den forskel, deres arbejde gør for nødlidende dyr. Dette bliver, ligesom hos Folkekirkens Nødhjælp, formidlet ved brugen af et konkret eksempel i dette tilfælde gennem beretningen om redningen af 18 forsømte katte. DB har på deres forsider i højere grad fokus på formidlingen af budskabet om de tusinder af eksportgrise, end på at indsamle penge til organisationen. Det er altså gennemgående for kommunikationsstrategien, at det er budskabet om, at organisationen gør en forskel mere end det er de direkte henvendelser til modtageren, som skal få modtageren til at donere et beløb.

Overordnet set er der på de tre organisationers forsider fokus på det generelle, der anvendes f.eks. ikke navne, mens der i de længere hybridtekster og i artiklen er plads til at skabe et mere personligt forhold til den, som teksten omhandler. Både i FKNs og DBs tekster er partipanterne således navngivet. Denne mulighed for personliggørelse benytter RB sig dog ikke af, men vælger i stedet at redegøre for behovet for hjælp mere overordnet set.

Fælles for de tre NGO'er er, at de alle arbejder med at skabe en indholdsmæssig kontrast i deres længere tekster til det, det forekommer normalt for en dansker. BN må risikere sit liv for at kunne sende sine børn

i skole, børnene i Yemen har ikke adgang til basale ting som mad og medicin, og Mitzi og de andre katte lever inden deres redning under kummerlige forhold – det er alle temaer, som træder uden for det danske kulturelle og sociale fællesskab, og det, danskere møder til daglig. Gennemgående for de tre organisationer er også, at det har valgt at have fokus på dyre- eller menneskebørn. I FKNs hybridtekst er der fokus på BNs sønners relation og savn til moren, mens forsiden viser to børn, med budskabet om at følge børnene sikkert videre. RB har børnene som deres primære mål for hjælp, og det forekommer derfor også naturligt, at der optræder et barn på forsiden, og at det er beskrivelserne af Yemens børn, og hvordan de er hårdest ramt af krigen, som præger den længere tekst. Også DB har i deres artikel ladet den mindste killing være hovedpersonen i deres formidling, ligesom det er killinger, der vises på den visuelle del. Det er altså en gennemgående strategi for de tre organisationer, at de søger at appellere til modtagers medfølelse og lyst til at drage omsorg ved at sætte fokus på de yngste og dermed mest hjælpeløse i deres kommunikation.

Alle tre organisationer formulerer deres tekster således at de med al tydelighed fortæller, hvad modtager skal mene om situationen. Der anvendes således negative ord, når en kritisk situation skal forklares, og positive beskrivelser af det arbejde, som organisationen har ydet for at hjælpe til i denne situation.

I forholdet mellem det sproglige og visuelle i kommunikationen, kan det konkluderes, at henvendelsen til modtageren sker hovedsagligt på det sproglige niveau gennem imperativer og på det visuelle niveau gennem det Kress og Van Leeuwen definerer som *gaze*, dvs. blikket hos dyr eller mennesker på billederne, som hos både RB og DB er vendt mod kameraet og dermed modtageren, og som indikerer, at der forventes noget af modtager. Teksten er med til at indikere, hvad disse forventninger går ud på. Den visuelle del af kommunikationen kan både være med til at understøtte et budskab, som det ses på RBs hjemmeside, og det kan danne en kontrast til teksten, og på den måde være med til at bløde et budskab op, som det ses på Folkekirkens Nødhjælps forside, hvor det positive og legende fotografi står i kontrast til det mere direkte, befalende sproglige budskab, som ses gennem brugen af de mange imperativer. Både ved statiske og levende billeder anvendes teksten til at uddybe og forholde sig faktisk til det afbildede, som det ses i hybridteksterne eller fortælle, hvad der forventes af modtageren, som det er tilfældet på forsiderne, mens fotografierne anvendes til at skabe en følelsesmæssig påvirkning af modtageren. Fotografierne besidder alle høj modalitet, idet det netop er virkeligheden der ønskes fremstillet, og dette gøres mest troværdigt ved at undgå for megen redigering og i stedet forsøge at holde sig tæt op af det, som modtager ville have set med sit blotte øje, hvis denne havde været til stede, da fotografiet blev taget. Det må derfor også anses som en strategi, at de tre NGO'er søger at formidle barske realiteter ved at give et virkelighedsnært billede af behovet for hjælp i RBs tilfælde og deres daglige arbejde i FKN og DBs tilfælde.

10.5. Perspektivering

Analysen af de visuelle elementer viste, at der særligt på organisationernes forsider benyttes saliens til at skabe større opmærksomhed omkring visse handlingsmuligheder.

Informationerne er på den måde stillet op, så modtageren lettere får øje på udvalgte elementer, og der derved er større sandsynlighed for, at der bliver klikket på dem. Med andre ord gives modtageren et *nudge* mod at foretage en bestemt handling. Begrebet *nudge* blev introduceret i bogen *Nudge: Improving decisions about health, wealth and happiness* af adfærdsøkonomen Richard Thaler og Juraprofessoren Cass Sunstein:

A nudge, as we will use the term, is any aspect of the choice architecture, that alters peoples behavior in a predictable way without forbidding any options or significantly changing their economic incentives
(Thaler og Sunstein, 2008, s. 6).

Et eksempel på brugen af nudging sås sidste sommer, da der i Kongens Have i Odense blev opstillet såkaldte ballot bins (Thomsen, 2018). Konceptet med disse gik ud på, at der på skraldespanden blev stillet et spørgsmål, som kunne besvares ved at putte et cigaretskod i en af de to kasser, hvorpå der var påsat svarmuligheder. På den måde blev det at få smidt sine cigaretskodder i skraldespanden fremfor i naturen gjort til en leg snarere end en pligt for rygerne i Kongens Have. Odense Kommune lavede tiltaget i samarbejde med bureauet Welearn, som har netop adfærdsdesign som deres ekspertiseområde. Dette giver en indikation af det store fokus, der er på nudging og designet bag netop nu.

Også på digitale platforme søges der at påvirke brugernes adfærd vha. *digital nudging*, som Markus Weinmann, Christoph Schneider og Jan Vom Brocke definerer således:

Digital nudging is the use of user-interface design elements to guide people's behavior in digital choice environments (Weinmann, Schneider og Brocke, 2016, s. 1).

Denne påvirkning af folks handlemønstre ses også i de tre organisationers kommunikation og i særlig høj grad på deres respektive forsider gennem brugen af blandt andet blandt andet farve- og størrelseskontrast, som er med til at gøre visse elementer på siden og dermed specifikke handlingsmuligheder mere saliente end andre. På den måde gør opstillingen og designet af informationerne på siden det mere oplagt at udføre bestemte handlinger, og disse handlinger drejer sig ofte om at læse mere om emnet, der præsenteres, eller donere penge til organisationen.

Nudging anvendes i stigende grad til at påvirke folks adfærd og ofte helt uden at de påvirkede lægger mærke til det. Analyserne i dette speciale er en mulighed for at få et indblik i den digitale nudging, som

forekommer på hjemmesider, og som brugerne måske ellers ikke ville have bemærket. Nudging vil med stor sandsynlighed blive anvendt som strategi i mange former for digital kommunikation i fremtiden til at styre forbrugerne til at handle på en bestemt måde, som kommer firmaet eller organisationen bag hjemmesiden til gode. Netop derfor er det vigtigt fortsat at forholde sig kritisk over for, hvordan organisationer og virksomheder kommunikerer, herunder også NGO'er, som har et velgørende formål med deres arbejde, men som også i en vis grad forsøger at påvirke brugernes adfærd og handlinger, når de befinder sig på hjemmesiderne. Som det blandt andet blev belyst i afsnit 7.2.3, så er det modtager, der besidder den største grad af magt, fordi det er op til modtager, om han eller hun vil læse teksterne og donere penge til organisationerne. Men NGO'erne søger gennem adfærdsdesign alligevel at tilegne sig magt i deres forsøg på at kontrollere brugernes adfærd, og udføre de handlinger, som de anser for hensigtsmæssige. Specialet ligger derfor i sin helhed op til en kritisk stillingtagen til, hvordan den enkelte brugers følelser og handlinger til en vis grad styres igennem kommunikationens opsætning og indhold.

11. Litteraturliste

Andersen, Thomas Hestbæk og Alexandra Emilie Møller Holsting: *Teksten i grammatikken*. (2015). Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Andersen, Thomas Hestbæk og Morten Boeriis: *Nordisk Socialsemiotik – Pædagogiske, multimodale og sprogvidenskabelige landvindinger*. (2012). Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab: *Ngo eller NGO*. (2018). Lokaliseret d. 10. januar 2019 på: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=ngo&tab=for>

Dybris, Anja, Linda Grundtvig og Stig Petersen: *Journalistik i dansk – Breaking news*. (2004). Århus: Systime.

Dyrenes Beskyttelse: *Foreningens historie*. (u.å.). Lokaliseret d. 16. januar 2019 på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/om-os>

Dyrenes Beskyttelse: *Hvem er Dyrenes Beskyttelse?* (u.å.) Lokaliseret d. 20. februar 2019 på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/om-os>

Eggs, Suzanne: *An introduction to Systemic Functional Linguistics*. (2004). 2. udgave. Bloomsbury.

Folkekirkens Nødhjælp: *Om os*. (u.å.). Lokaliseret d. 11. januar på: <https://www.noedhjaelp.dk/det-goer-vi/om-os>.

Folkekirkens Nødhjælp: *Vision og værdier – global strategi 2015-2022*. (u.å.). Lokaliseret d. 11. januar 2019 på: <https://www.noedhjaelp.dk/det-goer-vi/om-os>

Frimann, Søren: *Kommunikation – tekst i kontekst. Tekstanalyse med Systemisk Funktionel Lingvistik*. (2004). Aalborg Universitetsforlag.

- Halliday, M.A.K. og C.M.I.M Matthiesen: *An introduction to Functional Grammar*. (2004). 3. udgave. London: Edward Arnold.
- ISOBRO: *Medlemsskab*. Lokaliseret på: <https://www.isobro.dk/medlemmer/> d. 1. april 2019.
- Kress, Gunther og Theo Van Leeuwen: *Reading images – The Grammar of Visual Design*. (2006). Routledge. London og New York.
- Kress, Gunther: *Design and transformation: New theories of meaning*. I: Cope, Bill og Mary Kalantzis: *Multiliteracies (red.): Literacy learning and the design of social futures*. (2000). New York: Routledge.
- Kress, Gunther: *Multimodality – A social semiotic approach to contemporary communication*. (2010). Routledge.
- Martin, Jim: *Language, Register and Genre*. I: Coffin, Caroline, Theresa Lillis og Kieran O’Halloran. (red.): *Applied Linguistics Methods – A Reader*. (2010). London: Routledge.
- Petersen, Teddy: *Som at være der selv – Den skrevne reportage i Danmark*. (2015). Frederiksberg: Frydenlund.
- Red Barnet: *Om Red Barnet*. (u.å.). Lokaliseret d. 14. januar 2019 på: <https://redbarnet.dk/om-red-barnet/>
- Rostbøll, F. Christian: *Immanuel Kant*. (2015). København: Jurist- og økonomforbundets forlag.
- Thaler, Richard og Cass Sunstein: *Nudge – improving decisions about Health, Wealth and Happiness*. (2008). Yale University Press.
- Thomsen, Erik: *Farvel til skodpark: Nu skal rygerne opdrages i Kongens Have*. Publiceret d. 5. juli 2018. Lokaliseret på: <https://www.fyens.dk/odense/Farvel-til-skodpark-Nu-skal-rygerne-opdrages-i-Kongens-Have/artikel/3268510> d. 18. april 2019.
- Thrane, Thomas: *Red Barnet*. (1998). Bogfabrikken Fakta, Frederiksberg.
- Tillitz, Frederik: *I Norge vender man indsamlingsbøtten på hovedet*. Udgivet d. 30. maj 2014. Lokaliseret på: <https://globalnyt.dk/content/i-norge-vender-man-indsamlingsbotten-pa-hovedet> d. 9. april 2019
- Weinmann, Markus, Christoph Schneider og Jan Vom Brocke: *Digital Nudging*. Publiceret d. 3. oktober 2016. Lokaliseret på: <https://link-springer-com.proxy1-bib.sdu.dk/content/pdf/10.1007%2Fs12599-016-0453-1.pdf> d. 18. april 2019.
- Wulff, Michael: *Den nødvendige frivillighed – Frivilligt arbejde og frivillige sociale organisationer i det 21. århundrede*. (2013). Frederiksberg: Frydenlund.

12. Bilag

Bilag 1

Folkekirkens Nødhjælp hybridtekst

Utzon, Mathilde Berg: *Mor rydder miner*. Ukendt årstal. Lokaliseret på:

<https://www.noedhjaelp.dk/historier/mor-rydder-miner> d. 4. februar 2019.

Mor rydder miner

”Mor, kommer en mine ikke til at dræbe dig?”

Midt i en af verdens mest brutale borgerkrige, sidder Betty Night og lægger lyserød neglelak på sine tæer. Hun er minerydder og mor til tre. Børnene er efterladt i en flygtningelejr i Uganda – og Betty selv bor i det krigshærgede Sydsudan. Her tjener hun penge som minerydder for at have råd til at sende sine børn i skole.

Af Mathilde Berg Utzon

Betty har glat hår flettet oven på sit naturligt krøllede hår. Den øverste del af det kunstige hår er sort med et brunt skær. Den nederste del er lys kastanjebrun. Hun har fyldige læber, en varm brun hudfarve. En mørk tone, der ligner et stort modermærke, indrammer hendes blik. Furerne under hendes mandelformede øjne er markerede.

Hun har velplejede fødder med lyserøde negle i sine militærstøvler, og hun insisterer på at have en ren push-up bh klar til hver dag, når hun er på arbejde som minerydder for Folkekirkens Nødhjælp i Sydsudan.

Man skulle tro, at den hårdeste del af arbejdet er at sidde på knæ i 40 graders varme og forsigtigt grave livsfarlige sprængstoffer fri for jord. Det er det ikke. Det sværeste er at tale med sine børn om arbejdet.

”Mor, kommer en mine ikke til at dræbe dig?”, lyder det knusende spørgsmål hendes 3 sønner har til hende.

Og til dem svarer hun:

”Nej, minen er ikke farlig for mig. Jeg er trænet til at udføre arbejdet.”

På trods af at hun lykkes med at berolige sine børn, ved hun godt, at arbejdet kan koste dem, deres mors liv. Men hun har ikke noget valg. Hun er nødt til at

26 arbejde og tjene penge. Lønnen går til, at drengene kan gå i skole i den
27 flygtningelejr, hvor de bor i nabolandet Uganda.

28 Det her er historien om Betty Night i og uden for minefeltet. En handlekraftig
29 kvinde, der i en glemt konflikt har forladt sin mand og børn for at rydde nogle
30 af verdens 110 millioner miner. Hendes afsavn er med til at give håb til de
31 børn, der ikke kan gå sikkert i skole, de bønder der ikke kan dyrke deres jord,
32 eller de familier der ikke kan vende hjem til deres huse af frygt for
33 ueksploderede miner og gammel ammunition.

34 "Hvad en mand kan, kan en kvinde også. Vi kvinder er stærke, vi kan klare hårde opgaver", svarer Betty
35 Night, når hendes køn bliver brugt til at slå tvivl om hendes evner som minerydder.

36 Hvad er krigsaffald?

37• Raketter

38• Mortergranater

39• Håndgranater

40 De tre typer af ammunition er det mest almindelige krigsaffald, mineryddere finder og
41 fjerner i Sydsudan.

42 **20 år gammelt krigsaffald**

43 I dag er Betty Night på en 'spot task'. Det er en operation, hvor krigsaffald, der
44 er for farligt at flytte, bliver sprængt i luften, der hvor det ligger. Altså 'on the
45 spot'. Andre dage består arbejdet i kontrolleret at grave miner, raketter og
46 granater fri for jord, så de kan blive destrueret. Men ikke i dag.

47 Landskabet er uberørt og fladt med lave træer og buske. Vi er i det sydligste
48 Sydsudan tæt på en by kaldet Nimule, der grænser op til Uganda.

49 Betty og resten af hendes hold gør klar til sprænge en PG7-raket i luften. En
50 raket, der kan ødelægge en tank og dræbe i en radius af 20-35 meter. Den er
51 sprængfarlig og har ligget og flydt i området i over 20 år. Under en kilometer
52 væk bor der mennesker i en lille landsby.

53 "Jeg er først og fremmest minerydder, fordi jeg gerne vil redde uskyldige
54 menneskers liv. Og jeg vil gøre Sydsudan fri for miner og efterladenskaber fra
55 krigene," siger Betty Night.

56 360 graders video

57 I videoen kan du få en fornemmelse af minerydningsarbejde, der kræver
58 koncentration og tålmodighed.

59 **Gå ikke glip af de næste longreads**

60 Email *

61 TILMELD

62 **Befrielseskamp kostede omkring 2 millioner liv**

63 Raketten stammer fra kampe mellem Sudans Bevæbnede Styrker (SAF) og
64 Det Sudanske Folks Befrielseshær (SPLA), der forpestede området omkring
65 Nimule mellem 1991 og 1997.

66 Kampene foregik før Sydsudan fik sin selvstændighed i juli 2011.
67 Sammenstødende i og omkring Nimule var en del af en nådesløs og
68 langstrakt borgerkrig. I grove træk kæmpede SPLA splittet mellem forskellige
69 fraktioner i mere end 20 år mod SAF. Nogle grupperinger under SLPA
70 kæmpede for løsrivelse fra Sudan, mens andre kæmpede for lige rettigheder
71 for hele den daværende sudanske befolkning. SPLA kæmpede imod det
72 muslimske styre, der regerede fra hovedstaden Khartoum i nord, der
73 undertrykte den kristne befolkningen i det sydlige Sudan. Borgerkrigen
74 kostede 2 millioner mennesker livet, skønner [FN](#).

75 Under forberedelserne til dagens spot task kommer Betty gående med en
76 lang ledning. Den skal forbindes til det sprængstof, som skal hjælpe med at
77 destruere raketten.

78 **-Vi kvinder er stærke**

79 Størstedelen af hendes kollegaer er mænd. Selvom Betty har ryddet miner i
80 13 år, møder hun stadig spørgsmålet om, hvordan en kvinde kan arbejde som
81 minerydder. Til det svarer hun affejende:

82 "Hvad en mand kan, kan en kvinde også. Vi kvinder er stærke, vi kan klare
83 hårde opgaver."

84 Se også: [Støt fast og gør en verden til forskel.](#)

85 Betty Night med sit fulde minerydderhold. Holdet består af mineryddere, sygeplejersker, en
86 ambulancefører, en chauffør, en teknisk rådgiver og en holdleder.
87 Selvom Betty til hverdag rydder op efter blodige kampe, er hendes sværeste
88 opgave at være adskilt fra sine børn og være mor på lang afstand.

89 "Jeg burde være sammen med mine børn, så jeg kan hjælpe dem", siger hun,
90 mens hun kigger ned og løsner en smule op for det panser, de sværeste
91 følelser er beskyttet bag.

92 **Ingen anden mulighed**

93 "A, B, C, D..." råber børnestemmer i munden på hinanden i et rum fyldt med
94 børnehavebørn.

95 Vi er i en privat børnehave i Rhino-flygtningelejren i det nordlige Uganda.
96 Forrest sidder Bettys yngste søn Phillip på fem år. Du kan kun få lov til at gå
97 her, hvis dine forældre betaler.

98 Børnehaven er omhyggeligt hegnet ind. Det er de færreste af de mere end
99 1.050.000 flygtninge fra Sydsudan i Uganda, der har råd til at betale for en
100 privatskole.

101 Men det har Betty Night. Hun tjener 300 USD om måneden. Dem sender hun
102 til familien i Uganda, og pengene bliver brugt på mad, tøj og skolegang. En
103 uddannelse, hun håber, er en billet til et bedre liv for sine drenge end det, hun
104 selv lever. Selvom hun har en indtægt, er det ikke nemt at få alle ender til at
105 mødes. Betty mener ikke, hendes løn svarer til den risiko, hun dagligt
106 udsætter sig for.

107 Bettys Nights tre sønner. Fra venstre i pink skjorte er Ivan på 8 år. I midten er Phillip på 5 år og til højre
108 Tonny på 11 år.

109 "Jeg ville gerne bo og lege med mine børn, men der er ingen anden
110 mulighed," fortæller hun.

111 Uden jobbet som minerydder ville hun være nødt til at registrere sig som
112 flygtning i Uganda. Og familien vil miste deres eneste indtægtskilde.

113 **Døden over alt**

114 Midt i en af verdens værste borgerkrige med rapporter om voldtægter,
115 tusindvis af børnesoldater, drab på civile, plyndringer og nedbrænding af
116 landsbyer, står Betty Night i bagende sol og graver jord op, som hun fylder i
117 hvide plastiksække. Forberedelserne til dagens spot task er i fuld gang.
118 Sækkene skal bruges til at afskærme raketten og minimere eksplosionen, når
119 den bliver destrueret.

120 Mineryddernes opgave er nu at afskærme området i en radius på 300 meter,
121 så ingen personer nærmer sig, mens raketten sprænges i luften. Betty finder
122 sin plads.

123 Men det er ikke altid, det går godt.

124 For nylig fik Betty en besked, der fik hendes hjerterytme til at slå ud af takt.
125 Hun var på vej tilbage til sin lejr fra minefeltet, da en besked tikkede ind. En af
126 hendes bedste veninder og kollega gennem mange år, Mary Magdalene,
127 havde mistet livet, mens hun var på arbejde som minerydder for en anden
128 organisation.

129 ”En, som redder andre, har nu mistet sit eget liv. Det er ikke okay. Jeg er
130 meget ked af det,” siger Betty.

131 Efter tabet af veninden har en frygt sneget sig ind i hovedet på hende. En
132 frygt, hun ikke må give efter for, næste gang hun graver efter raketter og
133 miner. Hvis hun først bliver ufokuseret, bliver arbejdet for alvor farligt. Så
134 længe hun følger instruktionerne og arbejder, som hun er trænet til, er risikoen
135 for et uheld lille, forklarer Betty, der er drevet af håbet om at gøre en forskel.

136 ”Jeg bliver rigtig, rigtig glad, når jeg ser folk dyrke landbrug og bygge skoler,
137 hvor vi har rensset jorden for eksplosiver,” siger Betty.

138 **4 millioner er flygtet**

139 Selvom Folkekirkens Nødhjælps har ryddet miner i Sydsudan siden 2013 er
140 der færre og færre familier, der kan vende hjem til deres minefrie jordstykker.
141 En ny krig, der startede i december 2013, har tvunget over 4 millioner
142 mennesker til at flygte fra deres hjem enten til nye steder i Sydsudan eller
143 nabolandene.

144 Langs Sydsudans eneste asfalterede hovedvej fra hovedstaden Juba og sydpå til Uganda er landsbyer
145 plyndret og brændt ned. Kun runde ler- og murstensstukturer står afpillet tilbage. Området er affolket,
146 og de fleste fra området er flygtet til Uganda.

147 **Borgerkrigen startede med et sammenstød mellem nogle af**
148 **befrielseskampens spydspidser; den nuværende præsident Salva Kiir fra**
149 **dinka-stammen, og den tidligere vicepræsident Riek Machar, der tilhører nuer-**
150 **stammen. De to frontfigurer bliver stadig set som centrale spillere i krigen,**
151 **selvom andre etniske grupper er en del af konflikten. En kompliceret og**
152 **fragmenteret konflikt uden en åbenlys frontlinje.**

153 Betty håber desperat på fred, og at blodsudgydelserne stopper. Men der er
154 ingen oplagt vej til fred i Sydsudan. Det eneste Betty kan gøre er at fortsætte
155 sit arbejde, så hun kan hjælpe sine børn i flygtningelejren i Uganda.

156 **Få har en skoleuniform**

157 Et par hundred meter op af en bred grusvej fra 5-årige Philips børnehave, går
158 Bettys to ældre sønner i privatskole.

159 8-årige Ivan sidder i en pink skjorte på en bænk i et åbent lokale bestående af
160 halve og hele rå murstensvægge og udfylder en test. Den skal afgøre, hvilket
161 undervisningsniveau han skal placeres på. Kun få af børnene har
162 skoleuniform på.

163 Bettys mellemste søn, Ivan, udfylder en test, mens han er i skole. Der er ingen borde i klasseværelset,
164 kun bænke. Derfor må han bruge sin taske som støtte, når han skriver i sit indbundne hæfte.

165
166 Mens Ivan gør sig umage for at stave 'hundehvalpe' i flertal rigtigt, leger hans
167 storebror Tonny udenfor på legepladsen i et populært gyngestativ. Tonny har
168 frikvarter. Han er en af de få, der har en blå og hvidternet skoleuniform på.

169 **Savner mor**

170 Tonny, Ivan og Philip bor med deres far David Loruba i Rhino-flygtningelejren.
171 De flygtede hertil i juli 2016 da kampe intensiverede, og tvang dem væk fra
172 deres hjem i Yei, der er og nok nærmere var en af Sydsudans større byer.

173 Drengene er meget bevidste om, at deres mor arbejder i deres hjemland, så
174 hun kan tjene penge og hjælpe dem.

175 "Hun sender penge til at betale for skole og sender også penge til en
176 skoleuniform," siger Philip forsigtigt, hvorefter han mumler en smule mere
177 tydeligt:

178 "Jeg kan godt tænke mig, at hun kommer og bor her."

179 Drengene ved godt, at den nuværende situation er den bedste af de
180 muligheder, de har.

181 "Det er godt at bo her, fordi der ikke er nogen kampe," siger Ivan, Bettys
182 mellemste søn.

183 Til spørgsmålet om, om Ivan tænker på sin mor, bliver han helt stille. Han
184 ryster på hovedet og slår blikket ned. Efter en længere pause ser han op med
185 blanke øjne. Han synker en klump i halsen og siger, at hun er langt væk.

186 **FIRE FIRE FIRE**

187 Omkring 300 kilometer væk på den anden side af grænsen i Nimule er Betty
188 er på arbejde blandt gammel ammunition og miner. Et gennemtrængende råb
189 lyder ud over landskabet med mindre træer og buske.

190 "Fire, fire, fire!", råber lederen af sprængningen.

191 En røgsky løfter sig over det flade landskab. Et brag runger for ørene, mens et
192 mærkbart tryk kortvarigt slår ind mod brystet.

193 I dag går det godt. I dag bliver Sydsudan befriet for én mindst 20 år gammel
194 PG7-raket. Samtidigt fortsætter kampene og krigsforbrydelserne i Sydsudan.
195 Krig er hverdag.

196 **Drømmen om en fælles fremtid**

197 Betty sidder i sit armygrønne kuppeltelt og lægger lyserød neglelak på sine
198 negle.

199 I et hjørne over hendes madras, der er dækket af et limegrønt lagen med
200 broderier, hænger en rund klemmeholder. Den er proppet med push-up bh'er.

201 Nogle med blonder, andre i lyseblå eller med leopardprint. Der skal være en
202 ren bh til hver dag. Betty går ikke i minefeltet i en svedig, snavset bh.

203 "Hvis du ikke vedligeholder dig selv med det arbejde, som vi har, så mister du din skønhed," fortæller
204 Betty.

205 Betty Night har fundet en hverdag midt i et af verdens farligste lande, hvor [en](#)
206 [ny rapport fra FN](#) dokumenterer, at der bliver begået forbrydelser mod
207 menneskeheden.

208 "Det er meget farligt at bo i Sydsudan lige nu. Jeg ofrer mig ganske enkelt.
209 Men jeg er ikke bange, jeg har vænnet mig til situationen," siger hun.

210 Alligevel insisterer Betty Night på at håbe på en fremtid i sit land.

211 "Vi drømmer desperat om fred. For så kan børnene komme hjem til
212 Sydsudan, og så kan vi alle være sammen," siger Betty

213 Facts

214 Folkekirkens Nødhjælp har siden 2013 ryddet 104.304 landminer og ueksploderet
215 ammunition i Sydsudan. Sidste år underviste vi mere end 1000 sydsudanere i, hvordan
216 de lever mest sikkert i områder, der er forurenede af miner og ueksploderet ammunition.

Bilag 2

Fotografi fra Folkekirkens Nødhjælps hjemmeside.

Hansen, J. Ukendt årstal og titel. Lokaliseret på: <https://www.noedhjælp.dk/historier/mor-rydder-miner>
d. 5. februar 2019.

Bilag 3

Forside fra Folkekirkens Nødhjælps hjemmeside.

Ukendt fotograf, titel og årstal. Lokaliseret på: <https://www.noedhjælp.dk/> d. 16. januar 2019.

Støt via sms Send STØT til 1911 så støtter du mennesker i nød med 150 kr.

Støt via onlinebetaling

150 kr.

MÅNEDLIGT ÉN GANG

STØT NU

Dit bidrag kan fx give

 4 mennesker husly

 7 høns til en fattig familie

 3 sundhedsydelser

Bilag 4

Red Barnet hybridtekst.

Red Barnet: *Børnene har brug for vores hjælp!* Lokaliseret på: <https://redbarnet.dk/yemen/#donation> d. 5. februar 2019.

1 **BØRNENE HAR BRUG FOR VORES HJÆLP!**

2 YEMENS PIGER OG DRENGE ER FANGET I EN GLEMT KATASTROFE

3 **Børnene betaler den højeste pris for krigen i Yemen. Du kan være med til at gøre en**
4 **forskel. Din støtte kan redde liv i dag.**
5 **Hvor længe skal mareridtet vare ved?**

6 Krigen i Yemen har varet siden 2015. Den trækker ikke mange overskrifter og har
7 ikke omverdenens store opmærksomhed. Men for Yemens børn er krigen skinbarlig
8 og grusom sandhed.

9 Lige nu har 11,3 millioner børn brug for vores hjælp. Det gør Yemen til verdens mest
10 akutte humanitære katastrofeområde.

11 **SMS **BARN til 1220** og støt vores arbejde. Det koster 75 kr.**

12 **Børnene betaler den højeste pris**

13 Situationen i landet er desperat. Boligkvarterer er blevet bombet, skoler lagt i ruiner,
14 infrastruktur ødelagt. Hele 76 procent af befolkningen har brug for nødhjælp. Det
15 svarer til 22,2 millioner mennesker. Og det er børnene, der betaler den højeste pris.
16 De betaler med deres helbred, med deres fremtid, med deres liv.

17 Hvert tiende minut dør et barn således i Yemen. Piger og drenge, der dør af ting som
18 kolera, difteri og akut underernæring – lidelser, der med få midler let kan behandles.
19 Men hospitaler og klinikker er blevet ødelagt, regeringens sundhedspersonale er ikke
20 blevet betalt i mere end et år, og levering af vital bistand bliver blokeret.

21

22

Støt med: **75 kr.** **200 kr.** **450 kr.**

23 **Du kan være med til at hjælpe!**

24 Når du støtter Red Barnet, støtter du vores arbejde for at redde de børn, der er
25 fanget i dette mareridt. Sammen med dig uddeler vi fødevarer, rent drikkevand,
26 medicin og vacciner. Vi behandler børn, der lider af underernæring, dehydrering,
27 skader fra krigshandlinger og traumer fra de grufulde ting, de har oplevet. Vi støtter
28 børns mulighed for at lege og modtage skoleundervisning i trygge, sikre omgivelser.

29 Alt i alt har Red Barnet siden krigens start hjulpet 3 millioner mennesker – heraf 1,5
30 millioner børn. Det arbejde har kun været muligt på grund af bidrag fra mennesker
31 som dig. Hjælp os med at fortsætte kampen.

32 Hjælp Yemens børn til en bedre fremtid. Allerede i dag.

33 **SMS BARN til 1220 og støt vores arbejde. Det koster 75 kr.**

Bilag 5

Screenshots fra video på Red Barnets hjemmeside

Ukendt fotograf, årstal og titel. Lokaliseret på: <https://redbarnet.dk/yemen/#donation> d. 5. februar 2019.

Red Barnet Yemen

BØRNENE HAR BRUG FOR VORES HJÆLP!
YEMENS PIGER OG DRENGE ER FANGET I EN GLEMT KATASTROFE

Tusindevis af børn har akut brug for mad, vand og behandling. Giv et bidrag nu!

160 kr. 300 kr. 524 kr. | Vælg beløb

STØT NU OG RED LIV

Så langt rækker din støtte for 300 kr.

Hjælp til nyfødte børn

Afgørende hjælpemidler til 2 nyfødte børn og deres mødre i Yemen.

Red Barnet Yemen

BØRNENE HAR BRUG FOR VORES HJÆLP!
YEMENS PIGER OG DRENGE ER FANGET I EN GLEMT KATASTROFE

Tusindevis af børn har akut brug for mad, vand og behandling. Giv et bidrag nu!

160 kr. 300 kr. 524 kr. | Vælg beløb

STØT NU OG RED LIV

Så langt rækker din støtte for 300 kr.

Hjælp til nyfødte børn

Afgørende hjælpemidler til 2 nyfødte børn og deres mødre i Yemen.

Bilag 6

Forside fra Red Barnets hjemmeside.

Ukendt fotograf, årstal og titel. Lokaliseret på: <https://redbarnet.dk/> d. 26. marts 2019.

CYKLON I MOZAMBIQUE!

HUNDRETTUSINDVIS HAR STADIG BRUG FOR HJÆLP

LÆS MERE

Dit bidrag kan hjælpe børn, der har mistet alt

194 kr.

398 kr.

591 kr.

Vælg beløb

STØT NU

Så langt rækker et bidrag på
398 kr.

Katastrofekit

Husholdningsartikler med fx
tæpper, presenning, spand til
vand, myggenet mv. til en familie

Bilag 7

Dyrenes Beskyttelse artikel

Dalgaard, Anna: Livet i én stor kattebakke. Udgivet d. 27. november 2018. Lokaliseret på:
<https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/artikler/livet-i-en-stor-kattekakke> d. 25. januar 2019.

1 LIVET I ÉN STOR 2 KATTEBAKKE

3 I november blev 18 katte overdraget til Roskilde Internat efter at
4 have levet i én stor kattebakke af et hjem. Mitzi var den mindste
5 og mest udsultede killing, som personalet var usikker på ville
6 overleve. Heldigvis har hun allerede taget på og viser tydelige
7 tegn på livsglæde.

8 To frivillige Kredsformænd i Dyrenes Beskyttelse fik sig noget af en overraskelse,
9 da de en dag i november besøgte et hjem på opfordring af en henvendelse fra en
10 bekymret borger via vagtcentralen 1812. Huset viste sig at være helt ubeboeligt,
11 og der var katte alle vegne – på køkkenbordet, i badekaret og i møblerne. Deres
12 pels viste tydeligt, at hjemmet havde set sådan ud længe.

13 ”Huset var fyldt med afføring på både vægge og gulv, så der var ingen steder at
14 sætte sig. Det var én stor kattebakke, og kattenes pels var usoigneret og fyldt
15 med knuder,” fortæller Lone Clan og Bente Hansen, frivillige kredsformænd i
16 Dyrenes Beskyttelse.

17 Lammet i bagdelen

18 Da alle 18 katte var indfanget, blev de overdraget til Roskilde Internat, og
19 personalet gik straks i gang med at undersøge hver og en. Men kattene var
20 fuldstændig paniske ved at blive håndteret. De bed og turde ikke komme ud af
21 transportkasserne. Det undrede dog personalet, at en kattermor med fem killinger
22 slet ikke bevægede sig inde i kassen, så de endte med at bære hende ud på
23 trods af bid og skrig. Her forstod de pludselig hvorfor.

24 ”Hun var jo lam i hele bagparten! Hun kunne ikke andet end at slæbe sig hen af
25 gulvet, det var slet ikke til at bære. Det kan være sket under fødslen af hendes

26 killinger, men vi kan ikke forstå, hvordan hun overhovedet er overlevet uden
27 hjælp,” fortæller Mie Munck rystet, dyrepasser på Roskilde Internat.

28 Den stakkels kattermor led af så mange smerter, at hendes liv ikke stod til at
29 redde. Heldigvis har hun haft kræfter nok til at passe rigtig godt på sine killinger,
30 så de kan klare sig på egen hånd nu. En af dem var dog langt tyndere og mere
31 udsultet end de andre. Hun fik navnet Mitzi og var så afmagret, at personalet på
32 internatet tvivlede på, om hun ville overleve.

33 **Nyt mod på livet**

34 Efter kattenes første nat på internatet, mødte personalet på arbejde en stank på
35 hele internatet. Det kom fra det rum, hvor kattene havde overnattet. Der var lort
36 over det hele, og kradsetræerne var fuldstændig ødelagt, fortæller Mie Munck.

37 Det var tydeligt, at de kom fra et stresset miljø, men efter 14 dages tid er de både
38 blevet renlige, mere rolige og fået tillid til menneskerne omkring dem. I dag
39 springer de frem til madskålen, når der kommer mad, og Mitzi har sågar taget
40 200 gram på i vægt. Hun og de 17 søskende viser så tydelige tegn på trivsel og
41 livsglæde, at de fleste allerede er klar til at få et nyt og kærligt hjem.

Bilag 8

Fotografi fra Dyrenes Beskyttelses hjemmeside.

Ukendt fotograf, titel og årstal. Lokaliseret på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/artikler/livet-i-en-stor-kattebakke> d. 25. januar 2019.

Bilag 9

Forside fra Dyrenes Beskyttelses hjemmeside.

Ukendt fotograf, titel og årstal. Lokaliseret på: <https://www.dyrenesbeskyttelse.dk/> d. 30. januar 2019.

TUSINDVIS AF EKSPORTGRISE DØR INDE DE HAR FORLADT LANDET

Op mod 9.000 eksportgrise dør hvert år allerede inden, de har forladt landet.

[LÆS MERE OM AFSØRNINGEN](#)

Bilag 10

Interview med Folkekirkens Nødhjælps mediechef, Charlotte Harder Nielsen.
Interview foretaget d. 28. marts 2019.

1 **Spørgsmål 1:**

2 Jeg er klar over, at I har en overordnet mission og vision med jeres kommunikationsarbejde,
3 men hvilke tanker gør Folkekirkens Nødhjælp sig om, hvilket indtryk jeres kommunikation
4 efterlader hos modtageren? På jeres hjemmeside ser jeg både elementer af det håbefulde og
5 optimistiske og så det mere triste, der skal appellere til modtagers empati. Har I tænkt over
6 fordelingen af budskabet i hver enkel artikel, og om der skal være mere af det ene end det
7 andet?

8 **Svar:**

9 Vi arbejder meget med, hvad og hvordan vi kommunikerer – og Folkekirkens Nødhjælp arbejder i tre
10 hovedspor: vi redder liv, opbygger robuste lokalsamfund og bekæmper ekstrem ulighed. Og fordi vi
11 både arbejder med den akutte hjælp og med udvikling, så har vi flere typer af kommunikation. Du kalder
12 det for det "mere triste", mens jeg vil kalde det at fortælle om det akutte og aktuelle behov derude. Det
13 har vi brug for at oplyse om, så der kommer viden ud om de store behov, der er ude i verden. Men vi vil
14 også fortælle, at der er løsninger og håb, hvilket er et andet ben i vores kommunikation.

15 **Spørgsmål 2:**

16 Tænker I over at skille jer ud fra andre nødhjælpsorganisationer, når I kommunikerer og i så fald
17 hvordan?

18 **Svar:**

19 Ja, det er også et fokus. Vi ser os selv som kærlige aktivister – vi har fokus på næstekærlighed og
20 innovation – hvis jeg skal sætte lidt flere ord på det. Vi er også en dansk NGO med en særlig historie og
21 forankring.

22 **Spørgsmål 3:**

23 Hvilke tanker gør I jer om jeres kommunikation i fremtiden? Vil I følge tendensen i tiden og
24 have endnu mere fokus på sociale medier f.eks.? Eller ser I andre udviklingsmuligheder?

25 **Svar:** Vi arbejder meget aktivt på sociale medier og er meget stærke på de platforme. Vi kan dog se, at
26 disse platforme ikke længere er lige så effektive til kommunikation som tidligere og holder øje med, om
27 vi skal øge fokus på andre platforme eller kommunikationsformer – f.eks. fysiske events

28 **Spørgsmål 4:**

29 Har I nogen tal på, hvor mange der vælger at donere penge kun ved at klikke sig ind på forsiden,
30 og hvor mange der klikker sig videre til en af undersiderne og herefter vælger at donere et
31 bidrag efter at have læst en eller flere artikler? Evt. bare i procent.

32 **Svar:**

33 Ja, det har vi, men det kræver lidt tid at få dem, og den tid har jeg ikke i denne tid.

